

*Képzeletünk
szárnyán...*

*Képzeletünk
szárnyán...*

*Amatőr költők
antológiája*

2009

Szerkesztő: Baranyai Attila

Borító: Szép Norbert

Tipográfia: Baranyai Attila

Nyelvi lektor: Sz. Gábor Ágnes
(<http://iropult2006iropult.5mp.eu>)

© Vizuális Pedagógiai Műhely Bt.

Minden jog fenntartva, beleértve az egész vagy a
részletek reprodukálásának jogát!

Megrendelési cím:

Barátok Verslista

8263. Badacsonytördemic, Római út 84.

E-mail: megrendeles@verslista.hu

(<http://www.verslista.hu>)

Trásaink

Böröczki Mihály: Cigányok Fenékpusztán

Az elhagyott állomás pusztá kövén aludtak,
nyútt pléd volt takarójuk, párnájuk kő.
Álmodtak föld-ízű szerelmet
óvó lélegzet vigyázta, frissen fonott kosarak
vesszőillatában.

Augusztus egén tömérdék csillagok hunyorogtak,
fönt valamivel – a római kori erődítmény
huszadik századdá vakolt törpe falai
lestek álmos idegenséggel
a sziporkázó kék burok felé,
idelent két férfi s a két asszony
kutyák melegítette nyugalma.

Iszonyú csönd volt.

A kőre kuporodott béke
szuszogta egykedvűen,
hogy ez itt talán már Európa,
huszonhét fokos Balaton-vízzel,
kínlódó nyárral, emberteremtéssel.

Aludtak a cigányok.

Figyeltem őket vajúdó lelkiismerettel

– bent vetett ágy várt,

új asszonyom tápáskodó meleggel –

szemközt – fogadott barátom,

a kéttörzsű nyárfa

őrizte még a terjes, szép nappali árnyat.

Meleg volt, s kint, az elhagyott állomásépület

szalmazsák-kövén,

négy ember, s két kutya hevert, akár

az örökbe fogadott Magyarország.

(A fenti írás a Barátok Verslista 2009 évi
költészetnapi irodalmi pályázatán a szakmai zsűri
pontszámai alapján I. helyezést ért el.)

Adorján Balázs: Álom az örökkévalóságba

Vajon emlékszel még a kezdetre? Régen volt, tudom, ám a kezdetet sosem felejtí el az ember. Emlékezetes pillanatként ivódott be mindannyiunk szívébe. Csak vannak, akik nem akarnak emlékezni. Leírom neked, mert bennem ma is oly tisztán él, mintha csak tegnap lett volna.

Az év utolsó hónapja volt, s én éppen a Remények dombján álltam mélyen a gondolataimba merülve. A végső lépésre készültem. Holdunk már két napja belépett a légkör felső határára, s alsó felét vörösen felizzította a légköri sűrűlódás. Fenséges látvány volt mindig, én hosszú éjeken keresztül el tudtam csodálni. Társaim olykor furesán is néztek rám. Ugyan mit tud bámulni rajta ez a vénember? – kérdezték szemükkel, ha elsétáltak mellettem. Talán tényleg nem volt benne semmi rendkívüli, hiszen évmilliók óta mindig így ment. Azonban én mégis mindig új szépséget láttam a dologban. Álmodozó voltam.

S most eljött a pillanat, amire vártam egész évben. Amit még utoljára szerettem volna látni – mielőtt elmegyek. A hold felizzott légköre megolvasztotta a fenti hegyek hósapkáit, s lassan megindult az első hóhullás. Mire elérte az alsó légkört, ismét megfagyott és hatalmas pelyhekben zuhant alája. A domb körül gyermekek szaladgáltak. Emlékszem, azon versenyeztek, ki tud elkapni egy-egy nagyobb szemet. Akár fiatal korban – jutott eszembe, s egy könnyű gördült végig arcomon. Elmosolyodtam. Ugyan, bolond öreg, csak nem kezdesz el pityeregni?

Tudod, itt az idő, menned kell.

A kútnál már vártak rám. Nem voltak sokan, csupán egy-két agg a bölcsék tanácsától és néhány jó barát. Nem emlékszem minden szóra, csupán az egyik agg intelmei maradtak meg bennem: Öleld magadhoz a végtelent! Legyen akaratom szerint. Szemei kérdőn néztek rám, s én bólintottam. Idén mindenképpen megyek.

Görcsösen léptem fel a kút peremére – kissé féltem. Az egyik öreg átadta az arany rózsát, majd azt mondta: a tisztaság jelképe! Öleld mindig a szívedre!

Az utolsó lépés volt a legnehezebb. Megválni mindentől, ami évezredek óta az otthonom. Megválni az itteni élettől egy bizonytalan, ismeretlen jövőért. Nem tudni, hová mész, nem tudni mi lesz veled.

De mégis megtettem azt a lépést. Zuhanni kezdtem lefelé a mélybe. Olykor úgy éreztem, csípősen vág arcomba a levegő, de lassan abbamaradt ez az érzésem. Ugyanúgy, ahogy a fenti világosság is eltűnt a szemem elől. Nem tudom, meddig tartott a sötét, de halványan már derengeni kezdett egy-két fénypont, és lassacskán kigyúltak köröttem a csillagok. Láttam, mint száguldanak el mellettem a hatalmas hópelyhek, láttam, mint távolodok el az otthontól, láttam a holdunk vörösen izzó kari-máját. Aztán az űrben voltam.

Rohantam keresztül a mindenségen. Köröttem bolygók haladtak iszonyatos sebességgel, csillagok vakító fénye világította arcomat, és én csak rohantam, rohantam. Nem tudom, meddig tartott utazásom. Talán csak egy pillanat volt, talán évmilliók teltek el. Megszűnt az időérzésem. Végül egy ismerős helyet pillantottam meg.

Igen, ismertem valahonnan. Talán álmaimban járok most – gondoltam. Talán most minden megvalósul, amit valaha álmodtam, vagy álmodni szerettem volna. Talán.

Egy kék bolygó felé közeledtem. Átléptem valaminek a határát. Itt-ott zöldellő erdőket láttam, tavakat, ismeretlen állatokat, s emberek susogó hangja hallatszott, majd hirtelen minden lelassult és halványulni kezdtek a fények. Beköszöntött a sötétség.

Nehezen ébredtem fel, nem tudtam, hol vagyok. Csak azt éreztem, hogy boldogság önt el, és hogy hazaérkeztem. De rögtön kételyem támadt. Vajon hol van ez a haza? Egy helyütt halvány fények derengtek, lábra álltam és oda mentem.

Nem tárult csodásabb látvány azóta sem a szemem elé. Kitértam az ablakot. Aranylón hajolt felém egy szál rózsa, a hold teljes pompájában világított arcomra, és lágyan szitált a hó. Megláttam tükörképemet az üvegen. Nem voltam már agg. Egy fiatal arc mosolygott rám vissza. Egy álmodozó, fiatal arc, aki nem tudott rájönni: vajon hol ér véget az álom, és hol kezdődik a valóság...

Adorján Balázs: Álmaimban

Holdsugáron lejttem táncom,
Két karod míg csendben átfon.
Gyöngyharmatot hullajt az éj,
S én ezüst tincseiddel játszom.

Lágyan simít az esti szél;
Mosolyunkban a szív beszél,
S én nézlek árván, álmodón –
Míg minden csillag zenél.

Néha úgy érzem, álmodom.
Percek varázsán számolom,
Vajon meddig tart az öröklét,
Ha ajkad örökké csókolom.

Álmaimban szemed fényét,
Mint holnapok szép reményét
Őrzöm most is vigyázva –
Tudd: álom vagy a valóságba'!

Artemisia: Álom/sorompó

Bekúszott a sötétség
lebegő agyamba
tétova szarvas szökkent
szürkülő utamba
sietve eggyé vált
millió fehér vonal
magához húzó
keresztespók-fonal
hirtelen megtört
majd tovább szaladt
vörös fény lángol

KÉPZELETÜNK SZÁRNYÁN...

---

suhan a vonat
leszakadó zuhatag
ablakomon csepereg
tik-tak tik-tak
álmatagon szendereg

II

Vibráló levegő remegett
fekete egyenes lebegett
gördülő világok harmada
visszhangzó lépések garmada
kattogott zsibbadó fülemben
kopogó hangokat
karcoltam üreges szívembe
ezeregy arcomat húztam
gömbölyű kezedre
szögletes neved véstem
kikopott üvegbe:

Zakatoló ajkaddal
Ostromoltad ajkam
Lobogó testedben
Tombolt szűkölő vágyam
Áthasítottad álmom
Nyüszítő éjszakában.

B. Bodolai Anna: Álmatlanul

Vak szemével figyel az éjszaka,
– dermedten fekszem...
Gondolataim fáradt utazók, végképp eltévedtek,
az univerzum „kódébe” vesztek!
– álmatlanul fekszem...
Teher a létezés, már szabadulna nyomorult lelkem!
De nem ereszt az élet! „Örködik” felettem!
– zsibbadtan fekszem.....

Hiába várok gyógyító álmot,
lidércek, démonok uralják a bénult öntudatot!
– „lázasan” fekszem...
Nem tudok aludni!
Meddő álmaim miatt már nem tudok sírni!
– hideg verejtékben fekszem...
Látja a hajnal, hogy minden éjjel,
a halállal verekszem!

B. Bodolai Anna: Néha álomban!

Néha álomban még meglátogat
az ifjúság, az a napsugaras nap,
amikor felkapott az örült nyár!
Rohant velem, mint a forgószél,
és mindent felkavart!
A perzselő vér nem ismert korlátokat...
El nem múlt a vágy, a szerelem...
Az egész világ enyém volt,
mert Ő fogta a kezem!
Biztonságot, erőt adott,
és hittem, vele élem le az életem...
Tiszta álmunk nem bántotta senki sem!
Boldog asszony voltam akkor!
Volt szép ruhám, „otthonom”, ételem,
Igazi! Teljes volt családi életem.
és ők, az irigyek, nem árthattak nekem!
– De talán a sors másképpen akarta!
Büntetésből őt elragadta!...
Emléke csak fájdalmat ad nekem,
széttépte, tönkretette egész életem!
Egyedül ment el a „Boldogok szigetére”,
örök fiatalon.
Néha álmaimban még meglátogat
az ifjúság, az a napsugaras nap,
és én néha még álmodom!

Babanics Írisz: Bécsi éjszaka

Mezítláb róttam az utcákat. Egyetlen fehér, majdnem átlátszó inget viseltem és egy falatnyi alsóneműt. Ahogy mentem, felekem minden lépésnél elővillant az ing alól. Hajam kiengedve lógott a vállamra, csak jobboldalt tartotta pár tincsemet egy rózsaszínű csat.

Eső után a város nedvesen ringott a holdfényben, a járda tele volt pocsolyákkal. Nem akartam, hogy lábam piszkos legyen, így kimentem az úttestre.

Az utcák üresek voltak, vasárnap hajnali csönd úszott a levegőben. Ráérősen sétálgattam, amikor egy ablak függőnye meglibbent, és egy fehér maszk meredt rám a kezdődő hajnali vibrálásban. Szája óriási volt, szeme mérgesen kémlelt.

Megpróbáltam közömbösen továbbmenni, ám egyszerre minden ablakból maszkok százai hunyorogtak rám.

Óriási tátott szájukkal be akartak kebelezni. Megtorpantam, és elkiáltottam magam:

– Hagyjatok! – hangom többszörösen visszhangzott az utca kövein.

Óriási szájuk gonosz mosolyra görbült, olyan egyszerre, mint ha csak betanulták volna.

– Hagyjatok! – kiáltották egyszerre földöntúli hangon. – Hagyjatok! Hagyjatok! Hagyjatok! – kiabálták megállás nélkül.

Futásnak eredtem, ők követtek. Szájuk mozdulatlan mosollyal közeledett felém, és kegyetlen kórusban zengték újra meg újra:

– Hagyjatok! Hagyjatok! Hagyjatok!

Végre elértem egy metróaluljárót. Lefutottam, és megkönnyebbülten nyugtáztam, hogy a föld alatt nincsenek ablakok.

Leültem egy padra, és vártam. Eszembe jutott, hogy metróval megyek tovább, hiszen úgy sokkal gyorsabb, mint gyalog átszelni a várost. Nem is értettem, miért nem jutott előbb eszembe.

Piros bőrnadrágom zsebéből cigarettát vettem elő és számba tettem.

Öngyújtó után tapogattam, de nem találtam. Körülnéztem, hátha valakitől kérhetek tüzet, és akkor megpillantottam egy cilinderes urat magam mellett a padon.

– Elnézést felség, van tüze? – kérdeztem az úrtól. Fehér szemöldöke a homlokáig szökött, majd fekete bozontos bajusza alatt ezt motyogta:

– Ön külföldi?

– Természetesen, nem. – feleltem némi sértődöttséggel a hangomban. – Nem látja a bélyeget a csuklómon? Komolyan úgy viselkedik, mintha nem lenne normális.

Erre az öregúr elmosolyodott. Kinyitotta száját, és:

– Hagyjatok! Hagyjatok! – cilindere eltűnt, arca helyén egy maszk fehérlett. Száját gúnyos mosolyra húzta, fölém magasodott, és elkiáltotta magát: – Hagyjatok!

A félelem első hulláma görcsbe rántotta testemet, izmaim nem engedelmeskedtek nekem. Mozdulatlanul álltam a félelmetes alak mellett. Kítátott szája egy kissé megvonaglott. Ez kizökkentett dermedtségeből, és futásnak eredtem.

A stadion végéhez értem, amikor hallottam, hogy megérkezett a metró. Meg sem vártam, hogy kinyíljon az ajtó, beugrottam, lekuporodtam az ülésre, és tekintetemet az ablakra szegeztem.

A szerelvény tömve volt, egyetlen szabad hely marad még. Mellettem. A metró elindult, az úr pedig nem mozdult onnan, ahol hagytam. Megkönnyebbülten fordultam a kocsí belseje felé.

Derűs pillantást vetettem a szemközti utasra, és szívem egyszerre elfelejtett dobogni. Egy barna szoknyás nő ült ott, fehér maszkkal az arcán. Felpattantam, de azonnal vissza is ültem. A kocsiban utazók mind engem néztek, arcok helyett sápadt maszkok bámultak rám. Nem mozdult senki, síri csönd uralkodott a vagonban.

Lassan oldalra néztem, hogy lássam, mikor érünk már be a következő megállóba. Abban a pillanatban felsírt egy kisgyerek, a tömeg pedig elindult, szoros gyűrűt vonva körém:

– Hagyjatok! Hagyjatok! Hagyjatok!

Közeledtek, és gúnyos, kegyetlen mosolyú szájukat tolták felém:

– Hagyjatok! Hagyjatok! Hagyjatok!

A kör már majdnem bezárult, én behunytam a szemem, és...

– Drágám! Egyetlenem! Ébredj! ÉBREDJ! Csak álmodsz!

Kinyitottam a szemem, és a kedvesem nézett rám megnyugtató, barna szemeivel. Körülnéztem. A megszokott szoba, a polcok, a számítógép, a szekrények. Sebesen dobogó szívvel, de megkönnyebbülten ültem fel. Rápillantottam az ablakra. A függöny félrelibbent, és egy maszk lebegett mögötte.

Segélykérően fordultam kedvesemhez, de helyén már csak egy kitömött, fehérmaszkos bábut találtam.

Babanics Írisz: Lázálom

Félelemmel ébredek. Rettegem egyedüllétemet a sötétben. Csukott szemmel körülnézek. Látom, hogy a szobámban vagyok. Mégsem nyugszom meg. Félek. Rettegek. Nem akarok egyedül lenni.

Úgy érzem, beteg vagyok. Talán a fejem fáj, talán a hasam. Mozdulatlanul fekszem az ágyamban.

Anyát akarom. Öleljen át, virrasszon mellettem betegségemben.

Erőtlenül kiáltok: Anya!

Semmi válasz. Biztosan alszik.

Miért zavarjam? – suhan át fejemen a gondolat. – Felkelek, és beveszek egy aszpirint vagy valami tablettát.

NEM! – üvölti egy hang a fejemben. – LEGYEN ITT! A lánya vagyok! Vigyázzon rám! Virrasszon mellettem, míg beteg vagyok! Legyen éber, míg engem elnyom az álom!

Nem mozdulok. Félek, a karom zsibbad.

– Anya! Anya! Anya! – kiáltom.

Semmi. Távolról egy mentő szirénázását hallom.

A szívem hevesen ver. Izzadok. A karom zsibbad, én félek.

– ANYA! – üvöltöm. – Anya! Anya! Anya! Anya! – zokogom a párnámba.

– Anya! Anya! Anya! – kiáltom a falnak teli torokból.

Semmi.

Alszik. Nem ébred fel. Magam vagyok. Egyedül. Senki nem segít.

Rettegek. A félelem átjárja minden porcikámat!

– ANYA! – üvöltöm zokogva a csendbe. – Anya! – ordítom százszor és ezerszer és milliószor. – Anya, gyere!

Késébeesetten könyörgök:

– Anya, kérlek! Anya, kérlek, gyere! Kérlek, Anya! – fuldoklom a sírásomtól. – Légy szíves! Anya, gyere, légy szíves! Anya! ANYA! – újra üvöltök. A sírás a torkomat marja, azt hiszem, a következő lélegzetvétel már nem sikerül.

– Anya! Anya! – suttogom mégis reményvesztetten. – Anya, kérlek, gyere! – alig hallhatóan lélegzem.

Csend.

Félek, a karom zsibbad. A párnám átázott a könnyeimtől és a nyálamtól. Nem mozdulok.

– Anya! – ordítom újra. – Anya! – zokogom keservesen.

Mi ez? – kérdi a hang a fejemben. – Úgy ordítok, mint akit kinnak. Mi ez? Hiszen itt vagyok a szobámban. Mi ez? Miért üvöltök? Megőrültem volna? Örült vagyok? Miért nem megyek ki? –

Félek. Félek anyámtól, hogyha kimegyek, leszid. Félek, hogy nem lesz kint senki. Hogy meghaltak. Hogy csak halott, megcsönkített, vérbe fagyott tetemeket találok.

– Anya! – szívszaggatóan zokogok. Szánalmas kiáltásomat senki sem hallja. – ANYA!

Szegény! – újra én. Az épelméjű, a józan. – Szegény én! Itt fekszem, félek, zokogok, és senki nem segít. Örült vagyok tán? Megőrültem volna?

Elfog a rettegés.

Nem vagyok örült! Nem vagyok! Nem...nem...nem...

Felülök. Előre-hátra hintázom.

– Anya! Kérlek, gyere! Kérlek! Légy szíves! Gyere, Anya! Gyere, Anya! Gyere, Anya! Gyere! ANYA!

KÉPZELETÜNK SZÁRNYÁN...

Nedves arccal, önsajnálathoz süppedve zokogok az ágyon. Hallom magam. Üvöltök, mint egy bolond. Csak egy őrült képes így üvölni.

Hallom, amint könyörögve zokogok. Előre-hátra hintázom. – Anya! ANYA! ANYA! – rekedt ordításom tölti be a lakást.

– Írisz! Írisz! Ébredj! Mi van? –

Anyám ront a szobába. Kétségbeesett arcán látom a döbbséget megkönnyebbülést. Leül mellém, átölel.

– Mi a baj? Ébredj? Mit álmodtál? –

Én belefúrom arcom az ölelésébe, és szorító mellkassal csak ennyit felelek:

– Nem álmodtam. Végig ébren voltam.

Bajnóczi Piroska: Álomforrás

Kártyaként fölöttem
Álmomban mellettem
Kezeddel kezem
Hangod mélyen bennem
Dalolnám
Mágusként mágusnak
Szárnyakkal táncolva
Helyette magamnak
Rozsdás szavak maradtak
Töröm, lásd, segíts, vágyj!
Rohanok Hozzád
Szomjazom
Szemed hív
Elsorvad a szív
Álom a forrás?
Nem lehet!
Adjatok tüzek hitet!
Erővel teremtek hogy éljek

Balázs László: Amnézia

A Vénusz az,
az ablak sarkánál
a mélyülő kékbe ütve,
rongyokban
szakad le róla
a felakadt, égő csipke,
az izzó lepel
hegyek mögé hullva.
Álmatlanságra vetkőzik az este,
ilyenkor tisztán emlékszem
mindenre...
mindenre, mi majd
álmomba csal.
Az éj miénk marad.
A tútelített csendben
suttog a szívem, és kérdez a szégyen.
A zugokból előbújó,
apró zajok
hátukon hozzák hangod.
Csak kicsiny morzsák,
de végül összeáll
szótlanságod,
ahogy szavaim
megbocsátod.
Most már álomomba léphetek.
Arcodról hosszan álmodom
– így szeretném, ha engeded –
míg elfelejtem, ki is vagyok.
Az alvó percek bolyongó lelkei,
mi: „mi lett volna” kísértetek,
csendben eltűnünk hajnalra,
ahogy megtöri a reggel a szendergést –
Az éles fényben hunyorogva
várom a napot
mint a ruhából kitakart kenyér.

Balázs László: Álom

Az alkony tűntével
magára maradt az este.
Fények nélkül,
vakon révedezve,
keresve álmot,
mint nyugvóhelyet;
álmot,
hol az idő csendben visszaforg,
hová még visszatálnak
az elvett napok.

Bank Amanda Henrietta: Hulló levelek

Hulló levélként pereg az életem,
S én csak lépkedem, lépkedem.
Utálom, amikor rosszul ébredek,
Egyedül, fázva, lélektelenül
Érezted már?

Szívemben kérdésekkel és
Suttogó válaszokkal vagyok itt,
Céltalanul is céltudottan.

A legnagyobb bajom, hogy
A lelkemmel figyelem a világot
Vagy a te szemeddel éppen.

Hulló levélként pereg le az életem,
S én csak lépkedem, lépkedem.
Ajkamon titkokkal,
Emlécsokrokkal
Álmodom itt, köztetek...

Bodó Csiba Gizella: ÁLOMVÁGTA

Mély volt az éjjel
Hárfán szunnyadt a dallam
Húrok remegő rezgését
Rózsaujjal kísértette hajnal
Kegyelem kengyelbe helyezte a lábam
Almásderes nyergében álomvágóban
Szálltam sörénye felhőfoszlányában
Tajtékos volt a ló, s tajtékos a hátam
A napkorong izzón emelkedett
Az utat lezárta e lángoló ábra
A szürke pej megtorpant két lábra állva
Álomsorompót engedett
A „napba hajtani tilos” tábla

Bodó Csiba Gizella: Lélekharang

Édesdeden milyen jókat alszom,
Mikor rám jön az álom,
S lehanyatlom odabent az ágyon,
Ajkam sarkában lecsordul
Álmom nyála, harangszó ébreszt
Tiszta fényben, tiszta erővel,
Halottnak szól, hosszan, búsan,
Mélyen átüt erejével az égen,
Felszagatja békés kékjét,
Felhő-örök sorakoznak,
Adják tovább zenéjét
Az útra-keltnek, viszik a Föld
S kapják az Ég üzenetét!

Bodócs Flóra: A hattyú halála

A hattyúval utolsó útjaim egyikén találkoztam. *Kellettél nekem.* Aznap éjszaka telihold volt és farkasordító hideg. A csillagok az égen nyugtalanul remegtek. Mikor odakint leszállt az éj, s a hold kísérteties fénye felragyogott, előmerészkedtem el-sötétített szobám mélyéről, hogy útra keljek, és megtaláljam.

A párizsi metrók szaga – ez a bűzös, szennyes, ám mégis álomlelkű valóság – kígyózva tekeredett a nyakam köré. A pékségek kemencéiből áradó reggeli kenyér illata és a feslett erkölcsű nő buja, kesernyés kipárolgása volt ez, s én döbben-ten szívtam magamba illatát, mely egyszerre volt émelyítő és bódító egyaránt. Az utcák zajától távolodva egyre mélyebbre és mélyebbre ereszkedtem ebben a föld alatti birodalomban, mely végtelennek, kiismerhetetlennek tetszett. Csempével sűrűn kirakott labirintusban jártam, mely éhesen tárta ki acsar-kodó pofáját, s mohón nyelte, szippantotta magába az emberek végeláthatatlan tömegét. Újabb lépcsők jöttek és újabb forduló-k, beláthatatlan kanyarok tekergőző sora, ahol aztán az út sokfelé ágazott, s én jártam őket. Sokáig, sokfelé. Álom nélkü-li, gondolkozós éjjeleken indultam magányos felfedezőútjaim-ra, mikor a város már álomba szenderült, s az utcákat a sötét-ség titokzatos leple fedte be. *Hol talállak, jóság?* – üvöltötte a hang szüntelen. Űzött, hajtott a vad, reménytelen küzdelem volt ez ellene. Az utak könyörtelen vándora, ki nem félt az út-szélen hálni, ha úgy esett, s elébe ment a bajnak, ha sorsa azt kívánta. Reményeim, kételyeim, ábrándjaim mind csak egy dolog körül forogtak, de mivel megszállottan vágytam és két-ségbeesetten kerestem a válaszokat, megnyugvásra sohasem leltem. *Ma éjjel iszom a szépségedet.* A föld alatti világokban barangolva sosem éreztem magam egyedül, ürességükből bá-torságot, kitartást merítettem, magányukban társakra leltem. A falakat borító kusza firkák és elmosódott feliratok megannyi felfedezésre váró életút, feszült figyelemmel hallgattam őket, valahányszor utamba kerülve történetükről meséltek. Útjaim

során mindig más és más állomásokon kötöttem ki. Ahogy vártam, a felszín alatt kanyargó síneken a végtelenből előkigyózó szerelvények dübörgő ritmusa ütemesen pulzált testem vonagló érfalán. A föld alatt titokban megbúvó másvilág valósága ölelt körbe, szorítása hevesen vonzott, izzott bőrömon ezen a különös, téli éjszakán. Földbe gyökerezett lábbal álltam ott. Ma éjjel is világok közt utaztam.

Emberek jöttek, férfiak és nők vegyesen, élénk csacsogásuk vibráló étellel töltötte meg a teret, míg a következő szerelvényre – sorsukra – vártak. Mintha mindegyikük egy-egy kártyalapról lépett volna elő. Itt volt a kőr dáma, kövéren, pöffeszkedőn, valahányszor felnevetett, bíborszínű brokátba csomagolt, hájas karjai meg-megremegtek. Őt kísérte a treff király, ravaszdi rókaszekeit egy pillanatra sem véve le a kőr dáma méretes tokája alatt fuldokló gyémántokról. Nem sokkal tőlük lemaradva jött a madonnaarcú pikk dáma, gyászolva, csendesen, éjfekete hajkoronája kékesen lángolt fehér prémje fölött, miközben a káró király esetlen, szerelmes bókjai olykor elnéző mosolyt varázsoltak viaszfehér arcára. Tragikus sorsuk csaknem megmerevedett szemem előtt, ahogy ezt a színes, kanyargó tömeget méregettem. A nők színpadias, hanyag mozdulattal igazították el maguk körül sleppjüket, a férfiak eközben szivarra gyújtottak vagy tubákosszelencéikből szippantottak nagyokat. A furcsa alakoknak a testét mályvarózsaszín, égővörös, ébenfekete és méregzöld színű selyemlepel fedte be, ibolyaszín, éjkék szemeik fénylő csillagokként ragyogtak fel az éjszaka sötétjében. A valótlanág ködszerű fátyolán át láttam, hogy egytől egyig mindegyikük elvarázsolt mágus és boszorkány. Kiejtett szavaik nyomán varázslat fakadt, mely betöltötte a földalatti vájatok penészes levegőjét, s varázsigéik a falak visszhangzó tompaságában millió atomra hullva, kacagva gurultak tovább ismeretlen utak, vájatok végtelenjei felé. Voltak még ott borsószem nagyságú manók és hosszú, deres szakállú törpék is, melyek fakéregszerű arccal bámulták a plafonról lecsüngő pókokat, és rémisztő óriások, akiknek sziklaszerű teste

hegyként emelkedett a mennyezet felé. Időnként elhaladt előttem egy-egy kobold, maguk mögött hosszú ezüstláncokon bilincsbe vert tündéreket vezetve. *Talán ők lennének azok? Ezek a láncra vert angyalok?* Feslett, ledér pillantások keresztútjében álltam ott, egyetlen fegyverembe, az éberségbe kapaszkodva próbáltam visszahúzni magam a józanság szürke hétköznapijainak valósága felé. A tudat és sejtés áttetsző hártáján keresztül néztem őket, csaknem eggyé válva velük, de a metsző hideg kérlelhetetlen valósága minduntalan arcul csapott, visszarángatott a jelenbe. *Még nincs itt az idő.* – mondtam magamnak.

Megborzongtam. Ma még dolgom volt. Nem állhattam itt hosszú órákon át elvarázsolódva, ostobán, mikor az idő vészesen fogyott. *Keresd meg őt!* Egyszerre minden erőmet összpontosítva várni kezdtem, oly állhatatosan s oly erővel, hogy egy idő után vér szívärgott ki ujjaim résein át ökölbe szorított kézfejemből. Meglepődve pillantottam le a bíborszínű pettyekre, melyek lassanként apró tócsákban gyűltek össze alattam. Idegszálaim mindeközben megfeszültek, szívverésem gyorsult, tekintetemet a végtelen semmire függesztve vártam, miatt testem egyetlen pontba sűrűsödve lebegett ébrenlét és álom között. A megállóban várakozó utasok némán mentek el mellettem, úgy tűnt, észre sem vettek. A kövér dáma és kísérete, és az éjfekete pikk királynő is rég távozott már, új szereplőknek adva át helyüket ezen a különös színpadon. Ittlétüket csak a szempilláikról lehulló csillámpor jelezte. A metrók pedig egyre jöttek és jöttek, de én tovább vártam, egy jelre, egy hangra, egy szóra vagy egy érintésre. Nem tudtam pontosan, mire, de biztos voltam benne, hogy felismerem, ha látom.

Nemsokára egy sárgásan villogó szempár jelent meg a feketeségből előbúvó sín pár végén, fújtatva, csikorogva újabb szerelvény gördült be a megállóba. Én csak távolról érzékeltem, ahogy felremeg és megmozdul mögöttem az izgatottan várakozó tömeg, s az elmosódó körvonalak egy testként indulnak meg, és hullámzanak a nyitódó ajtók felé. Ekkor megcsa-

pott a végzet szele, fiatal hattyú képében jött elébem a sors. A hattyút csak én láttam, épp hogy bontogatta a szárnyait. Így is lenyűgöző volt, csodaszép, félelmetes. *Ő az!* - gondoltam magamban. *Ó, hogy vágytalak!* A hattyú fiatal apáca képében suhant el mellettem, s én rögtön a nyomába eredtem. Bárhová ment, tudtam: követnem kell. Mágnesként vonzott magához a belőle áradó kecsesség, elszoruló szívvel, megilletődve indultam utána.

A kocsi pillanatok alatt megtelt. Sötétbe burkolózott alvilági lények fenyegető gyűrűje zárt körül. Kecseszakállú szatírok, átokverte félemberek, hullarablók, csuklyás hóhérok, anya-, és testvérgyilkosok, varázslók, hatujjú táltosok szorításában álltam ott, míg az ajtó halk nyikorgással bezárult. *Nincs visszaút.* Elindultunk a pokolba vezető úton, s ebben a pillanatban éreztem az elme szakadását, amint halk koppanással hullt földre a józanság bilincse. Gyermekkorom nosztalgikus ábrándjaiból eszembe jut a vers: „*Mint az örült, ki letépte láncát...*”. A vonagló lélek gyötrő vágyának engedelmeskedve téptem én is láncaim, tudatom lassanként ébredezett, s ahogy egy túlvilági rikácsolással kitérta szárnyait a vergődő dögmádár, elmém végleg elborult.

Az apáca csendesesen állt meg nem messze tőlem, fejét szemérmesen lehajtva lágyan ringatózott a tó vizén. Most jobban szemügyre vehettem, szomszajosan ittam be testének minden aprócska részletét a szempillák sűrű szövetétől kezdve az egymásba simuló tollak tökéletes ívéig át. Igen fiatal lehetett, nem több tizenhét, tizennyolc évesnél. Zsenge, bimbózó hajtás volt, melyet a tavaszi napsütés első melege fakaszt. Haját sötét fejkendő rejtette el, mégis tudtam, hogy aranyló sötétszöke, s mikor kibontja ragyogó hajkoronáját, fűrtjei pergő mézsugárként hullnak alá. Bársonyos ajka lágy vonalú volt, végein kissé lefelé görbülő, nyaka kecsesen ívelt, sudár. Nem voltam benne biztos, hogy tudott a hattyúról, de ez csak még vonzóbbá tette. Ártatlansága átsugárzott a körülötte állókra is, megszépítette őket, bár ezt rajtam kívül nem sokan láthatták. Hattyú volt, va-

lóban, még csak most tanult repülni, s én végignézhettem legelső szárnycsapásait.

A lány kinyitotta márványos zöld szemeit és felnézett rám. Megremegtem. Tekintetünk pillanatokra találkozott. Látott-e engem? Látott-e egyáltalán? Szépsége döbbenetes, pillantása azonban rideg volt, élettelen. Szívem körül a kéreg megkeményedett. Ez a büszke gög, ez az öntelt némaság szíven ütött, elkedvtelenített, de szépsége mindennek ellenére továbbra is mágnesként vonzott. Ez a pillantás megpecsételte sorsát. Ha nincs az a ridegség, ha csak egy kis melegséget ad, talán megesik rajta a szívem. Így viszont nem maradt veszíteni való. A szépség önmagában nem érdemelt szájalmat, a pusztaság a gonosz nélkül mit sem ért. Mert számít-e a nap az éjszaka nélkül, s látható-e fénye, ha nem jár nyomában a sötétség? *Ó nem, kedvesem.* Gyorsan kellett cselekednem, míg a hattyú végleg ki nem tárta szárnyait.

Sokáig utazhattunk így. Időnként kipillantottam a télbe a jégvirágos ablakon, s ilyenkor láttam, hogy odakint, mint apró mécsesek világító százai, kigyúlnak az alvó város fényei. Minden nyugodott. Hol a házak alatt, hol azok felett vezetett utunk, valóságtól álomig, álomtól valóságig szédülve vitt végzetünk. Az éjszakában robogó metrószerelvényszáguldó teste időnként összeölelkezett a hold álmos fényével, nászt ültek ők ketten, bár sosem keltek egybe teljesen. Éreztem, mikor átkeltünk a Szajna túlsó partjára, lehuny szemeim előtt felsejlett, ahogy a metsző szél lilásra borzolta a hajók alatt fodrozódó folyóvizet. Vártam. A hattyú továbbra is gondtalan fesztelenséggel ringatózott a víz felszínén, az éjsötétje és a fénylő telihold romantikus szerelme megkapó keretben varázsszóba bájos fehérségének. Lehuny szemmel, szőke fürtjeibe burkolózva sodródott, táncolt kedvesen, nem sejtette, hogy nyomában jár a vad.

A lány, úgy tűnt, teljesen megfeledkezett rólam, könyvébe temetkezett. Valamiféle szentséges illat lengte körbe lényét, de szándékomtól eltántorítani ez sem tudott. Nyugodt, eltökélt mosoly ült arcomon. Tudtam, végcélunk felé közeledünk.

A metró nemsokára ráérősen fékezett, majd megállt. A lány gyöngyházfényben úszó szemhéjain keresztül feltekintett. Csak mi ketten szálltunk le aznap este, az apáca és én. Elhaladóban még kibetűztem a megálló nevét: *Anvers*. Mosolyogtam. Ám legyen. *Még utoljára énekelni fogsz*. Ahogy kiszálltunk a metróból és elhagytuk a felszín alatti világok hattyúkhoz méltatlan mocskát, belém nyilallt egy ismerős érzés. A múlt és az előző életek kísértete, régi, elfeledett szenvedélyek, homályba vesző részegségek távoli emléke, és megfakult, delíriumos éjszakák szelleme kísértett a *Montmartre* vadregényes utcáin. Már tudtam, hová tartunk, s ez jóleső melegséggel, szinte kéjes nyugalommal töltött el. A lány kecsesen lépegetett, ruganyos, szapora léptei nyomán sarkából egy-egy szikra fakadt, mely sisteregve hunyt ki a jég borította macskaköveken. A *Sacré-Couer* fehér kupolája már feltűnt a távolban, révületben lépkedtünk egyre gyorsabban, egyre szaporábban a hegynek felfelé. Járás közben nyugtalanul fodrozódott fekete köpenyének szegélye. Utunkat az épületek aljából kiugró pékségek, kávézók és éttermek karácsonyi díszbe öltöztetett fényei kísérték. Engem a kéjvágy űzött, hogy végre belélegezzem ezt a leírhatatlan, nem evilági szépséget, őt végzete vitte egyre feljebb és feljebb, a város felett magasodó Szent Szív felé.

Szerencsére kihalt volt aznap éjjel a templom környéke. Csak egy-két idősebb házaspár és néhány fiatal szerelemes ölelkezett a bazilika előtti lépcsőkön. Az épület robosztus testét alulról fehér reflektorok világították meg, ünnepélyes komolysággal néztem körbe. S ekkor lágy pelyhekben hullani kezdett a hó. *Hamarosan mindent beterít majd a fehérség* – gondoltam. Megtalálom-e így is a hattyút? Valami azt súgta, hogy meg.

Az apáca eltűnt a bazilika egyik oldalbejáratán, én a főbejáráshoz siettem. Az órára pillantva láttam, hogy éppen éjfél van. Az ajtón lévő kopogtatók csúf koboldfejeket ábrázoltak, vigyoruk sehogy sem illett ebbe az idilli, megszentelt hangulatba. Mikor benyomtam a súlyos vaspántokkal erősített faaj-

tót, odabentről megcsapott a szentség tömjénes illata. Megszédültem. *Engedjétek hozzám.* Egy pillanatra elfogódottan álltam meg a bejárat közelében. Egy örült, akit ráadásul vallásos áhítat is fűt. Az isteni kinyilatkoztatás vére hajtott. Nincs ennél veszélyesebb, nincs ennél végzetesebb. Szívem hevesen kalapált. *Űlj le, mindjárt itt lesz!* – parancsolt rám a hang.

Remegő térdekkel indultam meg a sorok között, mire az egyik ministráns intett, hogy vegyem le a sapkámat. Térdre rogygni készültem, mikor az ének hirtelen felhangzott, s én vilámsújtottnan álltam ott, megkövülten, földbe gyökerezett lábbal. Lerogytam a padok közé. Soha azelőtt ilyen szépet, ilyen csodálatosat nem hallottam. Angyali kórus volt az, nem emberi, melódiájuk egyenesen az égbe szállt. Védett volt e hely, megszentelt, hova gonoszság nem tehette be a lábát. Megtisztultam egy rövid időre. Az Úr színe előtt álltam.

Órák teltek-e el így, vagy csak percek, sohasem tudtam meg. Sokáig ültem magamba roskadva, fejemet kezembe tettem, mialatt áhítattal telve hallgattam az angyalok énekét. Hangjuk lelkemben zengett, muzsikált, szívemben túlcsoordult a hála, bensőmben ragyogott a dicsőség és a romlatlan szeretet. Gyermekek voltam újra, tiszta, ártatlan. Megnyugvásra leltem végre, most először s utoljára. Fejem felett időnként éreztem az angyalszárnyak suhogását. Vigyáztak rá, az én szépséges hattyúmra.

S akkor felhangzott egy velőtrázó, földöntúli sikoly. A hattyú dala szólt. Felpillantottam az oltárra, és borzadva vettem észre, hogy vöröslő fényárban úszik az angyalok kórusa, végzetes dögjelt rajzolt föléljük a halál véres szablyája. Az én hattyúm talán megsejtette, hogy utoljára szól éneke, homlokán kékesen kidagadtak a lüktető erek, szépsége teljes pompájában ragyogott glóriája alatt. Egyszerre felordított bennem a vad, aljas ösztöneim ébredezni kezdtek. *Gyilkos, gyilkos!* – üvöltötték korábbi áldozataim lelkei fejemben. A szárnyakra gondoltam, ahogy egyenként tépem majd ki őket tollas testéből. Megszűnt a hála, elhagyott a béke s szeretet. Olyan hidegség és düh kerí-

tett hatalmába, amit korábban sosem éreztem. *Ma mennybe megyek* – gondoltam rögvest.

Már csak várnom kellett. Amint elhallgatott a kórus, s szállingózni kezdtek kifelé az emberek, elrejtőzködtem az egyik ajtószárny félhomályában, hogy megvárjam, amíg elindulnak az apácák is. Nem sokat kellett így várakoznom. Hattyúm egyik társával együtt az elsőik között távozott, én azonnal a nyomukba eredtem. Amikor kiléptem az ajtón, meglepődve láttam, hogy még mindig havazik, s hogy a békésen szállingózó hó fehér takaróval vont be a szunnyadó várost. Élvezettel rondítottam bele rothadó lábnyomaimmal ennek a makulátlan fehérségnek az érintetlenségébe. *Törni, zúzni, rombolni!* – szólalt meg az égi harsona fejemben.

Most már valóban farkas voltam, ki áldozat után vadászva hangtalanul járta a sötét éjszakát. Az út elhagyatott fenyvesen keresztül vezetett, alattomban osontam a vergődő hattyú után. Az égiek is megszántak, úgy látszik, ennek tényleg így kellett történnie. A másik apáca bizonyosan elfelejthetett valamit, mert most hirtelen megfordult és sietős léptekkel indult vissza a bazilika irányába. Apácám egyedül folytatta tovább útját. Az ösvény most két irányba ágazott, a hattyú szárnyait suhogtatva letért balra. Lihegve, vicsorogva jártam a nyomában, már csak méterek választottak el a beteljesüléstől. Égi küldetésem volt ez. De óvatlanul egy gallyra léptem, s mikor az nagyot reccsenve felhördült alattam, az eddig gyanútlanul sétáló hattyú megfordult, és észrevett. Rettenete láttán felgyorsult a pulzusom. A lány márványos szemei kimerevedtek a döbbenettől, láttam, hogy kiáltani próbált, de torkát elszorította a félelem. A telihold fénye előbukkant a fák csupasz ágai közül, diadalittasan felordítottam. Most egyszerre nekiiramodott, és esetlenül verdesve próbált menekülni. Őrült vágtaiba kezdtem én is, és egy másodperc alatt beértem őt. Milyen puha volt az érintése, milyen lágy! Hatalmas ugrással vettem rá magam. Élvezettel, lassan akartam alámerülni forró vérében, de a szédült öröm kapkodóvá, kíméletlenné tett. Fogaimat vadul merítettem puha

hattyúnyakába, s attól kezdve elborult aggyal szaggattam, téptem, amihez csak hozzáfértem. Nemsokára lehámlott róla tejfehér tollruhája, s megmutatkozott csupasz, rózsaszín bőre. *Iszom szépséged, enyém a jóságod!* Lassanként saját magamat kezdtem felfalni, de már ez sem érdekelt. Dulakodásunk nyomán vörösre vált a hó. Újra éreztem a szívemben felhorkanó béke és szeretet lángjait, már csak percekre voltam a megtisztulástól. Az ő ártatlan vére cseppről cseppre tisztította meg a lelkemben szunnyadó gonoszt. A hattyú életét adta, csak hogy engem megszabadítson a kárhozattól. *Üdvözlők, üdvözlők!* – lihegtem elhalóan. Reménytelen szerelemmel s a szépség utáni mérhetetlen vágyammal próbáltam megkímélni a hattyú életét. Nem hagyta. Mikor épp a szívét készültem kitépni mellkasából, egy utolsó mozdulattal felemelte nyakát, melyből patakokban folyt a vér, és csőrével fúria módjára szememnek esett. Megvakított, a bitang, a dög. Fájdalmamban felüvöltöttem: nem láttam. Az utolsókat rúgta már. Halálában is szép volt, kecses, szökesége szétterült a vöröslő havon. Miközben vártam a mennybemenetelt, angyalsuhogást véltem felfedezni, de csak a szél rezegettette, borzolta a fenyők ágait. Lassanként elfogyott az erőm, nem értettem, hol késett az égi beteljesülés. Csak hidegséget éreztem, félelmet és gyávaságot, s valami hatalmas nagy úrt, mely kénköves lángokkal nyílt meg alattam. Furcsa hangokat hallottam. A szétszaggatott hattyúból szállt felém.

Egyszerre felnyílt a szemem, és – visszanyerve látásomat – megértettem a gonoszt. A sátán hattyú képében jött el hozzám, hogy végleg magával ragadjon. Fehér tollai alatt félelmetes rothadás bújt meg, kígyófeje haragosan sziszegett most, hogy a haláltusámat vívtam vele. Az apáca, az angyali ének, a fiatal lány, a szárnyát bontogató hattyú: mind Ő volt. A gonosz nem bennem, hanem a világban lakott. Most megértettem. Már későn. Szívem az utolsókat verte.

A kínban gyötrődve láttam még magam felülről, ahogy arcvonásaim megfiatalodnak, kisimulnak, szinte angyalivá

szépülnek. Szemeim márványos zöldben kezdtek játszani, mielőtt gyöngyházzsínű szemhéjam örökre lecsukódott feletük. Sötétszőke hajfürtjeim elragadó bájjal hulltak vállaimra, melyek még a halál utolsó perceiben is jóságosan, szépségesen világítottak ezen az éjsötét éjjelen. Megtaláltam, mit oly régóta kerestem. Szívembe megértés és béke költözött.

Bodócs Flóra: Máshol

Sirálytestű szirének sóhaja kísérte utamat azon a különös, átvirrasztott éjszakán, mikor a lélek nyughatatlan útvesztőjén bolyongva halott kedvesemmel bejártam az alvilágot. A sors homályból szőtt bárkája végzetem felé hajózott akkor éjjel, a tudásszomj könyörtelenül vitt, repített a képzelet szárnyain. A valóság és álom leheletvékony fátyolán átlépve bizarr világ tárult elém: démonok kacaja úzott házról házra a szellemek lakta város utcáin keresztül, valaha volt, holt lelkekkel háltam együtt, víz helyett pedig vérfolyón keltem át, hogy hajnalban hazatérjek. Végleg.

Sokat és sokszor kellett visszamennem az időben, hogy magamra találjak abban az üvöltő, arc nélküli sötétségben, ami azon az éjjelen körbevett. A lét és nemlét imbolygó határán, gyötrődve kerestem önmagam, miközben körvonalaím percről percre tágultak, vékonyodtak, hogy aztán fültépő robajjal millió darabra hullva guruljanak szerteszét a szobában. Hagytam, hadd guruljanak. Hasztalan bámultam hosszú percek keresztül szilánkokra tört lelkemet, a falak távoli, homályos ködbe burkolózva hallgattak felettem. A mozdulatlanság tehetetlenül szakadt rám, percekre lélegezni is elfelejtettem. A homályon keresztül még láttam, ahogy atomjaira bomló részeim lassanként felszívódnak a szoba csendjében, mikor egyszer csak megmozdult mellettem egy test. Talán emberé. Sziluettje sötéten rajzolódott ki a szoba kísérteties félhomályában. Ember volt-e, vagy sem? A mellettem fekvő lény áttetsző, testetlen

tömege egyszerre súlyos teherként nehezedett rám, valósága körülvonta, betakarta, magába olvasztotta lényemet. Cseppenként olvadtam szét benne. Forrósága lassan ereszkedett rám, ahogy a kígyó tekeredik áldozatára, s valósággal felperzselte a bőrömet. Mohón lélegeztem be minden porcikáját, újra és újra elmerülve benne, csillapíthatatlanul ittam sugárzó erejét. Aznap éjjel az övé lettem, de csak később jöttem rá, hogy valójában nem ő ölelt, hanem a lény s otthona, az éjszaka.

Elmerülve hallgattam. Azt mondta, messze jár. Nem ebben a világban. Olyan valóságokban utazott, aminek a létezéséről csak ő tudott, senki más. Néha engedte, hogy benézzek rajtuk, sőt, a kapuig is elkísérhettem, onnantól azonban már egyedül folytatta titokzatos útjait. Rózsával borította a kaput, hogy messziről édesen illatozzon, de ha tapintottam, érintése fájt, égetett. Számtalan tövis ejtett rajtam így sebet, de nem érdekelte a fájdalom. Magányosan, büszkén járta útjait most is, mindig is, egyszerre őszintén, egyszerre boldogan. Tekintetében a vándorok mély szomorúságát sokszor elsirattam. Ahogyan feküdtem mellette, részei aranypatakokban folytak el előttem, de érinthetetlenek maradtak, s bár sokaknak örültnek tetszhetett hullámozó szabálytalansága, számomra mégis gyönyörű volt, idővel mérve végtelen. Megigézve néztem őt. Sugárzott. Mikor felfedeztem titkait későbbi közös utunk alatt, megtaláltam benne a rég elvesztett jóságot és az elhagyott gyermeket. Aznap éjjel, miközben odakint az éjszaka és nappal láthatatlan istenei vívták könyörtelen harcaikat, ernyedten magához engedett: nem tudtam többé azután ránézni, de levenni se róla a szemem. Levetkőzte emberi arcát. A ziháló, csatakos test mögött fénylőn, angyalként ragyogott. Tovább olvadtam.

Minden éjjel újrakezdtam. Megszállott voltam, kétségbeesett. Reménytelenül hívtam, kutattam a világok közt az elveszett gyermeket, de nem jött el. Se azelőtt, sem később. Hiábavalóan kerestem őt magamban vagy másban. Lassan kezdtem feladni, hogy valaha rálelek. Valahányszor felfedezni véltem őt, semmivé fozzlott, s elment. Itt hagyott. Meg kellett

halnom ahhoz, hogy visszamehessek abba az ártatlan, zárt világba, ahol kezdetektől fogva léteztem. De minden nap eljött a reggel, s akárhányszor haltam is meg éjjelente, reggelre feltámadtam. A szomorúság mély barázdái árnyékot vetettek homlokomra, nem volt, ki letörölje arcomról a könnyeimet. Olykor, álmomból felriadva, még mindig éreztem, ahogy az átlátó, tápláló burok védelmezőn körbevett. Meleg s szerető volt mindig és mindenütt. Első, soha-volt otthonom, melybe reménytelenül vágytam vissza. Még éreztem, ahogy szívem az ő szívének ritmusára vert. Az éjszaka és a mellettem fekvő test szokatlan látványa segített végül, hogy visszataláljak magamhoz. Nem értettem, hol, nem tudtam, miért vagyok. Az idő ideoda ugrált körülöttem, nem számított, míg kerestem. Évezredek teltek el így, s én csodálkozva néztem magam köré, hogy itt vagyok. Túléltem. Újra. Bár lehetett volna mindig sötét, hogy eltakarjam benne bűneimet, sebeimet, könnyező vétkeimet! Milliók voltak éneim, s arcaimon a karcolások. Csupa heg, vöröslő sebhelyek bélyege. Nem kellett hozzá tükörbe néznem, hogy lássam. Arcaim szétrepedtek az esti harcok alatt, szilánkos eső a pirkadatban, mi a valóságra ébresztett.

A halállal való találkozást megelőző este egyedül tettem meg szokásos utamat hazafelé saroktól sarokig, kapualjtól kapualjig szédülve. A gondolatok örvénylő tengere háborogva ostromolta elmém börtönét, szinte alvajáróként róttam a járdák végtelen sorát. Soha nem tudtam, hogyan irtsam ki a szív és gondolat követelőző vágyait. Nem voltam ura a testemnek, se a lelkemnek; örületük béklyóba zárt, megbilincselte. Csak az írás jelentett megnyugvást ilyenkor. Nem örömből, nem könnyedén, nem szenvedélyből írtam, csak azért, hogy megkönnyebbüljek. Írás közben szívem megtelt zenével, ekkor éltem. Minden hangulathoz, minden szóhoz más zene tartozott. A betűk mindig utat találtak bennem a hanghoz, amelyre épp szükségük volt. Az írás nem oka, csupán következménye volt létezésemnek.

Mentem. Nem tudtam, minek, nem tudtam, hová. Az utcán pislákoló lámpák kísérteties fénybe vonták a szembejövők démon-arcát, ám én észre sem vettem. Nem láttam őket, nem törődtem velük, az egyre sebesebben száguldó gondolatokra összpontosítottam minden figyelmemet. Tik-tak, tik-tak – kongatták lelkemnek vészharangjait. Hazaérve tollat és papírt ragadtam, hogy elcsitítsam a bennem tomboló ördögöt. Nem hallgatott el mégsem, képtelen voltam elaludni. Száguldó sorok, mind hiába; inni kellene inkább, elmerülni. Nem lehet jónak, nem lehet rossznak lenni, csak önmagamnak. Vég nélkül merültem alá a mocsárban, hogy feledni tudjam, ki nem vagyok. Az ördög nem fekete, nincs színe. A gonosz végtelenül üres volt. A szeme vörösen izzott, amikor üreges szemgödreiből kéjesen pislogott felém, s rám hunyorgott a szoba sarkából. Azt kívántam, bár eltűnne. Ha felkapcsoltam a villanyt, sem tűnt el. Minden éjjel újrakezdtém.

Másnap volt már, mikor a sátán úgy döntött, belém karol, s megmutatja, hol lakik. Kellettem hozzá én is, hogy akarjam látni, amit mutatott. Véletlenül találkoztunk, én hívtam, s ő jött. Nemtelenül zuhantunk egymásba, úgy, mint a gyermekek. Talán ő ott sem volt, csak darabokat, parányi morzsákat hullatott szét a létezésben, hogy felszedegessem. Mikor megérintett, a belőle áramló melegség életet lehelt testembe. Olyan ártatlanok voltunk, akár ez első emberpár évmilliárdokkal ez előtt. Kínzó aprólékossággal, élvezettel fedezte fel vágódó részeim, miközben mindvégig érintetlenek, tiszták maradtunk. Örült. Nem földi boldogsággal. Az örültek megszállottságával ragyogott. Én gyermeki módon akartam elveszni ebben az ölelésben, ártatlanul, szűziesen, s bár vadul, mindenről megfeledkezve szeretnünk egymást, mind ez idő alatt mégis messze jártam tőle. Önkívületben feküdtünk azután az ágyon, lélegzetvétele messziről, talán a múltból verődött vissza a jelenbe. Tudatunk apránként széthasadt. A vágytalan ölekezés egész éjszaka tartott, felajzott testünk mégsem talált megnyugvást a másikon. Minden hiába volt, itt sem találtam rá. Már csak arra ocsúdtam, hogy hajnalodott.

A másnap közeledte újabb vágyakra ébresztett, ám mikor megfordultam, s a szemébe néztem, borzadva vettem észre, hogy szeretőmnek hűlt helye: a csuklyás halál nézett helyette szembe velem. Jobb lett volna, ha akkor arcul üt. Ha korbács-csal szaggat hátamra véres árkokat. Nem értem, miért nem boncolta fel ott helyben a testemet és szaggatott szét cafatokra nyomban. Először és utoljára néztem így az arcába, azután már képtelen voltam. Találkozásom a halállal megrendítő volt, szépséges. Hogy lehetett ilyen tökéletes valami, ami annyi romlottságot hordozott? Mosolygott, legalábbis annak véltem, ahogy ajkatlan ajkai torz görbületbe kunkorodtak az orra alatt. Etesd a gonosz! Nem féltem, csak a lelkem sírdogált egyedül, csendesen.

– Világít a hold, kedves, most átkelhetünk a másvilágba. Velem tartasz vagy sem? – suttozta, s kérdően nézett fel rám.

Tekintetébe téboly és szomorú sötétség költözött, kételyek közt hánykolódva vívott nyomorult harcokat romlatlan lelkem felett. Most először hívott, soha többé azután. A szobán hideg söpört végig, beletörődően bölintottam. Jeges sötétben úszott a világ, a hold magasan járt fenn az égen. Kedvesem kézen fogott, és sötét leplet nyomott a kezembe.

– Fel kell venned, ha velem jössz. Nem szabad, hogy így meglassanak – mondta.

Gépiesen nyúltam a köpenyért. Ahogy a fekete anyag betakart, úgy váltam egyre könnyebbé és könnyebbé, végül szinte súlytalanul lebegtem a tudat és képzelet valósága közt. Mikor elindultunk, a hajnal első derengése felett még látszottak a csillagok. Nem emlékszem, hogyan hagytuk el a szobát, csak arra, hogy egy elhagyott, távoli parton álltunk, lábfejemet víz lepte be. Ez a hely nem volt sem földi, sem másmilyen, mint azok a helyek, ahol eddig jártam. Egyszerűen csak volt. A víz nem volt hideg, én nem remegtem, ez nem álom volt. A halál a tá-

volba meredt, mintha várt volna valamire. Különös ének szállt felénk a messzeségből, fájdalmas dallamok.

– A szirének sóhaja – szólt a halál lehunytt szemmel elmerengve. Nem mertem megszólalni, az énekből áradó fájdalom lüktetve járta be testem megannyi szegletét. – Mire várunk? – kérdeztem volna, de akkor megláttam a messzeségből előtűnő vitorlákat.

Fekete bárka lebegett a víz tetején, ezüst vitorlái vészjóslón hullámozgottak a szélben. Mintha egy régi festményből úszott volna elő az előttem magasodó vitorlás, színei foltokban lepatogzottak a megrongyolódott vászonról. A hold lidérces korongja egy pillanatra sem tűnt el, megdelejezve figyeltem, ahogy a titokzatos lények sóhaja száll felé a vízből. A horizonton csak a telihold ragyogott. Felszálltunk, a halál pedig mellém telepedett. A hajó orrában egy sötét alak tornyosult, hosszú leplet a szél tépte, szaggatta, de kevésbé tűnt úgy, hogy törődött volna vele. Ugyanolyan fekete leplet viselt, mint mi, nem láthattam az arcát. Éreztem, nem ember volt, annál sokkal rémisztőbb, sokkal létezőbb. Orrfacsaró bűze elviselhetetlen volt, valósága élőbb, semmint azt leírhatnám.

Rémisztő sebességgel hagytuk magunk mögött a partot, s eveztünk ki a nyílt vízre. Egy részem ott maradt az átjáró elején, hogy megtaláljam, ha visszatérnék. Vártam, de nem jött a félelem, egy idő után eluntam. A kezemet a víz felszínén úsztatva játékos örömmel borzolgattam a vizet. A halál szótlanul nézett maga elé, a játékot meghagyta nekem. Innen is, onnan is testek csapódásának hangját sodorta felénk a víz. Valami szörnyűség úszott alattunk. Elmormoltam egy imát.

– Szerencsétlen, hallgass! Hogy várhatod, hogy lejöjjön ide? – mordult le rám a kormányos.

Elszégyelltem magam. Sértődötten ültem vissza a halál mellé. Utána már csak hallgattunk: ki-ki azt, amihez kedve volt. A kormányos a szelet, a halál az éjszakát, én a vízbe zuhanó

testek zaját. Sosem kérdeztem többé, merre tartunk, s miért. Minden, amit addig a másvilágról képzeltem, megszűnt. Többé nem képzeltem, nem teremtettem, csupán éltem a valóságot.

Fogalmam sem volt, mennyi ideig utaztunk így, én a bárka oldalában feküdtem, és csak bámultam az éjszakát. Igazából arra gondoltam, hogy nyitva hagytam otthon az ablakot, mieelőtt eljöttem aznap este, amit nem szerettem, mert a denevérek olykor berepültek rajta. Irtóztam tőlük, utálatos jószágok, borzongtam, ha rájuk gondoltam. Elképzeltem, ahogy elkapok egyet, és feldöföm egy késsel a falra. Akár egy filmben. A vérével befestem a falakat, utána saját véremet ontom, azzal fröcskölöm be azt szennyes, hazug világot odakint. Egy szirén szállt most a bárkára, és kecsesen megtelepedett mellettem. Megpróbáltam megszimogatni, de nem hagyta. Továbbreppent, hogy a halál vállán megpihenjen.

– Halandó nem érintheti őket! Ha mégis megteszed, nem véd majd többé az emberi tudatlanság. Ne akarj látni, veszélyes út az – a halál elgondolkodva nézett rám, úgy éreztem, valójában arra várt, hogy megtegyem.

Szavaira a hajó orrában a kormányos vadul felnevetett. Hosszan és gúnyosan röhögött rajtam, dühömben előntött a vér. Egész életemben kerestem a tudást, s most, hogy itt van karnyújtásnyira, talán haboznom kellene? Éreztem, valamit elhallgatnak. A part felé közeledve a levegő egyre sűrűsödött, a bárka lassan megfeneklett, majd partot ért. Utoljára jutott eszembe a lány, aki voltam, s akit otthagytam a parton aznap hajnalban, mikor felszálltam a hajóra. Talán most újra kezdhetem! Most nem botlom el, tiszta, és jó leszek. Ó, vezess, halál! Ne engedj el!

Az első, ami feltűnt, a különös félhomály volt. A fénytelenység. Ahogy a hajó kikötött, és leszálltunk róla, a túlparton mozgolódás támadt. Az itteni alakok némelyike a vízből mászott elő; volt, aki hajóval érkezett. Apró és óriás, puha és szikár testek

megfoghatatlan egyvelege, egyszerre akartam mindet megismerni és elrohanni előlük. Miért voltak itt, hogy kerültek ide, kik voltak régen? Tucatnyi megfejtetlen sors, élet, tragédia. Talán kezdetektől fogva itt éltek ők, talán mindig is ismertem őket. Megborzongtam. Árnyékok, ostoba benyomások kísértete üldözött, elhessegettem sötétségüket. Ekkor egy kisebb alakra lettem figyelmes, a víz közelében guggolt magányosan. Ellenállhatatlan erő kezdett vonzani hozzá. Nagyon régi, eltemetett emlékek, gyermekkorom ősrégi, kesernyés dallamai ömlöttek szét bennem. Elindultam felé. Nem is mentem, egyszer csak ott voltam mellette, lehajoltam, hogy az arcába nézzek. Láttam. Szilánkokra hulló arcaim egyike. A találkozás szíven ütött. Én voltam. Most értettem meg, hogy eddig minden, mit magamról tudtam, csepp volt a feneketlen óceánban. Esedezve néztem fel a halálra. Bár a karjaimba zárhattam volna az elveszett gyermeket! A szeméből patakokban folyt a vér. Magamhoz akartam ölelni, hogy ne essék több bántódása, hogy megvédjem. A halál megrázta a fejét.

- Őt már nem mentheted meg. Ahogyan a többieket sem. – mutatott körül.

Torz vigyora csontomig hatolt. Most kezdtem csak látni: az alakok a parton mind korábbi érzéseim, múltbéli életeim, sorsaim torz kivetülései voltak. Fulladozni kezdtem, menekültem volna innen vissza a tengeren át, ahol átkeltünk. Ám a halál kíméletlenül megragadott és érzéseim közt utat törve megindult a másvilág felé. Kézen fogva vezetett, ő már ismerős volt ezen a terepen, én még csak most tanultam itt lenni. Korábban megkérdeztem volna, hogy hová tartunk. Most már nem számított, csak hogy mentünk, és én hagytam. Dűledező házak labirintusán, dohos sikátorokon és szeméthalmokon keresztül vezetett utunk. A rothadó másvilág bűze és az oszladozó testek kipárolgása közepette vitt magával a halál végzetem felé.

Boga Bálint: Álmomban a sorsom

Elöljáró szavak:
Egyszer az álmomban
Megjelent a sorsom,
Mint ógörög mítosz
Terrakotta korsón.

Sötét öltönyben álltam a fal mellett,
Mintha bálba mennék, vagy egy nagy úr
Hívására várnék, vagy egy pazár,
Díszes fogadásra hivatalos lennék.

Álltam a teremnek csupasz fala mellett,
Csupán a magasból, zuhany rózsájából
Vízugár csordogált, permetező cseppek
Repkedtek köröttem, arcomba is hulltak.

Én pedig engedve parancs kényszerének,
Mosakodni kezdtem e sugár vizével.
Mostam kezem, csuklóm, kézelőmnél karom,
Összeszorult szájjal tettem, amit kellett.

Nem tudom, hogy mikor, nem tudom, hogy kitől,
Kaptam a parancsot, hogy a lehetetlent
Meg kell cselekednem, meg kell cselekednem:
A ruháim alatt mosni meg a testem.

Körülnéztem ekkor, ám mellettem senki,
De egy vaskos boltív súlyos köve alatt
Elláttam messzire, túl a helyiségen,
Templom oltárához vitt el a tekintet.

Magasztos szertartás zajlott éppen ottan,
Aranyos köntösben végezték a papok,
Szellemi létüknek lelke odavonzott,
Ám a kényszer súlya béklyóiban tartott.

Úgy, ahogy Sziszifusz nem tehetett másként,
Tettem a dolgomat, csak a vágyam szállt, szállt,
Repült át felénk, gondolatban én is
Áhítattal álltam Szellem oltáránál.

Bognár Barnabás: Pilátusa

Szörnyű éjszaka volt ez a mai,
egy percre sem talált rám az álom,
csak vad víziók, s még most is látom,
ahogy ellep s szétszakít valami.

Félek nagyon, mert nem tudom, mitől,
s erről senkinek nem beszélhetek,
arcomra tekintélyt erőltetek,
bár bennem mostan minden összedől.

Így telnek percek, órák: magányban,
jobb, ha ma reggel nem zavar senki,
s talán jobb volna most nem is lenni,
vagy csak tag lenni egy birkanyájban.

- - -

Nagy bégetés hullámszik a téren,
felbőszült tengeren hajózik át,
s kérem a tornác összes oszlopát,
hogy álljanak mellém az erkélyen.

Vért kíván a nép, tombol és csahol,
de nem látom az áldozat vétkét,
és nem értem, hogy kik tegnap védték,
mért vágyják látni lógni valahol.

Mily parányi hatalmam van nekem,
ki parancsolhat százvezrek felett,
de lám, e szorításban nem lehet
kegyelmem sem egy igaz emberen.

Szörnyű éjszaka lesz a holnapi,
egy percre sem talál rám az álom,
csak vad víziók, s örökké látom,
ahogy ellep s szétszakít valami.

Bokor Andrea: Álom

Van egy nagy fájdalom. Jelentéktelen apróság, mondják egyesek, de nekem sokat jelent. Nem emlékszem az álmaimra. Biztosan álmodom én is. Szép dolgokról, csodálatos helyekről, mesészerű történetekről. Álmaimban magam mögött hagyok minden földi banalitást, kilépek önmagamból, lelépek a térképről. Olyan helyeken járok, ahol a lélek megnyugvásra lel, ahol melegséget talál. Legalábbis így képzelem el. Álmodni jó... Álmodni szép... Én szeretek álmodni... De, sajnos, nem emlékszem az álmaimra.

Általában nem. De képzeled: ma, amikor reggel gyöngéden megemeltem álmos pilláimat, amikor megbredtem, emlékeztem arra, amit az éjjel álmodtam. Sokat ismételve a szót, tudom, de kimondom még egyszer. Nem kihangsúlyozás céljából, nem; nem is különösebb poétikai funkcióval. Egyszerűen azért, mert jó kimondani: álmodtam. Mégpedig azt, hogy álmodom. Az álombeli álomban pedig sétáltam, és megállt a karóráam. Nem tudom, hol voltam, de nem is fontos. Nem tudtam, honnan megyek és hová, de nem is számított. Útközben találkoztam egy idősebb úrral. Megkérdeztem tőle:

– Hány az óra?

És tudod mit felelt?

– Hmm... Az óra? Az meg mi?

Mire én azt mondtam neki:

– De hát, uram, tetszik tudni... óra, amivel mérjük az időt...

Erre ő nem válaszolt. Csak nézett. Nézett mélyen a szemembe, és... és megmozdultak az arcizmai: rám mosolygott.

Lassan közelebb lépett, és ráncos kezével megsimogatta az arcomat.

– Gyermek, olyan buta vagy. Hát nem tudod? Itt nincs idő. Nem számoljuk a percek, órákat, nem sietünk sehová. Itt az emberek nem haladnak vagy közlekednek, mi itt nem csupán létezünk. Mi megtanultunk élni. Mi nem megyünk, csak tesz-szük egyik lábunkat a másik után.

– Nem értem... – motyogtam zavarodottan.

– Figyelj. Fontos, hogy figyelj a lépteidre, hogy átéld mindeniket, hogy érezd, hogy ott van a lábad alatt a talaj. Az emberek gyakran érzik úgy, hogy kicsúszik a lábuk alól az út, de tévednek. Valójában ők azok, akik annyira rohannak, hogy le-szaladnak az útról. De nem mondok többet, majd megérted. Most pedig menj, sétálj...

Sokáig nem tudtam lépni. Csak álltam tétlenül a fájdalmas ráismerésben, hogy mennyire igaz, amit mondott. Lehajoltam. Írtóztató lassúsággal oldottam ki a cipőfűzőmet, majd lehúztam a cipőmet, és kivetkőztettem megfáradt lábaimat a zok-nimból. Feltúrtem a nadrágom szárát, levettem a karórát, a fübe tettem... és akkor jöttem csak rá, hogy miért is állt meg. Mert értelmetlen volt. Nem volt mit mérnie, ahogy az idős úr is megmondta: ott nem volt idő...

Aztán elindultam. Úgy, ahogyan ő mesélte nekem. Csak tettem egyik lábam a másik után. Lassan. Nagyon lassan. Olyan óvatosan, mintha vattacukron lépkednék. Behunytam a szemem, mert már nem látni akartam a lépteimet, hanem érez-ni őket. Figyelni rájuk. Érezni, ahogyan a lábujjam megérinti a harmatos fűvet, ahogyan végigsimul a talpamon, ahogyan né-hány fűszál körülöleli a bokámat, és csiklandozó hidegrázás fut föl a lábam szárán... egészen fel... fel a hátamig, ahol li-babőrök jelennek meg. Majd átmelegedett az egész testem. Csodálatos érzés volt! Olyan, amilyet addig még soha, de soha nem éreztem. Olyan szép volt ez a pillanat. Olyan volt, mint egy léggömb. Szinte lélegezni sem mertem, nehogy kipukkad-jon...

Tehát ilyen egy lépés? – kacagtam fel. Aztán hirtelen lefagyott arcomról a mosoly. Ez az? Ezt tesszük minden nap? Tíz-szer? Százszor? Ezerszer? Milliószer? ... Igen! Ez a csodálatos érzés ott van minden egyes napunkban. Nyafogunk és sírunk, miközben a boldogságunk titka csak egy kis odafigyelés. Csak meg kell állni egy pillanatra, időtlenné tenni azt, és átérezni minden apró szépségével.

Felsóhajtottam. Kiengedtem a nyomást, és vettem egy mély, friss, igazi lélegzetet. Nem oxigént szívtam be, hanem levegőt! Erőt! Életet! És akkor léptem még egyet... és még egyet... aztán még egyet... Ezúttal is lassan, nagyon lassan. Érezve a talajt a lábam alatt. Behunyt szemmel a hangokra figyeltem. Arra, ahogyan fújdogál a szél. Habár azt éreztem is. Olyan lágy volt és gyöngéd és meleg, ahogy simogatott... No de hallottam madárcsicsergést is: daloltak. És méhzümmögést... és... és patakcsobogást.

Ekkor már muszáj volt kinyitnom a szemem. Egy kis patak volt. A vize tiszta és hűvös. Olyan pajkosan folydogált, kis hullámokkal játszadozva, amikor útjába került egy-egy kő. Leültem a földre a patak mellé. Még mindig harmatos volt a fű. Valamiért izgatott lettem. Gyorsabban kezdett verni a szívem, enyhén kapkodtam levegő után. Remegni kezdtem. És mintha valami húzott volna magával, óvatosan hátraengedtem magam. Ott feküdtem a fűben... a harmatos fűben a patak partján...

Új volt nekem ez a helyzet és idegen, de nem féltem. Nem feszítettem meg az izmaimat, nem voltam görcsös. Ellazultam... Oly hosszú idő után először nyugodtnak éreztem magam, könnyűnek, gondtalannak. Hagytam, hogy magával ragadjon a pillanat. Minden sejtemben éreztem, ahogyan a testem hozzásimul a földhöz, a fűhöz, a friss harmatcseppekhez. Éreztem, ahogyan én, az ember, szinte egybeolvadok a talajjal.

Jaj! ... Ismét végigfutott rajtam a hideg. Már azt sem tudom, hányadszorra. De egy biztos: ez nagyon jó! Oldalra hajtottam a fejem, hogy az arcomat is megérintse a nedves fű. És tudod mit láttam? Két szál kockásliliomot. Ők is harmatosak

voltak. Oh, látnod kellett volna rajtuk a gyöngyöző, telt víz-cseppeket, s ezek szebbek voltak bármely drágakőnél, ahogyan ott ragyogtak a napfényben, és egy-egy fuvallat hatására hol lassan, hol pedig huncutul lefutottak a virágszárakon.

Az egyikük magas volt és büszke. Csak úgy nyújtózott az ég felé. Határozottan és magabiztosan állt – pontosan velem szemben. Nem bujkált, nem próbált meg elfordulni. Csak állt ott rendületlenül, mozdulatlanul. Mintha azt mondta volna: „íme, itt vagyok!”

És a másik? Jaj... hát ő... ő más volt. Olyan kis ártatlanka, olyan törekeny és pici. Azt hiszem, szégyenlős is volt. Ő nem mert szembenézni velem: elfordult, és lehajtotta a fejét. A másik virág felé nyújtózott, mint amikor a kisgyerek megijed, és az édesanyja keze után nyúl.

Szépek voltak mindketten a maguk módján. Úgy, ahogy ott álltak a reggeli napsugarak fényében... Természetesen, úgy, ahogyan erre a világra jöttek. Álarcok és álca nélkül. Nem volt takargatnivalójuk, titkuk. És elvárásaik sem voltak. Nem akartak engem kérdőre vonni vagy megszidni. Még azt sem kérdezték meg, ki vagyok. Egyszerűen ott voltak, éltek. Élték a kis kockásliliom-életüket kötelességek, feladatok, gondok és terhek nélkül. Nem volt karórájuk, és cipőt sem hordtak. Az a néhány harmatcsepp volt minden vagyonuk. Úgy tündököltek a fűszálak között a kis patakocska partján. Onnan nézték, ahogyan felkel a Nap, majd lemegy, újra... újra... és újra. Nem voltak vágyaik és céljaik. Nem akartak nagy dolgokat megvalósítani. Nem sírtak, amiért nincs lábuk és karjuk, amiért nem tudnak beszélni (pontosabban: hangokat kiadni).

Boldogok voltak. És ezt a boldogságot sugározták az én szívembe is.

Ez volt az álmom. Igen, ezt álmodtam az éjszaka. És reggel, amikor megébredtem, nem voltam szomorú, amiért véget ért. Ugyanazzal a mosollyal keltem fel, amivel az álmat bezártam, mert tudom, hogy amikor ezt legközelebb átélem, már nem csupán álom lesz, hanem valóság...

Hol? Itt! Mikor? Most! Meddig? Amíg csak élek! Miért? Hogy az életem olyan legyen, mint egy álom! És azért, hogy majd évek múltán ugyanazzal a mosollyal hunyjam le a szemem, amivel ma reggel ébredtem...

Bor Erika: Álom

Sokszor mi magunk sem tudjuk, hogy élünk-e vagy álmodunk, esetleg élve álmodozunk? Ébren járkalunk az álmok földjén. Álmodozunk a boldogságról, egzisztenciáról, békéről, szeretetről s nem utolsósorban csodaszép utazásokról. Ugyan ki ne kacérkodott volna el a lottó ötésről, amiből valószínűleg telne az álmaink megvalósítására?

Egyszer megkérdezte tőlem egyik kedves barátom, hogy mi az igazi álom? Én akkor zavaromban nem igazán tudtam mit reagálni. És csak halkan, szégyenlősen soroltam fel a számomra fontos dolgokat az életemből: lakás, tanulás, évi egyszeri nyaralás. Emlékszem, hogy ő csodálkozó tekintettel rám nézett, majd elgondolkodtatóan megszólalt:

– *Ezek nem álmok, Erika! Minden embernek alapvető emberi joga kellene, hogy legyen ezekhez hozzá jutni! Az álom egy csodálatos utazás, a kék tenger, meg a magas hegyek* – felelte a hosszú ideig Samoában élő barátom. Tulajdonképpen csak akkor ébredtem rá, hogy még én magam sem vagyok tisztában vele, hogy *mi is az igazi álom. Talán az ábrándozás unokatestvére?* Annyit mindenesetre tudok, hogy az „Ábrándozás az élet megrontója, mely, kancsalul, festett egekbe néz.” (Vörösmarty Mihály) De az álmok nem ronthatják meg az életünket, csak ha túlzottan benne élünk.

Az álom íze mennyei édes, amennyiben beteljesül s keserű, mint egy pirula, ha nem válik igazzá. S, hogy milyen a színe? Az enyémnek fekete-fehér, kippszerűen mozgó események kavalkádjából felépülő színek halmaza.

Essen szót hát a hangjukról is. Amely számunkra kedves, annak a hangja álomszerűen halk, puhaságával szívet melen-

gető, lelket simogató. Dallamos. Megrészegető. Lágy fuvallat-szerű.

Vajon mik lehettek híres, nagy költőink gyönyörű álmai? Szerelem? Hogy állhattak-e csodálatos érzéssel. Sokan hangot is adtak költeményeikben. „*Álomban enyém vagy*” – írta József Attila tolla. A háború ideje alatt talán a béke s az élelem, meg a szeretet lehetett álmaik fő tárgya. Nem tudom, csak érzem, hogy igen merész dolog volt akkoriban az álmodozás. Mint ahogy ma is igen merésznek kell lennünk ahhoz, hogy a képzeletbeli terveink, céljaink megvalósuljanak. „*Az igazi álmok megvalósítása gyakran nagyon nehéz, szinte emberfeletti gondokkal jár, de amikor megvalósul, annál nagyobb és tartósabb a boldogság. Tehát: KITARTÁS!!!*” – adta nekem ezeket a tanácsokat egy számomra kedves ember. Míg egy másik ismerősöm teljesen más megközelítéssel nyilatkozott ezekről a dolgokról: „*Nincsenek álmaim. Akkor állandóan csalódnom kellene. És ha nem jó úton járok? Cél-téveszték? Nem ragaszkodtam soha mereven az elképzeléseimhez, inkább rugalmas vagyok, hiszen nem tudhatom, hogy mit tartogat számomra a jövő.*” Tehát Ő ébren álmodozik.

Az én álmaimban mindenki egyenlő és mindenkifelett nagyon boldogok. Lelkük összhangban van álmaik beteljesülésével. Az embereket a tenger hús habjainak csilingelő nevetései teszik boldoggá. Mindenki segíti a másikat kedves, jó szavakkal és tettekkel. Az álom hullámok hangjai egybeolvadnak a sirályok távoli nevetéseivel, miközben minden ember dolgozik a LÉTEZŐ munkahelyén. *Aztán a távolból megjelenik egykor eltűnt alakod, miközben nevető ajkaid közlik, hogy az egész – akkor történtek – csak félreértés volt... s, hogy te mindig is szerettél – mindig is szeretni fogsz – még ha szereid más férfi oldalán is látnak...*

Az álmok – erőt adva magunknak – segítenek túlélni a zord hétköznapi szürkeségét, de a tényleges boldogságot, a beteljesedett álmok jelentik számunkra. Annyit mondhatok csak: Egy igazi társsal közösen kell megálmodni az álmainkat, melyet aztán együttes erővel kell valósággá váltani.

**Bornemisza Attila: Álom vagy valóság
(Arany legyezők között)**

Mikor láthatlak még?
Töröld le az ég átlátszatlan homályát,
elemezd mind a tűhegyű csillagokat,
s őrizd a reggelek friss harapását,
hogy a szépség maradandó legyen benned!
Milyen indulat kerget a lét vizein?
Míg szelíd öblei kigyúlnak a nyárnak...
S a fecskeszárnyú szél keres estelente,
evezz szívembe, Fény!
Vitorláidon könnyű ábránd és vad képzelet,
és perzselnek a napraforgó szemű mezők...
Aranylegyezőit lobogtatja a nyár,
Fűszálon tornászó bogár fölfelé tart,
nekiindul, nem fél, hogy
eltapossák mérföldes lábak.
Nincs benne dac, sem alázat...
Nekigyürkőzik...
csillagok alatt villan lépte...
Meddig jut el? Hány ezer éve
menetel? Milyen úton jár
pillanat-léte alatt... amíg
alázatos füvek emelik,
s a végtelen nyúl feléje engedelmesen.
Óh, érzem: apró bogara voltál
értelmes életemnek.
Szép táj, biztató jelen
hangjától élednek...
Te voltál s te leszel a fű, ahol
a látóhatár félve lehajol,
s türelmes tenyerére vesz,
a fénytől érett paradicsom ízű nyár, hol
egyetlen, nem érett magányom
kései ragyogása haldokol...

Bornemisza Attila: Álom a hetedik szobáról
(Bartók: A Kékszakállú herceg vára)

A hetedik szoba a férfilelek.
Hogyha benézel, Tűz a fészek.
Főnixként égni, visszanézni –
A hetedik szoba maga a férfi.
Mit látnál, ha oda belépnél?
Már alighogy a küszöbig értél,
Szomorú szívvel néznéd a Mát,
Múló szerelmek hangulatát,
Tükröket látnál, fényképeket,
Dohos és poros női szíveket,
Kiket levert az ármány, a tűz –
Régi emlékeket miért betűzz?
Hiúságom vad, büszke szobája,
Oda be ne lépj, maradj e várba’!
Ez a vár a Holnap, s mi ketten –
Mozdulatom ma sem ér tetten.
Ígérd őszintén: nem lépsz oda be,
Csend fogadna és „ordítani” ige.
Leginkább kopogj szívem ajtaján,
Hogy onnan lássad, milyen a magány,
S ki ez a Kincs, kié a szó,
Szavakkal immár ki nem mondható –
Egy Loreley, amely romlásba visz,
Ilyen a szoba és ilyen e szív,
Hiába apró rózsa a szája,
Egy idő után nincsen tanyája,
Bár velem lakik, s ki tudja – látja,
A hetedikben nincsen magánya,
A hetedik szoba a férfilelek.
Elzengi majd: szeretlek Téged
Nehéz a szó, nehéz a dallam,
Benne élsz ezer csillámló dalban,
Ott élsz szilárdan ifjúd szívében

Benne élsz időtlen, kegyetlen éjben,
Benne élsz immár, tűz meg sem ámít
Látva a herceg kopár szobáit –
Érezd a lelkem súlyos batárját,
Érted emelnék mindenség-lámpát,
Érted a szavam már félszavakkal,
Éhemmel megtelik tizenkét asztal –
A hetedik szoba a férfilelek.
Szótlatlanul érzem: hiányzom Néked,
Messze élsz tőlem s messze a vágytól,
Szavaid hallom, s nagyon hiányzol

Bősze Éva: Álmomban

Álmomban fény voltam,
majd szín és vízesés.
Világos volt, mit gondoltam,
mégis hamis az egész.
A Rend kusza színeiben jártam.
Csapkodott tajtékos erőm.
Valami égi csodára vártam,
néztem a Titkot merőn.
A Titok a Csend mélyén lapult,
kész volt feltörni kezem.
Már minden ismeret fakult,
s tótágast állt az értelem.
A Csend megszólalt, felmutatta
a Tett, a Munka zálogát,
hisz várakozva azt kutatta,
az ember mikor veszi át.
S dallá váltam az éjszakában,
éreztem, semmi nem gyötör,
és csodás zene-szárnyalásban
táncra kért éteri gyönyör...

Budai István: Átváltozás

Egyszer az ördög megkísértett,
álomban közelembe férközött.
S mint a jogaiért a sértett,
oly elszántan mérkőzött.
Eltűnt. Pata maradt hült helyén,
hír sem jött azóta felőle.
Átbukfencezett a fején,
és tündér lett belőle.

Budai István: Álmod láttam

Álmod láttam, furcsát, rosszat,
Kísértett is órák hosszat.
Telve fura gondolattal
Szembe mentem önmagammal.

A másik csak rám tekintett,
Még ujjával is csettintett.
Úgy nézett rám, mint egy állat:
Én téged most kicsinállak!

Mert te nekem azt ígérted,
Egyre könnyebb lesz az élet.
De ahogy múltak az évek,
Látom, te vagy, aki téved.

Egyre több a gond és bánat,
Egy baj mentén kettő támad.
Hiába van kerted, házad,
Sorsod – sorsod ellen lázad.

Hogy mit akart, ma sem értem.
Közben újra észhez tértem.

Bujáki Márton: Egy költőfogalom bevezetése az „álom” és „képzelet” jelentéstartományok segítségével

Először is, él bennem valahol, mélységes-mélyre száműzve egy költő. A költői én, súgja egy hang (a mély üregek nagy visszhanggal bírnak). Óvodáskorom óta írtam verseket, egészen három évvel *ezelőttig*. Másfél évtized alatt volt annyi időm, hogy belülről – mint aki költői énjének önmaga – megérintse valamit, amit a mai napig a költők tulajdonságának vélek: a felületességet. Sokáig hittem magamról, hogy birtokában vagyok egy egészen elbűvölő erénynek: képes vagyok az emberek – pardon: a nők – bizonyos *részeibe* beleszeretni. Elhittem, hogy a sűrű tincsekben göndörödő hajkoronák önmagukban érdemlik ki a csodálatomat, és csakugyan hidegen hagy, alant mit találnék. Ezért írtam verseket göndör hajfonatokhoz, de születtek lírák ajkokról, kézfejeokről, humorérzékről, sőt még ruhadarabokról is. Hol itt a költő? – kérdezheti az Olvasó. Egyszerű: a költők által hirdetett és úgy imádott szépség nincs *benne* a műzsában. A göndörség önmagában „hideg impulzus”, melyet a költő vágya forrásít ihletté. Az ihlet: maga a vágy. Ha minden költő megkapná azt, amire vágyik, soha nem írna róla. Ahogy elnézem, ilyen a mi költőnk is, egykori önmagam (az én költői énem – elnyomhatatlanul zeng a hang): vágyakozó, álmodozó lélek; stílusa kiforratlan, rímei esetlenek; kinézetre épp olyan, mint egy teljesen átlagos, hétköznapi költő. Hogyan fest egy költő? Nos, azt már az Olvasó tudja.

Kedvelem a Költőt, és öröömre szolgál, hogy bemutathatom az Olvasónak. Előreláthatólag nem lesz sétágalopp, de mit érnek az örömek szenvedés híján – nincs igazam? A Költő alighanem igazat adna nekem. Ő pártolja az átszenvedett órákat, szeret ülni, és várni, hogy a bánat torkon ragadja.

Nincs ember, aki szeret szenvedni – mondhatná az Olvasó, és igaza lenne. Csakhogy jelen sorok nem egy emberről szólnak, hanem egy karakterről. Meg fogják látni, hogy a Költő nem valóságos, hanem egy olyan eszményi képe a költőiség megtestesülésének, amelynek egyetlen hús-vér költő sem felel

meg, ám amely minden lírikust azzá tehet, amik elhivatott költökként lenni óhajthatnak. Ezért merem leírni a Költő szenvedés iránti elhivatottságát.

1.

A szerencsésebbek számára a munkájuk a hobbijuk. De vajon a Költő számára egész életformája hobbi, kedvtelés? „Szeret szenvedni” – vagyis a napi rendszerességgel reátörő emésztetetlen bánat (majd elfelejtettem: a költői szenvedés eredője csakis a lélek – és nem a test fájdalma) örömet okoz a Költő számára?

Don Quijotéra gondolok. Az egyetlen ember, akiről tudok, mint olyanról, ki a szenvedést választotta életformaként. Igaz, ami igaz: ez a *lélekfájdalom* apró részlete a lovagi életnek, mégsem elhanyagolható részlet. A trubadúrlírában soha nem a cél által válik a költészet magasztossá, széppé, hanem a lovag megnyilatkozásától. Attól a lágy tisztaságtól, amely varázslatos módon fér össze a vitézi jellemmel, a bátorsággal. Az éneklő ajkak, melyek vicсорító fogsort rejtenek: ez a kettősség a lovagi költészet varázsa. A harmónia: a test és a lélek összhangja az, ami ellenállhatatlanul *vonzotta magába* La Mancha nemesemberét. Így képzelem el Don Quijotét, és rettenetesen sajnálom, hogy Cervantes másképpen látja. Gondoljanak bele: a Költő tenne olyat, hogy mezítelen alsóval ugrándozva megcsillantja fütykösét bárkinek is? Nem, alighanem soha. Cervantes regényében a Don nem költő, csak egy gyerek, aki eljátssza saját lovaghistóriáját, amelynek – mint közismert – kényszerű kelléke a szerelmi szál, ezért dönt a nemesember úgy (hangsúlyozom: *dönt*), hogy beleszeret Dulcineába. Elfogadná-e a mi Költőnk ezt a magatartást? Azt hiszem, nem, de tévedhetek (...*hetek*).

Hogyan érhetnénk tetten a mi Költőnket? Ha egy ilyen, a szerelméért életét is odaadni kész férfiú sem mondható annak, akkor ki igen, s *az hol áll, hogy nézze, mint dobál halál?* Apropó: költőink s a világmindenség óta számba vett *rímerek* között megtalálhatjuk a mi Költőnk rajzát? A költők vajon *költők*? A legkevésbé sem! Nem, azt hiszem, a költők legtöbbször

sokkal inkább Don Quijotehoz hasonló gyermekek, akik részeseülni akarnak egy szenvedélyben, beteljesíteni vágnak egy álmot; a beteljesületlen gyönyörök úrjében gyermekké lesznek, és sikertelenségük fájalmát ihletük szócsövén keresztül tálalják élénk. Ilyen gyermeknek képzelem József Attilát, első-sorban Flórával való levelezését alapul véve. Első levelét nem személyesen adta át a majdani Illyés Gyulánának, hanem egy kölyökkel küldte el (először rossz címre). A papiros pusztán egy azonnali találkozóra való felkérést rejtett. Akkor hát miért nem közölte kívánságát személyesen a költő? Kétségkívül azért, amiért megszülethetett a Mama és az Altató. Egy laikus számára – amilyen én vagyok – alig fér össze a *Tudod, hogy nincs bocsánat*, a *Nagyon fáj* az imént említett versekkel. Sokáig úgy képzeltem, hogy kis Balázs és a Mama véletlenszerű teremtmények. Most úgy hiszem, ők a leginkább élethű alakok az én legkedvesebb költőm matériái közül.

Mi erre a bizonyítékom? Az, hogy valószerűtlenek. Legendák szólnak arról, hogy Salinger egyetlen, nem önmagáról szóló műve a *Zabhegyező*. Érdekes, hogy éppolyan könnyed stílusú alkotásról van szó, mint Boris Vian *Köpök a síroktokra* című, két hét alatt *összedobott* munkája, amely egy rémes, sötét, ijesztő világba csalja az olvasót. Én mármost úgy hiszem, az egyetlen *sztori*, amely a maga egészében Salingerről szól, nem más, mint a *Zabhegyező*, továbbá nincs még egy olyan történet, amelyből annyi mindent megtudhatnánk Vianról, mint az ő említett alkotása. Ha egy író inkognitó mögé bújik, akkor – túlnyomó többségben legalábbis biztosan – szégyellt és a legteljesebb mértékben valódi önmagát prezentálja számunkra.

De egyre távolabb kerülünk áhított célunktól. A következőben egy igen csinos ívű gondolatmenetet vázlok fel. Figyeljenek!

2.

A legelszántabb kritikusok sem vitathatják el a költők romantika-érzékenységet. Mi más, ha nem egy vers; mi más, ha nem

egy rímes önpusztító szenvedés a szerelem kertjében – mi más a romantika, ha nem ez?

Irányzat. (S még?)

Mi kell ahhoz, hogy a romantikát tetten érzük? Mely vadászmezőn kell sátrat ütnünk, milyen csalétket használjunk, és milyen fegyvernemben célszerű a vad *szemi köz*i farkasnézni? Nos a következő kellékek igen lényegesnek bizonyultak az évszázados gyakorlat során. Nő. (Szükségünk van egy hölgyre. Feministán szólva.) Férfi. (Kell nekünk egy ember. Soviniszta-n szólva.) Azután pedig nő és férfi kapcsolata – kapcsolatba lépése akár (s inkább) – a további két típus szerint lehet romantikus. Az első *romantípus* a „szentimentális romantika”. Ezt a típust legalább az egyik fél romantika iránti vonzalma gerjeszti: megteremtődnek a romantikus körülmények (gyertya, vörösbort, patak), s nem maga a szituáció, hanem annak környezete, díszlete csalafinta visszahatással varázsolja az eseményt romantikussá. A „szentimentális romantika” tehát körülményromantika. A másik típus, amelyhez nő kell nekünk, s kell nekünk férfi, rejtélyromantika. Ebben az esetben a romantika a titokzatosságra utal. Nehogy félreértsük, nem maga a titokzatosság romantikus, hanem az, ahogyan ez a titokzatosság kezelve legyen. A felek bármit beleképzelhetnek kapcsolatba lépő partnerükbe, s ez a képzelgés, ez az álmodozás lesz maga a megtestesült, tiszta *romantípus*.

Na most. Ez az értelmezés megengedi, hogy egy kicsit elrugaszkodjunk a szerelem – vagy legalább az erotika – mezsgyéjéről. Vajon mit mondunk arra, amikor egy férfi és egy nő leveleznek, izgalmas témákról, amelyek nagyon érdeklik őket? Véleményem szerint egy ilyen kapcsolat (ő igen, ez már kapcsolat) szintén kikiáltható romantikusnak. Önök azt mondják: a félreérthetőség, a többértelműség miatt? Rendben, tegyük fel, hogy így van. Na de tüstént tegyük fel azt is, hogy e két ember tudja: kapcsolatuk mindenkori plátói marad, és nem is vágnak többre, urambocsá: épp arra és úgy és olyan mértékben van szükségük, amit és ahogy és amilyen mértékben egy ilyen levelezés jelent. Tegyük fel, hogy barátok. Sőt! Tegyük

fel, hogy egyáltalán nem fontos a címzett, hanem egyedül a levél számít. Igen. A levél. A levelezés romantikus, s ezért egyesegyedül a levél a felelős, méghozzá akkor, ha a levélben tökéletesen tükröződik a levélíró úgy, ahogy önmagát szeretné láttatni. Ha beleolvad a levélbe. Vagyis: eljuttatja magát. Ugyanaz történik, mint az imént, csak nem a másik félbe képzeljük bele magunkat (hiszen csupán saját magunk – a másikban történő – ráismerésének tudunk örülni: A Szerelem), hanem önmagunkat álmodjuk olyanná, amilyennek látni szeretnénk magunkat, de amilyenek a valóságban nem lehetünk. Jogos a kérdés: ilyesmi csak nő és férfi között lehetséges? Nem, azt hiszem, nem. Az ember önmagáról képzelt képéhez tulajdonképpen még szemlélő sem kell, annak ellenére, hogy amikor az ember megmutatja magát, *valakinek* mutatja meg, ehhez tehát elengedhetetlen egy bámészkodó, de hogy az valódi vagy képzelt alak – ez sok esetben lényegtelen.

Hopp! – esik le a tantusz az Olvasó elméjében. „Álmodozás, képzelgés. Lehet, hogy mégiscsak van valami köze ennek a néhány oldalnak a témához? S ha van is, hogy lesz ez kerek? Mi köze a képzeletnek, mi a köze az álomnak a költőhöz? Na hiszen!”

3.

A képzelet, a képzelet.

A lehetséges cselekedetek egyetlen olyan színtere, ahol minden a képzelő kívánságainak megfelelően történhet. Történhet. Esetlegesen történik. Vagyis a lehetséges cselekedetek esetlegesen történnek. Kétszeresen feltételes események színtere: ez a képzelet (jelen esetben az *álom*, ugyebár). És épp ez a szükségszerűség lesz egyszerre a legpompásabb s a legmérgezőbb tulajdonsága. Képzeletünk árnyékában minden megtörténhet, de árnyékából nincs kiút, s az álmvilág építőkövei soha nem lesznek valóságosak: nem evilágiak. Az emberi képzelet nem rokona: szemtelenül merőleges az emberi tényleges világra. Merőleges rá, hiszen abból táplálkozik, abból nő ki. Amennyire függnek egymástól s elválaszthatatlanok, éppen

annyira összeférhetetlenek. Emberi kreativitás nincs képzelőerő nélkül, s képzelet nincs olyan jelenség nélkül, melyet a képzelet átalakít. Mégis tartaniuk kell egymástól, hiszen a képzeletvilág elhivatott szerelmeseit evilági, az evilági lét hódolói pedig a képzelet világa löki ki magából. A földhöz ragadtak és a lebegők. Racionalisták és *absztraktisták*. Mérnökök és művészek.

Vegyük tehát e két embert, a művészt vegyük, és vegyük a mérnököt. Mérnök és művész, mindkettő vágyik a másik életére. A mérnök, ez a földhöz ragadt tülemény nincs meg vágyak nélkül; a lebegő vágymotor pedig nincs meg beteljesülés nélkül. S nézzük most a Költőt, akiben nincs meg ez az ellentét-pár, hanem a semlegesség van meg benne a külvilág iránt. Csak önmaga érdekli, ugyanúgy, ahogy Esti Kornélt csak saját verse sorsa érdekli, amikor barátja fia élet és halál között döntő műtét előtt áll (*feküszik*). Esti számára semmi nem szent, csak a költészet. Mi a költészet? Romantika. Mi a romantika? Álmodozás. Mi az álmodozás legzavartalanabb közege? Ez ugyancsak a költészet. Mi a költészet? Romantika. És így tovább.

4.

Ilyen tehát a Költő. A legszerelmesebb ember, akivel valaha dolgom volt! Ilyen mély szerelmet a szerelem iránt talán nem is táplálhat valóságos ember. S ha táplál, úgy örültebb alak sincs a földön még egy, legalábbis így beszélénk róla, ha rajtakapjuk, ahogy közöttünk lebeg.

Ebből – a szerelem iránti elhivatott rajongásából – származik a szenvedés iránti olthatatlan vágy. Hiszen a Költő számára az egyetlen igazi halál az (s így a beteljesülés maga), ha a szerelemért halhat meg. Hallom, bizony, hallom a kedves, egészen idáig fáradságos úton elkeveredett Olvasót, ahogy igazságérzete dübörög *szívkövére mellkasában*: Don Quijote vajon miért rohant neki a szélmalmoknak, ha nem azért, hogy a szerelemért hulljék nemes halálba? Jogos a kérdés: vajon miért? Tudják, ahogy most átgondolom, mégiscsak akad va-

lami egészen szoros kapcsolat a mi Költőnk és Cervantes Donja közt. Ugyanúgy, ahogy La Mancha gyermeke eljátssza – elképzeli, megálmodja – a lovaglétet, ugyanúgy zuhan a Költő saját álmvilágába, csakhogy – és ez, kérem, hatalmas különbség! – a Költő nem követ szabályokat, ő csupán a szerelem tetőszöveges definitív megközelítését alkalmazva prezentál – s egyúttal megvalósít és átél – egy életet, amely önértelmezésére alapozva kijelenthető: mindenestül költői. Cervantes hőse ellenben megismer és alkalmaz általános érvényű törvényeket, így nem saját benső késztetése valósul meg, nem önmagát látjuk viszont törekvéseiben, csupán egy fantáziátlan gyermeket.

Akkor ezzel vége? Nincs vége. Mutatni akarok Önöknek egy valódi költőt. Tudom is, végig tudtam, ki lesz az illető. Meg fognak lepődni. Húzom még egy kicsit az időt, és teszek egy rövidke kitérőt.

Önök bizonyára tudják, kicsoda Presser Gábor. Muzsikus. Zeneszerző (dalszövegíró is szerintem), színházigazgató, zsűrizgető *Pasas*. Ilyen kiváló zenész véleményem szerint bolygónként egy születik. Egyszer – azt képzeljék el! – álmodtam ezzel az emberrel. Ültünk egy szobában, ő zongorált, nekem szöveget kellett írnom a dallamokra. És ő gyötört, hajtott, küzdött értem és néhány esetben rímért, de sehogy sem találtam a szavakat. Végül nem tehetett mást, szélnek eresztett. Ez az álom nem egy „csak látomás”: érettségi vizsgámat idézte fel, történelemből. Diószegi tanár urat jelképezte a szakállas komponista, dalszöveget írni képtelen valóm pedig az ókori Rómáról beszélni képtelen valóm képmása. Tanár úr éppen úgy, egy lemondó hangsúlyú *nemmel* bocsátott utamra, de harcolt értem, és végül is átemelt a vizsgán. Hogyan köszönhetném meg neki? Így.

Presser Gábor, mint említettem, szövegekkel is jelentkezik. Önök közül talán sokan hallgatták és szeretik az „Angyalok és emberek” címen pergő korongot, amely album legkifinomultabb darabja (*dalabja*) kétségkívül az „Amikor Don Quijote megérkezett Budapestre”. Na kérem! Legyen türelmük alaposan megfigyelni Presser Donját, mert ő maga az a bizonyos

Költő, akiről olyan nagyon lelkesedve beszélek Önöknek. Hát nem csodálatraméltó? Cervantes félnótás hőséből Presser egy valódi költőt kovácsolt, s ezzel, ha megengedik, néhány sor segítségével kijavította a regényt. Don Quijote hosszú éveken át egészen addig nem költő, amíg meg nem érkezik Budapestre. Egészen addig a percig csupán eljátssza a szerelmet, és véle alapot csen hőstetteihez; amikor azonban Fővárosunk bevezető útján Rozinante hátáról megpillantja az incselkedő „vörös dögöt”, egyre inkább beleszeret, olyan fokig, hogy aztán nekilát élethosszig tartó szenvedésének. E szerelem éppolyan szándékos, mint Cervantes idejében, ám e szerelem szándéka maga a Szerelem, nem holmi másodlagos *kelekótyaság*. A Don egy budapesti kocsmában ül, zokog, és talán lassanként bele is örül a fájdalomba. Ilyen szerelmes emberrel még nem találkoztam, gondolja valaki, aki a helyiség túlsó felében zeneszerző-lesre érkezett az *evilágra*.

Még egy szó: Ne jusson eszükbe kinevetni a Költőt, Don Quijotét! Az ő számára ez a valóság, s csak mások számára képzelet, csak mások számára álom („Dulcinea az egészet álomnak hitte...”). A költő számára nincs külvilág, csak egy – a maga számára létező – saját dimenzió. Ez hát a Költő. Saját álmokképe megtestesülése. A leginkább irigylésre méltó tulajdonság, amit el tudok képzelni.

CHE – Szalay Adriana: A másikért

A gondolataid kigabalyodnak, ha elhagyják az ujjbegyeidet.

És ez még *a szerelem* betüremkedése folyamán történt. Loreley akkor kezdte érezni a végérvényességet, a Tiffany lámpát sem vitte haza. Azt mondta magában: – Lám, lám, már nem otthon halmozom az értékeimet! – Keresett egy varrónőt is a városban, és így egyre és egyre csak szélesedett a kör, az otthonosság-érzés. Az otthontól való elszakadás érzése és Max egy elejtett megjegyzése lebegett előtte aznap, mikor a lámpát

az íróasztalon bekapcsolta. Max azt mondta, hogy az anyját kerekesszékre kellett tolnia a városban a fogorvoshoz. – Lám, a kifinomult, vásárokra járó dáma ide jutott! – gondolta a színes üveglapmozaikokat törölgetve az ujjával. Amikor először hallotta a férfi megjegyzését, rögtön rátört a felismerés és a tisztelet Max iránt: a legnagyobb, amit valaha érzett, mivel biztosan tudta, hogy ő, Loreley, ezt nem tenné meg az anyjáért. És egész nap Max önzetlensége járt az eszébe, keveredve a férfi álmaival, melyekről csak ingerült állapotában volt képes beszélni – *Egy kocsi és egy ház, / azt biztosan tudom, hogy a családban senki sem lenne képes beleültetni az anyját a kerekesszékre, és végigutalni a városon, / egy kocsi és egy ház, / az asszonyt, aki hajdanán vásárokra járt, és ügyelt arra, hogy a külvilág szemében mindig kifogástalan megjelenése legyen, úgymond: reprezentálja önmagát, kerekesszékre tolták a városban a fogorvoshoz, / egy kocsi és egy ház* – zakatoltak egész nap vissza-visszatérően a szavak. Ugyanilyen mélyreható benyomás fogta el még hajdanán, Max anyjának a környezetében is. Amikor Loreley egyszer meglátogatta, a puha zöld pázsiton sétált, virágok közt, amelyek még üdőbbé tették az arcát. Az ő személyében látta először, hogy valaki élvezzi az életet. Más lapra tartozik már, hogy hová jutott. Bizonyos szempontból hálát érzett irántuk a felismerés miatt, mert ezáltal még többet tudott meg önmagáról és a világról, hogy milyen fontosak a külsőségek. Arra a meggyőződésre jutott, mire véglegesen lekapcsolta a lámpát, hogy lehetséges kijátszani a külsőségeket, szavakkal. – Az egyik pillanatban kerekesszék és emberi kiszolgáltatottság, lerobbanás, a másikban *egy ház és egy kocsi*. Hát igen, nem menekülhetünk – gondolta.

Loreley-t Max juttatatta el ide a városba először. Gyorsvonaton jöttek, és utazás alatt ették a kenyeret, melybe sárgarépa volt reszelve, és amit Marion készített. Maxszel érkezett meg úgy igazán először a pályaudvarra... Akkor kezdődött *az egész*. Úgy érezte, hogy mindennek jelenléte van, minden jónak és minden megpróbáltatásnak. Tetszettek neki az üveges kirakatok, az ódon épületpaloták, a nyüzsgés, és az otthon tor-

nyosuló, elolvasásra szánt könyvhalma, mely mögött ösztön-szerű kihívás lapult. – Neked csak a könyvek a barátaid – jutott eszébe gyakran Shirley egy elejtett megjegyzése. A könyvek fölé borulás időszaka volt a kezdet, és az első későbbi barátoké. Valahol azonban belül maradt a lényeg, az esszencia. A nyelvben magában volt az első külsőség, amit nem lehetett kijátszani a szavakkal. Mert Loreley másképp próbált beszélni, mint ahogy otthon szokás volt.

A végérvényesség érzete aznap este a lámpafényben más-hová is elragadta, az emlékektől távolabbra. A párkapcsolataira világított rá, hogy miként cipeli magával az ember a családjától elcsent képeket, és építi be az érzelmi megnyilvánulásai-ba. Rájött, de csak apránként, hogy távolságtartása a Max és Marion által nyújtott mintából ered, de vissza tudott idézni gesztusokat, amelyekben az érzékiség – csírájában ugyan, de – megnyilvánult. Úgy gondolta, hogy a mozdulatok, azok is lerakódnak, és elcsent képek gyanánt épülnek be. Máig Maxtól ismerős számára a kézmosás, az elmélázó arckifejezés: mintegy örökség – Mariontól. Úgy érezte, hogy az ő családjukban a szeretet másban volt. Abban például, hogy közösen főzték be a paradicsomot, és a gőz fölött vetekedtek, hogy ki keveri tovább, mert mindenáron tehermentesíteni szerették volna a másikat. – A szeretet áttételei. Hogy nem simogatom meg a beteg anyámat, de eltolom kerekesszéket a fogorvoshoz, hogy enyhítsek a fájdalmán. Igen, ez a jó kifejezés, *a szeretet áttételei* – gondolta Loreley, miközben az azóta már beforrósodott üveg-lapmozaikon levő moszkító szárnyát törölgette meg az ujjával.

A legerősebb, gyökeréig ható benyomás Mariontól jött felé. Marion egy időszaki kiállítást jött megnézni a városba, és utolsó pillanatban szólt, hogy mégiscsak ketten jönnének Shirleyvel. Loreley az első pillanatban ingerült lett, mert úgy érezte, nem maradt elég ideje, hogy mindkettőjükre felkészüljön. Marion egy picit megijedt, és – nehogy a program elmaradjon, vagy hogy ne jöjjenek össze ők hárman – azt mondta a telefonba: – Nem baj! Majd alszunk egy ágyban Shirleyvel! – Loreley-t abban a pillanatban foglyul ejtette a hang, a tónus,

ahogyan megnyilvánult benne a hihetetlen akarat, szilárdság, az ismételt és mindenre kiterjedő figyelem, támogatás. Csak pár szó, milyen érdekes – gondolta –, és milyen értékre bukkant! Loreley szavakban még nem érezte így megnyilvánulni a szeretetet, hogy az ily közel merészkedő legyen: éles és arculütő. Marion – esetenkénti flegmasága ellenére – kiválóan tudott fegyelmezni szelídséggel.

– Lám, lám – gondolta. – Max és Marion, Marion és Max. Két önfeláldozó, jóra való ember, és valahogy mégis minden olyan más! – ekkor határozta el, hogy ő az életével valami mást próbál, máshogyan.

Loreley gyakran érezte a harmóniát, melyet közvetlen családj körében senki máson nem érzett igazán, kivéve egyszer, amikor Max anyja a zöld pázsiton sétált a kertjükben. A harmónia egyfajta szárnyaló lelkiállapot volt számára, amikor úgy érezte, hogy minden a maga rendje szerint megy tovább az életében, ahogy ennek lennie kell – az isteni gondviselés következményeként. Mintha hullámozna valami a lélekben ilyenkor, a teljes szabadság, önmagában. Sokszor eszébe jutott, hogy mi van akkor, ha erre a jó korszakra majd egy rossz következik. Nem, gondolta, csak a jó maradhat huzamosabb ideig. Pedig sokszor így volt. Már azt gondolta, hogy Istennek terve van vele, ha egyszer ennyi mindent ad. A városba utazása alkalmával még hajdanán harmincszor mondta fel magában a huszonharmadik zsoltárt, mely végigkísérte azóta is, és Max anyjának haláltusájakor is ez volt a vigasza. Akkor kezdte érezni a Gonoszt, amikor Max anyja meghalt. Úgy érezte, az asszonyt a Gonosz ragadta el, és nem az angyalvilág. Bizonyítéka nem volt, de ugyanúgy, ahogy megérezte a harmóniát, érezte a szenvedő asszony jelenlétét a halála után, idegei egy ideig tovább érezték élni, mintha volna. Ha nagyon kémlel a sötétben, talán meg is látja, de félt. Félt, mert az asszony üzenetet hozott a jelenlétével. Valamit a tudomására akart hozni, elmondani valamit méltatlan haláláról. Hová jutott?! – valaki sétál a zöld pázsiton, és mosolyog a napfényben a patinás udvaron, tekin-

télye van a családban, és végül lelki gondozás híján, csontsoványan, kigúvadt szemekkel hal meg, előtte napokat sírva a tehetetlenségtől és a félelemtől, az ágyából többször lesve résre nyitott szemmel, hogy vajon vigyáz-e rá éppen valaki, vagy talán nézve a Halált, hogy ott van-e már valahol a szobában. És ott volt, ráült a mellére, ő pedig tolt le magáról. A fehér alsónemű pántját húzogatva le a jobb mellén, melyet Loreley adott rá előző nap. Csak ülve a széken, és szomjúhozva a törődést. Halála után a száztizennyolcadik nap hajnalán megébredve villámcsapásként érte a felismerés, hogy meg kellett volna simogatnia a szenvedő asszony fejét. Max tojást süttött az anyjának a halála előtti estén, ez volt a búcsú, Loreley pedig két nappal előtte nedves törülközőkkel törölte át a testét, majd borogatta a forróság ellen. Ennyi volt a törődés.

Loreley nyári terveibe beleszólt a halál, amikor Max anyja bevárta az otthon töltött nyári szabadságán. Az élet döbbenetét látta a kínlódó asszony arcán. Onnantól kezdve a Tiffany lámpa búvköre is megtört, de a huszonharmadik zsoltár megmaradt. A lámpa betöltötte fényének melegével a szobát, de gondolatokat asszociált hazafelé, a családhoz. Elképzelte melyik szobába illene leginkább. Világossá lett számára, hogy a külsőségeket a lehető legegyszerűbb – szavakkal kijátszani, de ami sokkal erősebb dolog, mert nem hazudhat, az a család.

Az asszony még a haláltusájakor sem gondolt Istenre, hát még élete során. Elég volt a zöld pázsitos udvar, az illatozó virágkelyhek, a szálló süteményillat, és a ki-kiosztott szerepek a családban. A családi összetartás elegendő érv lenne a huszonharmadik zsoltár ellenében, de Loreley-ban – az asszony lassuló szenvedésfolyamatát látva – ott a kétely és a megdöbbenés. Leginkább visszatérő gondolata az, hogy Max egyszerűen az ő saját megdöbbenését nem tudta sem hitbe, sem szavakba önteni, hanem a szeretet-gesztust egy serpenyő tojással fejezte ki. Persze közben biztosan elhangzottak szavak, de azokkal a világ külsőségeit nem tudta kijátszani, hogy közeleg a halál, és érzelmileg meg *kell* nyilvánulni. Loreley sokszor visszaemlékezett arra, amikor a másodszori vonatútja előtt, késő éjszaka

Max bedugta fejét az ajtórésein, és felajánlotta, hogy elkíséri a városba. Tudta, hogy Maxnek dolgoznia kell másnap, mégis érezte, hogy komolyan gondolja. Az első hazlátogatásakor pedig már nem volt szó szeretet-áttételtől: Max megölelte, szorosan, akkor először. Az anyja temetésén azonban a férfi nem sírt, zsebkendőbe fújta az orrát, talán kétszer, a katonás pózban mellette álló Robert jobbján, és amikor a legidősebb lánytestvér felzokogva a vállához bújott, az enyhén félrehúzódo gesztussal mintha meglepetését fejezte volna ki. Loreley számára ez is megdöbbenő volt, és rájött, hogy a külsőségeket nem minden esetben lehet kijátszani a családdal, illetve lehet, de alakítani kell rajta. – Addig ugyanis nem tudunk reflektálni viszonyulásainkra, vagy kijavítani azokat. Kegyetlen harc ez, – gondolta –, és a huszonharmadik zsoltár nélkül nem megy.

A novemberi, füstösen párás levegő, a légfuvallat első havazás-ígéretei rásegítették Loreleyt, hogy megkérdezze Maxtól megszíratta-e az anyját. A sok fénycsóva közt baktatva egymás után a sírok közt Max csaknem hangtalanul és gyorsan igennel válaszolt. Aztán a sírnál álldogálva hezitáltak még egy kicsit, hogy a mindenkire „kimért” mécses mellett vajon gyújtsanak-e még egyet az asszonyra. – Szegény, csak nemrég halt meg – járt a fejükben. És végül a senki érdeklődésére, segítségére nem szoruló asszony – aki, ha kopogtattak az ajtaján, befogadó volt ugyan... – kapott még két mécses. Ezeket gondolta akkor, novemberben Loreley a fenyőfa alatt, mely gyökerével majdnem kiszakadva a földből ferdén állt a síron. Mintha örködne a szemben pihenő asszony fölött, aki nem tudja elfogadni a halált.

Az asszony jelenlétén, a halál döbbenetén és az istenhitén kívül más is volt a légkörben, de Loreley nem tudta szavakba foglalni. Az élet rendjét tartó erő oly semmi volt, és mégis valami, ami emberek cselekedetétől függőnek tűnt. Elképzelte, amint a kutya észveszejtő gyorsasággal kaparja körbe a gázos díszvárat a szétbontott, kőekkel kirakott szökőkút ellenében, amikor a koporsót hozzák kifelé a teraszon. Az ülőkékre nem terül árnyék, sehol egy szál futtatott növény, vaslemezek csóvája látszik a szökőkútból, és elszáradt fű mindenütt. Egy hó-

nappal halála előtt az asszony még elbotorkált az ajtóig, kinézett rajta, de csak nézett. Loreley tavaly nyáron ugyanennek a romhalmaznak a közepén pár levélindát megszabadított a cigarettacsikkektől, és észrevette, hogy az asszony mosolyog az ajtóban. Nem beszélgettek, csak állt egy darabig, lenézett a nővényekre, aztán elindult lassan. Menése emlékeztette a három évvel ezelőtti jelenetre, amikor messziről látta jönni őt a boltból. Meglepte őt a túlzottan lassú járása, majd később bent a házban komótos tevés-vevése. – Mi baj van? – kérdezte. Az asszony erre keservesen sírni kezdett. Hangtalanul, majd hallható cseppek hullottak a műanyagabroszra, melyet letörölni akart éppen. Előtte még mosolygott Loreley elbeszélte történetét, de az átlátott rajta. Értelmes hang sem jött ki a torkán, csak nagy sokára, a néma, majd fel-feltörő síráshullámok nyomán. Akkor kezdődött *az egész*. Segítséget nem kért senkitől. Próbálkozott tovább, mert mindig mondogatta, hogy tűrni kell. Az élet rendje ebben nyilvánult meg. Akkor. És tartott egészen addig, amikor már soványabban totyogott az ételkihordó elé hosszú, kötött, drapp mellényében. Egyedül hozta be remegő kezével a konyhaasztalra, és mikor Loreley mosogatta az edényeket, kezébe vett egy törlőt, mondván: segíteni akar. Régi korok és régi erkölcsök kötelességtudatát közvetítette, és akkor még nyugalom volt a szemében, habár keze éktelenül remegett. Nyugodt volt, mert megvolt a főtt étel a házban, el is lett mosogatva. Ha nem, másnap sírva panaszkolta Maxnek vagy legidősebb lányának. Akkor már fel-felsejlettek azok az érzelmi megnyilvánulásai, melyeket Max és testvérei a beteg ember önzésének tartottak végig. Az asszony hétfő délből halt meg, de ez már csütörtökön is bekövetkezhett volna, Max mégsem nézett napközben az asszony felé. Paradicsomot főzött egy nagy kondérban a romos udvar közepén, amit késő délután legidősebb nővére és Loreley segítségével töltögettek üvegekbe. És Max anyjának nyögései halkan, de mégis kihallatszottak a nyitott ajtón keresztül ... Loreley nedvesített vattát rakott az ajkai közé, melyet időközönként cserélgetett. Aznap délután így nézett ki az élet rendje – és a külsőség. A paradi-

csomfőzés teljesen mást fejezett ki már, az élet döbbenetét. – Bent bármelyik pillanatban meghalhat valaki, mellette kellene lenni, és *csak úgy* lenni – gondolta Loreley. – Mi lehet fontosabb a búcsúnál? Az igazi külsőséget, a Halál döbbenetét kellett volna eloszlatni gesztusokkal és szavakkal, zsoltárral, csendes üldögéléssel. Az emberi közelség olyan megnyugtató, biztos háttér, olyan, mint egy ízlésesen berendezett ház. De mégis több annál.

Ó, Max anyja csodálatosan tudott kötni! A drapp, hosszú kötött mellény, betegsége hű kísérlője azonban a testvérétől beszerzett holmi volt, mert a régi ruhái már leestek róla. – Vajon hogyan jutott arra a gondolatra, hogy jó lenne kis méretű ruhákat beszerezni? Honnan indult az a folyamat, a betegséggel való megbékélés folyamata, mely oly titokzatosan belopódzott az általa elfogadott élet kereteibe? Hiszen nagyon sok minden van e mögött a látszólagos „kis gesztus” mögött: valójában az egész élet. Amikor Loreley az ágyán feküdt az újabb szerelem eljövételén töprengve, gondolataiba beugrott a vézna kis sóvány asszony képe. Ahogyan a szerelem jön, úgy az élet elfogadása is bármilyen körülmények között? De vajon hogyan szokhatta meg a csontos test látványát az asszony? Hogyan tekinthetett magára? Láthatatlan előzmény, a folyamatszerűség bújhatott meg a dolgok mögött, mint az olyan szerelemnél is, mely nem hirtelen, villámcsapásszerűen jön, hanem a dolgok láthatatlan leülepedésével, észrevétlenül. – Eljönne az esküvőre, ha mostanában lenne? Volna kedved hozzá? – kérdezte egy délután Loreley a vele szemben ülő asszonytól, mikor épp egy kicsit járogatni készültek a konyhában. – Persze hogy! – vágta rá az asszony meglepő intenzitással, és a hirtelen jött válaszból felcsillámlott régi énje, ahogy szerette a dolgok rendjét. A feleség feltétel nélküli odaadását férje irányában, a mindennapos főtt ételt, a szűk családi összetartást mindenekfölött, és bizony ám: kizárólag a szűk családjáét. A többi dolog fölött érzelmileg nem lamentált, és így fordulhatott elő, hogy csak annak kötögetett csodálatos pulóvereket, aki pamutot is adott hozzá, s kérésre sütögetett a megvett hozzávalók ellenében.

Aztán egyre több emlékkép elevenedett meg Loreley előtt az ágyon fekve... Egyre több és sokféle. Egy késő nyári napon, évekkel ezelőtt, egy szeles, de meleg szeptemberben Max felesége kórházban volt, ezért iskola után Shirley és Loreley a patinás udvaron ebédelt a színes napernyő alatt. – Nem száraz egy kicsit? – kérdezte az asszony. – Talán – válaszolt Shirley. Amikor Max anyja visszatért, kezében a cukrozott kakaóporos üvegtállal, a lányok összenéztek. A gőzzel főtt bukták szárazságát porral orvosoljuk? Hazafelé menet Shirley – a maga ösztönös jókedvével – nevetve jegyezte meg, miközben a vihar elől igyekeztek haza, hogy nem kaptak vajat. – Sajnálja – tette hozzá. Pedig volt valami otthonosság-vidámság az asszony körül, ahogy arra is gondolt, hogy biztosan jólesne kint enni a gyerekeknek. Ez gondoskodás – gondolta Loreley, de szétfejtik a mechanikusság szilánkjai ezt a burkot – tette hozzá magában.

Endy fokozatosan fejtett ki rá hatást. Loreley szerette a kicsit romlott férfiakat, Endy azonban kisfiús képű, már-már gyerekesen naiv és romlatlan tekintetű volt. Mindezeket ellensúlyozta kifogástalan megjelenése, termete, kellemes hangja és a modora. Szellemének finomsága annyira meghatározó volt, hogy Loreleyből is kicsalt eddig nem ismert gesztusokat, az idegennel szembeni közvetlenséget, ami nem volt szokása. Ez volt az első olyan szerelem, melyet a családjával asszociált – érdekes módon. Egy átlagos délután történt, amikor egymással szemben ültek, és – unalmát elűzendő – a férfi arcát nézegette szórakozásból. És akkor hirtelen rádöbrent, hogy jó ránézni Endyre. Azután visszaidézte gyorsan, hogy valójában az első perctől fogva kellemes érzés vett erőt rajta a környezetében. A legközelebbi alkalomkor pedig arra gondolt, hogy milyen jó lenne, ha férfi egyszer bevárná, és többet beszélgetnének. És Endy tényleg várt rá, spontánul, és jó volt. De addig sok minden történt. Max apja egy vasárnap reggel meghalt. Tíz percig ugyanúgy zihált, mint kilenc hónappal azelőtt a felesége. A lelke küzdött az életért valami erő ellen, ami a halál. Hirte-

len gyengült el, ágnak esett, és két hét alatt vége volt. Senkit sem szeretett a szó igazi értelmében. A szeretet áttételeit nála sokkal nehezebb feladat volt megkeresni Loreley számára, főleg hogy gondolataiban ott lapult Endy, s az ő hihetetlen emberségét összehasonlítani az öreggel lehetetlen volt, az árnyékból sehogy sem tudott tényeket összekaparni. Nem volt temetési hangulat a családban. A nap szépen sütött, sőt rátett még egy „lapáttal”. Max és Loreley a konyhabútort rendezgették, s a pakolászás közben arra gondolt, hogy az ő családja a halálkor nem lesz ilyen, reméli, hogy nem lesz ilyen, mert Endyvel más lesz.

Összefonódik a halál a szerelemmel. Milyen érdekes, pedig már kilenc hónapja halott az asszony, és még mindig jelen van. Az öreg – Marion vasárnap reggeli telefonhívása után – rögtön eltűnt, és csak a temetés utáni hazaút során jött elő, végighaladva az utcán az üres házuk előtt – Loreley első halottai és első igazi szerelme tudatában. Talán Endy is megérezte ennek a kapcsolatnak a más milyenségét, amikor az újdonság varázsán kívül más is van, és amikor a szerelem mellé egyforma rangban sorakozik a bizalom, a biztonság. A temetés utáni első találkozáskor másként viselkedett, kicsit távolinak tűnt, tartózkodónak, vagy talán csak fáradtnak a kutyával való kocogás után. De amikor Loreley lopva ránézett, megnyugodott, mert gyermekies, naiv mosolyát látta a szemében. Ilyenkor eltűnt a vonzalma Endy iránt, erősebb volt a bizalom. Talán ilyesfajta érzésekről próbált beszélni neki annakidején Marion Maxszel kapcsolatban. Ez volt azon ritka alkalmak egyike, amikor Marion nem flegmasággal szólt a szerelemről. Max anyja pedig azt mesélte az öregről, hogy ajándékokkal halmozta el, és sokat beszélt. És akkor megint eljutottunk a szavakhoz. És újabb és újabb emlékképekhez.

A kiváltságos napok egyike volt, amikor Loreley – véletlen látogatása folytán – lángost ehetett, melyet Max anyja sütött. Ínycsiklandozó illat szálldogált a nyári konyhában, keveredve az enyhén üdítő szél frissességével, mert az ajtó nyitva volt. Be is jött a lusta, nagy, vörös macska és Csöpi; az öreg lábánál

telepedtek meg. A kutya persze nem bírta ellenállni, és felugrott volna az öreg ölébe, de az még idejében belerúgott. A vonítással egy időben kiáltott fel Loreley: – Csöpi! – Majd az öreg hirtelen indulatból: – Mit gondolsz te? A nagymama nem fogja minden nap mosni a nadrágomat egy kutya miatt! – rivallt rá. És lám, az asszony arcán sem volt semmilyen részvét, még csak a megnyugtató szándéka sem, habár igaz, Loreley már nem volt kislány. Banális dolognak tűnhet egy kutya iránt részvétet érezni csak úgy, de hát a világ dolgai összefüggenek, és *akármiről van szó, mindenről szó van*. Kemény volt ez a két ember, amolyan „megtalálta a zsák a foltját”, különben nem lett volna lehetséges, hogy ötven éven át kiegészítik egymást jóban-rosszban. Hiába mondta az asszony mindig, hogy más világ volt, nem volt divat elválni, és hogy meg akarta mutatni a szüleinek, hogy jól döntött, és hogy túrni kell. Igen, de mindezeket az indokokat valaminek a rovására tette, számtalan hibát ejtve közben, és talán meg is vakulva egy kicsit. Max azt mesélte, hogy az első fizetését, amit a fővárosban keresett, hazaadta az anyjának, hogy jobban boldoguljon. Az asszonynak kötelessége lett volna a fiát kioktatni, hogy az eljövendő életére gondoljon, vagy akár magára, és legyen egy kicsit önző, mert másképp nem megy. Ehelyett elfogadta a pénzt, és ezért esett meg, hogy az öreg még halála előtt is megalázta Maxet, hogy semmiye sincs. Maxben később ülepedett le a tudatos álmom úgy igazán. A ház. Az öreg utolsó dobása volt, amikor az örökségét megtagadta tőle. Max közömbössége akkor kikelt, és nem hiúságból, hanem becsületből. Akkortájt volt a szív műtete, s mikor hazalátogatott pár hét után, csupán kezét fogtak az öreggel. Ekkor volt vége, és nem az öreg temetésének napján. Az már csak megkönnyebbülés volt, ezért is tudott könnyűen ácsolni a betüremkedő délutáni fényben, és megetetni a kutyát. Az öreg – halála előtt a kórházban – megkérdezte, hogy a kutya él-e még. Talán bizgatta, hogy a ház sorsa mellett a kutyáról nem rendelkezett, és netalántán Max tulajdona lehet. Ha lehetséges a halál előtti visszapergetés, és a „hogyan csínlhattam volna”, akkor Loreley hisz abban, hogy vasárnap

hajnalban, mikor az öreg meghalt, őt érezte, amint simogatja a hátát, körkörösén, többször is, legalább háromszor-négyszer. De többé nem tért vissza, valahol várakozik Max anyjával, akit nem tudni, miért, fekete ruhában képzel el, hosszú fehér csipkegallérral és kicsit merev, bábuszerű, csalókan boldog arccal.

A halál és a szerelem valóban a két legnagyobb és egyedüli formáló. Láthatatlanul kényszeríti az embert, hogy elfogadjon tényeket, és pergeti rá az emberre az elfogadandó dolgok változatos, már-már banális skáláját. Amikor Loreley az öreg éj-jeliszekerénynél kutakodott, hogy mik lehettek utolsó napjainak kísérői, talált egy *Emlékek* felíratú mappát – levelek, levélkék, kisebb-nagyobb fotók, saját versek halmazával. Az egyik fotón egy havas udvaron állt Max a testvéreivel. Nővérén bunda, kendő és síkesztyű; Robert, a legkisebb hármuk közül, bebugyolálva túl a szánban, Max pedig rendőrsisak-szerű kalapban, kis uniformis-kabátban, kesztyű nélkül állva a fenyőfa előtt határtalanul mosolyog. – Egy boldog és aranyos kisgyerek, aki meghatározta a sorsom, a viszonyulásom a világhoz, és – Istennem, milyen aranyos, és tündöklő! – gondolta Loreley, s miután el-elnézegette, elrakta a zsebébe. Furcsa érzése volt, amikor a kisfiú Maxet az öltözkézésében meglátta. A felnőtt Max sorsának fényében nézte; az a kabát, az a sapka igenis meghatározta az ő későbbi önértékelését, mindenki más előbbre valóságát a szemében és szerény igénytelenségét, majdnem huszonöt évig hordva ünneplőként az esküvői cipőjét.

Endyn nem tetszik a fehér ing – gondolta – vastag zöldes csíkokkal, de mégis olyan aranyos volt benne, és kedves, mint mindenkori. Elfeledtette Loreley-jal a halottait, és azt, hogy nehéz elfogadni a dolgokat. Olyan apróságokat is akár, hogy valaki belerúg egy kutyába, valaki más társként kezeli akár. Endy valami olyan üzenetet hozott a jelenlétével, hogy az *adott világ* dolgait kell csinálni, precizitással, mintegy kiállással a dolgok felé. Ez már Maxtól is ismerős volt számára, csak a férfi már elveszítette az értékrendjét, melynek legkézzelfoghatóbb megnyilvánulása az anyja haláltusájakor való viselkedése volt.

A nem felvállalt érzelmek pedig az öreg halálakor szitkozódásba torkolltak annak okán, hogy az öreg az utolsót is visszavonta Maxtól. Vajon mit csinálhat ez a két ember a tisztítótűzben? Rájöttek valamire, vagy eleve már megértéssel viseltetnek, és bólogatva találkoztak össze kilenc hónapos késéssel? Mindenesetre az asszony már nem zaklatja Loreleyt. Elmondta, hogy írnia kell, le kell írnia mindent, és talán ő nyitotta fel Loreley szemét Endyre, hogy legyen egy viszonyítási pont, hogy helyre tudja rakni a dolgokat úgy igazán. Ők is beszélgettek Endyvel, sokat, mint ahogy a két öreg története indult annakidején. Viszont a családdal kapcsolatos reflexióiról nem táncsoztak soha Endyvel, akinek közömbössége valamiképpen mégis jóindulatú közömbösségnek tűnt fel előtte. Erőt kapott tőle valahogyan. A férfi lelki kifinomultsága, jellemének mélysége folytán. Amikor csak találkoztak, szinte rátört Loreley csendjére. Emberi dolog benyomását tette rá, amelyhez hozzá lehet férni, amellyel foglalkozni lehet. Úgy érezte, segíti őt törekvéseben, hogy érzelmi hozzáállást formáljon mindenkoron, minden időben. Mert az ember élete az ideje. A történelem tapasztalata valóban vissza-visszaidéző momentumokon alapszik: az események mintha egymásnak megfeleltethetők volnának.

Marion indította el a könyvek szeretetére. Amikor beteg volt, néha meséket olvasott neki, szombat délelőttönként pedig mindig könyvesboltba mentek ők hárman – Shirleyvel. S még ma is fel tudja idézni azt a jellegzetes bolti szagot, látja a sok színes könyvet, amelyek közül akkoriban még a borítólap alapján választott. Max pedig a betegágyába hozott különféle füzeteket, amikor az iskolaidő alatt betegeskedett, és úgy érezte, írnia kell. A szerelem és a halál pedig valami történelmen kívüli tapasztalat volt. A nagyszülők voltak az első igazi halottai, és Endy az első *olyan* szerelem.

Valóban, egy új korszak kezdődött. Tulajdonképpen az ismeretlen iránti vágyódás, a szerelem keveredett a félelemmel, hogy rossz a világ. S ez utóbbi arról szólt, hogy le kell bizonyos dolgokat zárni. A két öregre gondolt, és ki is mondta magában – Meghaltak a nagyszüleim, és meg kéne bocsátanom nekik! *Szegények!*

Deák Péter: Kegyvágy

Az utcákon csak párokat látok.
Szerelmes lett a tér, a park, a pad.
Évek óta tart ez az átok,
De hinni tudom még, hogy elapad.
S ha egy árny egyedül halad,
Oda tart, kivel az ágya egy.
Nekem ily árny talpamhoz nem tapad:
Istenekhez nem fűz e drága kegy.

Ha végre Hüpnosz karját markolom,
A boldogságot akkor meglelem:
Álmodni álmokért álmodom.
Magam előlem itt elrejthetem.
De eveznem ez álom-tengeren
Miután a nap az égre megy,
Már nem enged ébredő két szemem.
Istenekhez nem fűz e drága kegy.

Koponyám falába törve körmöm
Üvöltök, de soha nem jön válasz.
Én vagyok saját börtönőröm.
Könnyben fürdenék, de szemem száraz.
Addig, míg a vágy-szörny újratáraz,
Rohannék, de lábam súlya hegy.
S hova futnék, nincsen semmi támasz.
Istenekhez nem fűz e drága kegy.

Ajánlás

Egy vagy, hogy rajtam átok üljön?
Magány és vágy együtt furcsa elegy.
De hogy bármelyik is enyhüljön,
Istenekhez nem fűz e drága kegy.

Deák Péter: A feledés folyója

Bárcsak emlékét elnyelné a feledés.
Léthé! Habjaidban hadd merüljek nyakig!
Egy kortyért vizedből elfog a remegés,
Hisz holt életem fájdalma kettészakít.

Lelkek, eresszetek! Az első korty enyém!
Szemeit ködnek adni, feledni kínom
E csillámló nedű az egyetlen remény.
Mohón vedelek majd, ameddig csak bírom.

Ha ez sem segít, Hüpnoszhoz iramodok,
Fohászt rebegek majd neki, s arra kérem,
Hogy Léthé vizébe merítsen egy botot,
Ezzel altasson, hogy ne maradjak ébren.

De az álom, ami akkor majd rám borul,
Elefántcsont kapun soha ne érkezzon,
Csaló álom nem kell, mi az alatt vonul.
Nem akarom, hogy elmém ezzel mérgezzem.

Hüpnosz álmával majd meglep a feledés,
Nem engedem, hogy az emlék tovább fájjon,
S akkor talán nem lesz kínzó meglepetés
Hogyha majd az arcát egy nap újra látom.

Deák Péter: Mámor

Libegés. Lábaimban hullámok vívnek vad csatát.
Barátomat vízcseppekként fűjja szét a nyári szél.
A lift fala üveggé dermed, min én látok csak át,
S darabokra hullva süllyedek, amint szintünkre ér.

Szobánkban pálmafák közt operát néz egy torz alak,
Szavaim kottáját hosszú szalagként rakosgatom.
Egy vörös hajú lény a szék lába mellett elszalad,
Majd kék léggömböt fújva lágyan leng ki az ablakon.

Mondataim zord kövekként a Léthébe merülnek,
Nem tudom, hogy szóltak-e vagy ezt is csak elképzelem.
A burán köröttem zengő igéim lyukat ütnek,
Az alakok mozogni kezdenek a fényképeken.

Az éterbe varázspont szórok tulajdon kezemmel,
Torkom kiszáradt folyómeder, hol homokvihár zúg,
Az absztrakt festményeken új értelmet fedezek fel:
Egy csirkeláb a Dunába apró kavicsokat rúg.

Kifáradt szemeimre hályogként furcsa köd terül,
Ágyam szelíd medence, miben lágyan ringatózom,
A paplan, mint hűsége kedves, karjával fon körül,
S a csönd zenéjét hallva Hüpnosz karjába fogódzom.

Deák Péter: Rossz álom

Lángol lelkem, ha Terád gondolok,
Egyben szárnyalok és elborzadok.
Égő seb a tudat, hogy elhagynál,
Lágyítja csóкод, mit utóbb adtál.
Némán ülök, és arra gondolok,
Édes álmom a semmibe robog.
Mert boldog voltam, de már nem vagyok.

Versre tollamat hiába fogtam,
Egy megrakott tálról jóllakottan
Lám aligha álmodik valaki.
Eme mámort szavakkal mondani
Dacos kudarc lenne csak, nem egyéb.

KÉPZELETÜNK SZÁRNYÁN...

Ah, de most írhatok kint, keservet,
Zengő ódát, összetört szerelmet.

És társam csupán a remény maradt:
Lám csak, egy rossz álomból felriadt,
Egyre ziháló testben ébredek,
Te pedig szívem lágyan kérleled:
Elmúlt rossz álmod, s itt vagyok veled.
Mellém bújsz, s halkán súgod, hogy szeretsz.

Dukits Dalma: Körforgás

Te én vagy, és én te vagyok.
Magamban hordom a Mindenhatót.
Az egyetemest és a parányt,
Mely égbe húz, vagy földre ránt.

Te – te vagy, úgy hiszed. Mert ma még nem tudod,
Hogy minden bonyolult és egyszerű dolog
Világodban azért létezik csupán,
Mert így álmodom én e bűvös éjszakán.

Álmodlak téged, és álmodom magam.
S csak addig volt, addig lesz minden, ami van,
Míg lelkem ereje ily izzón ragyog,
Magában őrizve holdat és napot.

Tudom, egyszer majd eljő a pirkadat,
Elúzve éjszakám, s álom-játékomat,
Tebenned én mégis tovább álmodhatok.
Benned is én élek, hisz te is én vagyok.

Elek Katalin: Kincskeresők

Lehunyt szemei mögött lassan újra kibontakozott a kép. Az első meglepetés, amikor a gyalogút nem ért véget a hegy lábánál, hanem folytatódott be, a hegy belsejébe. Bent sötét volt. A hegy belső oldala kissé nedvesen tornyosult feléje. Nem mert nekidőlni a járat falainak, mert nem tudta, nem lesznek-e rajta nyálkás, tapadó lények. Később rájött, hogy nem voltak. A falak egy része szikla volt, másik része sötét, agyagos földből állt. De akkor ezt még nem tudta. Nem mert a háta mögé sem tekinteni, mert félt attól, hogy nem látja a kijáratot, és helyette valami rémkép tárul eléje. Mégsem fordult vissza. Képtelen volt rá, csak ment előre, mintha tudta volna, merre kell menni. Azon sem csodálkozott, hogy a többiek kint maradtak. Ezt a bejáratot nem lehetett csak úgy megtalálni, a gyalogút sokak számára a hegy lábánál véget ért.

Amikor a hegy gyomrában találkozott a férfival, szinte már várta. Tudta, hogy a férfi nem közülünk való, nem egy hétköznapi ember, mégsem félt tőle. Mintha ismerte volna. S a férfi várta őt. Leültette egy kőpadra, maga állva maradt. A titokról beszélt, a kincsről, amit annyian jöttek már a hegy gyomrába keresni, de nem találhatták meg, mert nem hittek benne, a létezésében – teljes szívükből. Ezért a kincs láthatatlan maradt, de ő mindig bízik abban, ha újabb látogató érkezik, hogy ő talán megtalálja. Kevesen jutnak el ide. Az út nem könnyű, nem veszélytelen, még több a kitalált, elképzelt félelem, és akik el is jönnek, sokan visszafordulnak, mások nem akarnak továbbmenni, továbbkeresni és a kincs rejtve marad.

A fiú nem kereste a kincset, nem is tudta, hogy létezik. Ő csak azért jött, mert valami idehozta. Egy néma, hívó hang. Nem félt, pedig általában mindentől félt. De itt jól érezte magát. Végre valahol jól érezte magát. Nem akart elmenni, de nem maradhatott. A férfi elmondta azt is, hogy ő sincs mindig itt, ilyenkor a hegy bezárul, rejti titkát. Csak akkor jön, ha jönnie

kell, de akik hívják, nem mindig értik, mit akar. A fiú sem értette, inkább csak érezte, hogy igaza van, a kincs létezik, ő is megkaphatja, közel van hozzá.

A férfi mögött egy fiatal lány alakja tűnt fel. A sötét hegygyomorban különös volt törékeny, lengő, lebegő alkata. Az arca tiszta volt és őszinte, a ruhája hófehér. Világos hosszú haja a derekáig ért. A férfi rámosolygott. A lány a háttérben maradt, de a férfi tudta, indulniuk kell. Vissza a rejtett, ám mégis valóságos világba. Vajon ez a fiú megérti-e, amit mondott. Úgy érezte, igen.

A fiú a hegy lábánál ébredt. Hihette volna, hogy álmodott, de érezte a bőrén, ruháján, haján a sötét, nedves föld illatát. A hegygyomor tápláló és elnyelő szagát.

Lassan ment végig a gyalogúton. Titkokkal szegélyezett volt az út, és ő félt a titkoktól, de most valami erővel töltötte el. A társai az út alján várták. Ott volt az anyja is egy nagy kocsi-val. Már izgultak miatta, idegesen járkáltak ide-oda.

A fiú nem mondott semmit. Hogyan mondja el, amit látott? Nem lehet, nem is értenék. A kincs ott volt a kezében, pici ködarab, benne mindaz a szeretet, fény, világosság, ami boldoggabbá teheti az életet. Nem tudta, mikor kapta, azt sem tudta, miért, de ott volt, megbűvölte, soha nem érzett boldogsággal töltötte el. A kocsi-ban ülve lehunyta a szemét. A lány arcát látta, aztán egy másikat. Egy kislány arcán a bőr megrepedt és tiszta fényű gyermekarc tűnt elő.

Ajándékot kapott az élettől. Vissza nem térő pillanatot, el nem felejthető képzetet. Hogyan menjen tovább? Ezt a kincset meg nem tarthatja, adni kell belőle mindenkinek, aki kér. Vajon so-kan fognak kérni? A fiú nem tudta.

Mély álmában minden mozgott, változott. A kincs életre kelt. Megnőtt, betöltötte őt magát. A szívverése megállt.

Anyja riadtan állt meg, kórházi fények suhantak, mindenki azt hitte, meghalt. Pedig csak most, ezután kezdi az igazi életet.

Farkas Diána Ágnes: Álom-töredékek

I.

Most most most
álmodni kéne
álmodni most
most tudnék
nagyot

II.

Álom a buborékban
álom a lufiban
amelyik beakadt
kopár ágak közé
pecsenyepiros
vagy ő a felkelő nap
vagy kipukkan

III.

Először minden
csak álom

IV.

Álmaimban
semmi többet
csak egy ajtót
ami nyílik
hang nélkül
finoman
hozzá se érek
úgy nyílik
a gondolataimra
reagálva
és én bejutok
végre
egy előszobába

V.
Álmaimra ítélve
maradok
életfogytiglan

Farkas Diána Ágnes: Rossz álom

Rám telepedett akkor az álom,
hogy elválasztanak kilométerek,
mert rossz vonat vitt rossz felé,
és rádöbrentem, hogy távolodunk,
hogy egyedül vagyok, és rám jött
a hideglelés, rázkódott a testem,
semmi voltam, egy halom csont,
amit kocogtat a szél,
és a hideg és a semmi e legszélső
pontján nem bírtam már tovább:
elindultam Feléd.

Fazekas Margit (Szomorúfűz): Álmodott emlékvilág

Akkor is őszt volt – október. Borzongatóan hűvös őszt. Ködfátyolosak voltak a reggelek, hideg csípős szél sodorta tova a fákról lehulló leveleket. Sárgálló avar borított mindent. Nemzeti ünnepünk előtti nap volt. Mint hetente több alkalommal, hozzád vitt az utam – a kórházba. Hónapok óta bent feküdtél. Újabb szívműtétre lett volna szükséged, de az állapotod, a gyengeséged miatt halasztották: már nem merte az orvos vállalni. Elrendeztem a betegágyadnál mindent és csendesen beszélgetve üldögéltem melletted. Simogattalak, magamhoz öleltelek. Szomorúan, megbékélve sírdogáltál, és azt kérted, ne szomorkodjunk – engedjünk el végső utadra, mert neked és nekünk is így lesz jó. Újra és újra elbúcsúztál tőlem, kérve arra, hogy apuról gondoskodjunk, ha Te már nem leszel. Ma is Téged látlak: a fájdalomadat, a hősiességedet, halállal vívott csatádat, amit elvesztettél. A halál szele akkor már körülötted fűtt.

Veled volt – és Te ezt érezted.

Másnap tudtuk meg, hogy hajnalban örökre elaludtál. Nem tudtad tovább vívni a harcod, a szíved megállt. Ennek már 18 éve. Hosszú idő, és én még most is úgy érzek, úgy látak, mint azon a napon.

November első felében helyeztünk örök nyugalomra. Lomha, nyirkos idő volt. Felhők lógtak az égből, majd eleredt az eső. Csípős, hideg szél csapkodta az esőcseppeket. Kócos, öreg fák ágai kopaszon, dermedten csörögtek, a lehulló levelek átázva tapadtak az avarra. Minden Téged siratott. 18 év telt el, és én azóta sem tudom elfogadni a halálodat és azt, hogy nem vagy mellettem.

Azóta nekem az ősz: halottak napja, örök gyász. Ebben a halotti csendben az álmaim is olyan remegők és oly fájók, nyomasztóak. Egy zokogó, fiatal nő ül az ágy szélén. Érezve az elmúlást és gyötrődve, hogy nem tudtam fájdalmaidat enyhíteni. Az emlékek kegyetlenül szíven ütöttek. Már csak egy szálló léleknek érztem magam, egy álmodott emlékvilágba. Bennük elmerülő, elsötétülő fényekbe, ahol béke és nyugalom volt és a szeretet, amit Tőletek kaptam. A veszteségeket soha nem tudtam feldolgozni, nem volt elég erőm szembenézni a valóval.

18 éve angyal száll a felhők felett az álmaimban. Hosszabb ideje csendes emlékezést tartok gyertyafény mellett, évről évre több és több lobogó fényű mécses mellett: szeretteimért.

Mikor este messze tűnik a nap,
Szívemet beborítják a bús árnyak,
Mert fájoan érzem hiányotokat.

Fazekas Margit (Szomorúfűz): Álmaim súlya alatt...

Haldoklik már a Nap,
bíborfüggöny az égbolt.
Két szemem könnyre fakad,
az árva fészek – fájó szívem volt.

Elkerülő álmaim súlya alatt
építetek múltamból puha fészket
S ott hever a porban másnap,
ha emlékeimbe rejtekezek.

Fazekas Margit (Szomorúfűz): Itt vagy velem

Álmaimban itt vagy velem
Itt vagy minden szívverésben,
A ragyogó csillagokban,
Itt vagy a Hold sugarában,
A hidegben, a homályban,
Itt vagy velem hóban, fagyban,
A felhőkben, madárdalban,
Itt vagy velem fényben, árnyban,
A záporban, a viharban,
Itt vagy a szellőben, forró nyárban,
Őszi arany lombhullásban,
Itt vagy minden mozdulatban,
A tegnapi, a holnapban,
Itt vagy minden gondolatban.
Itt vagy velem álmaimban.

Fazekas Margit (Szomorúfűz): Ezüstbe öltözött

Álmodom egy régi álmot
szívemben őrzöm drága kincsként
a langyos éjben sóhajom száll
mennék repülnék újra feléd

Látom felettem a holdfény mosolyát
a nyári éjszaka ezüstbe öltözött
csillagmécsesek körberagyogják
a fű a bokrok a virágok fölött

Némán jött e csendes álom
Végtelen nyarak hangulata lebben
Mint a madarak suhogva halkan
Várok a fülledt tompa csendben

Gál Előd: Krisztina

*... betanult, ügyes kézmozdulataival Krisztina leveti a melltar-
tóját, az utolsó rongydarabot...*

Az éjszaka, olyan csendes, tudod, inkább olyan félcsendes, és olyan rohadtul megszokott. Mint minden áldott nap, a harmadikon a késő esti híreket hallgatja a boszorkányképű vénlány – hallókészülékének megfelelő hangosítással –, és, tudod, a koszos lámpás rádiójának hangszóróiból a zaj átáramlik a falakon, a szobán, és a szürkeállomány vasrácain átlopakodva mértani pontossággal építi az idegbajt. A pillanatkép, tudod, az a határátkelő: amikor a késői kamaszkor valahonnan a távolból udvariasan visszainteget, rád kacsint, majd örökre elillan, és te, nagytitokban felriadsz minden egyes gondolatképed láttán, legszívesebben lelépnél valahova, tudod, oda, a valóságtól elköppött ábrándokon túl...

... csodálatosak Krisztina mellei, tudod, a legszebbek, máskülönben mindene csodálatos, de azt is tudod már, ugye, hogy annyi idő után az ember a legszebb melleket is megrühelli...

Valahol a szemközti tömbházban, a rocker srác magnójából át-szüremlik Satriani gitárjátéka, tudod, és én rágyújtok, és tudod, kimondhatatlanul utálok magam, az olvasás is a múlté – gondolom –, a jegyzetek, a befejezetlen prózák, versek az íróasztalon, válaszra várnak vagy pusztulnak, ahogy engem el-lepnek ebben a pillanatban Krisztina szemei mögül, a gyűlölet, a száanalom iszonyú gondolatnyalábjai.

... Krisztina besiklik a takaró alá, és leszop, talán, tudod, valamit érzek, de ez is oly bizonytalan, akár az utóbbi időben általában minden egyes mozdulatom...

Csigalassúsággal átzökkenek a poshadt elmén az elfáradt gondolatok, tudod, ez már a megsemmisülés határain belül játszódik, miközben érzéktelenül csodálom Krisztina erotika-fantáziájának kifinomult mozzanatait. (Miért nem lehetek egy Griffiths, egy Raszkolnyikov, egy törtető idióta az „amerikai álom” évszázados színpadán, egy megcsonkult gyilkológép?) Tudod, egyszerűen belefáradtam, az álmodozás, a remények már nem tódulnak a jelen pályaudvarán, az ébredés expresszének huzatos fülkéjében, tudod, már csak a csend, a borzalom..., és ennyi.

Krisztina befejezi, tudod, a takaró alatt a dolgát, és valamit mond, valami megjegyzést tesz, valami széljegyzetet vés egy újabb sikertelen éjszaka margójára, nem vagyok biztos, mert nem figyelek oda, nem érdekel. Megsértődik, tudod, ilyenkor így sülnek el a dolgok, és nagy zsémbesen, mint akinek a lel-kivilágán még egyszer, és nem is utoljára áttaposnak, felöltözik, és elrohan haza, sétálni, sírni, nem tudom, valahova...

... ez az éjszaka is, akár egy Kafka-mű: unalmas, semmitmondó, befejezetlen...

... és tudod, egy kicsit, már hülye vagyok, egy kicsit még szerelmes, és néha nagyon büszke, de csak akkor, amikor reggelente elbámulom, ahogy a gyerek kiszáll Krisztina kék BMW-jéből (tudod, a férje vette neki, az a vadbarom, hogy munkába járhasson), és magával ragad az a tekintet, tudod, az a tükörkép, melyben felismered saját arcod, azt a szépséget, és a két tekintet kereszttüzében büszke vagy magadra, és ugyanakkor biztos abban, hogy húsz kerek év után ő is úgy fog ítélkezni – olyan tisztán és olyan csiszoltan – a hétköznapi szétbaszott dolgairól, ahogy te, és ezt nem szégyelled, nem szégyellheted, mert a te véred és tested egy parányi részecskéje, tudod, aki felismeri majd egyedül, a Dosztojevszkij által forradalmasított lélektanban, hogy az élet láthatatlan előcsarnokában a boldog-

ság egy ódon rulettasztalban forgó ólomgolyó, amely mindig akkor és ott áll meg, ahol az Istenek szétfeszítve zörgetik az elmúlás másodperceit...

Gál Előd: Moulin Rouge-i blues

V. J. - nak

*Megszólal, miközben univerzumod felszínén
bonus trackként vívod magadnak:*

a gyűlölet modern sanzonját.

Tudod, te elfásult drága:
ott ültem Van Goghhall a sarokban
a Moulin Rouge-ban, aztán megérkezett
Toulouse és Seurat, kevés időre
Gauguin és Rousseau, aztán a szegény
Cézanne, de ő átült egy másik asztalhoz,
mert betepegett Zola,
akit képtelen voltam leköpní,
mert Van Goghot elnevezte Krisztusnak,
tudod, a Germinalban...
Aztán Loutrec egész éjjel abszintot fizetett
– a banda kérésére –, és szenvedélyesen
rólad kezdett beszélni,
lefestett ott helyben – nem ecsettel,
hanem a Montmartre bordélyházaiban használt,
ékes, párizsi nyelvezettel
és – persze – a Toulouse grófok súlyos
(apjától örökölt) hanghordozásával,
– elárulom, akkor még nem hittem,
hogy száz év múlva létezni fogsz,
habár ezek az impresszionisták megérezték,
és nekik elhihettem volna: a dolgok
megváltoznak, és a női faj teljesen elvadul,
hogy a nyelveket összekavarják a szexszel:

megfertőzik a képet, megnyálazzák
a vonalakat, a színeket, a tónust,
és átszellemülten áthágják a vásznanon
csillogó erkölcstelenséget.

*És innen már felismertem
az örült Toulouse szószíneiből:
jellemed mélysége: a misztikus
sötétségben honol.*

Nagy hévvel megszólalt Gauguin, hogy őt
az zavarja a legjobban: amikor egy nő értelmes
(legalábbis azt gondolja),
nem bánja, legyen kövér, züllött...
és ekkor mindenki felnevetett.
Seurat tipikus elméletével,
a pointillizmus stílusnagyságával lepontozta
azt a mozdulatot: amint göröngyös
utak végén a lényegre térve kioltod
a pizsokul drága járgány bőrülésén
az olcsó cigarettacsikked,
és lábad közül méregszínből csepegni kezd
a nedv, benne atomnagyságban
ocsmány álmod és a közöny,
(na jó: valamint kifacsart szépséged)
– ez a zárójel, tudd, csakis
a tudatalattimban lapuló becsületem.

– Te kis elfásult drága: művészeted amorális,
akárcsak az élet – szólalt meg Zola.
– Erkölcsöd? – az a két deci konyak,
hazád? – a kocsma, a kelet, a gyilkos anarchia.
– Ez mind szép és jó! Híve vagyok én is mindennek,
de hova lett a nemzet kultusza, édes,
– így Van Gogh barátom –
a szépség vásznairól az önbecsület,
az „obszcén” nélkülözhetetlen művészete.

*Nézd, Párizsban sem őrzik már
sikátorok összefirkált falain
ocsmány cédaságod!*

Rousseau már verset akart írni rólad,
a „Pénzörömök légiói” címen,
de másnap, a józanodás
zátonyán elveszett a gondolat,
így, sajnos, abbamaradt.
De Cézanne, aki néma csendben
végighallgatta a társalgást, megörökítette
– kéresemre – egy 10 x 10-es vásznon az egészet.
Tudtam: valahol a sötét Keleten
találkozni fogunk évek múlva...

...és tudod, te elfásult drága:
a szegény Van Gogh örületbe menekülve
öngyilkos lett, miközben Rousseau a legnagyobb
nyomorban tengődött Párizs utcáin,
Seurat-t elvitte a tüdővész
– pedig életében nem ivott: szivarazott;
Toulouse-Loutrecet megölték lábai és a konyak,
Gauguint koldusszegényen elvitte a szifilisz,
Cézanne-t pedig Aixbe visszavonulva
elpusztította a sikertelenség, a magány...
De később felfedezték őket, nagyok lettek,
és most már boldogak – abszintot védelve,
teljesen megnyugodva – vagy fent a mennyben,
vagy Dante poklának valamelyik szintjén...
...és látod, én maradtam, hogy megéljem
jóslatukat, ahogy egy nő teljesen elvadulva
elméjének fénysebességével
elkeni giccsesen a színeket, a vonalakat,
a legnyálasabb értelemmel diktálva a tónust
egy élet pénzszagtól pásztázott vásznán...

*****

*egy éjjel majd magadhoz nyúlsz,
a kába élvezet leple alatt
felfedezed a megbánás nagy dolgait,
ágyé kod körül meg a foltos lepedőn
karba tett kézzel ott leszünk
– mint megfejthetetlen komplexusod –
eltöprengve, amint párnádba temetett arcod
sírni fog azon,
hogy a Moulin Rouge-i blues
hangjegyei valód ráncairól
lepötyögve, elnyüvik elméd,
hálót szőve elcsé pelt álmaidra.*

Gere Irén: Álmodom

Egy felhő tetején ülök,
onnan nézek le rátok!
mi ez a hirtelen utazás?!
– mi ez az átok?!

most épp fejen állok,
talpam alatt a Hold
kicsit felröhög,
hogy így lát:
fejtetőre állva,
ahogy bután vigyorgok
az alattam nyüzsgő világra!

Magam vagyok itt fönt,
nincs semmi méltóságom,
mégis úgy érzem:
egészen jó ez az álom!

Gere Irén: Eljön az álom

...és eljön érted az álom,
ölébe vesz, ringat, mesél,
izzó csillagokat rajzol a téli égre,
apró gyertyákat gyújt szíved
ébred sötét, rejtett zugaiban...

...mert szeret téged az álom,
mert szereti mind, kinek
csillagpor ragyog hajában,
kinek máglyatűz lobog szemében
és tenyerében csak simogatás van...

...és eljön érted az álom,
kertjében sétálhatsz szabadon,
mezítláb, játszatsz boldogságot,
növeszthetsz hó-tiszta szárnyakat,
s majd eljön érted új dallal a hajnal!

Gere Irén: Álmom

Mintha harang csendült volna
végsőt az éjben, éreztem:
utolsót dobban, és megáll a szívverésem.

- - -

A többi már álom volt.
Néma, bolondos, gyötrő-boldog,
végzetes-kalandos!

- - -

Soha el nem múló, hó-tiszta játék,
mint az életem: e pár évnyi ajándék!

Golán Angéla Gabriella: Álom

Ködfátyolos homály oson szememből szívembe
Feslett színek táncolnak délibábot kergetve
S esdekelve vetik magukat a fekete mélybe
Midőn a harci szekér a mocsarat zötyögve elérte

Az esőszítálás mely gondjaimat éri
Ellágyul majd elhal tompa elmém védi
Lelkem mely lassan nyugalomra vágyva
Átsusszan a fényből egy másik léthatárba

Nesztelen hajnal lélegzetem szelíden idézi
Szende derengéssel álmomat enyhén megigézi
Lenge pirkadat szendergéselem óvja e világtól
Elégedettség sugárzik minden porcikámból

Álmodom lebegek fényözön vesz körül
De realitás dimenziója tűnik fel pillám mögül
Harmónia karolja testem ez érzés elvakít
Ébredésem esetlen a valóságba taszít

Golán Angéla Gabriella: Álmatlanul

Habzó szájjal őrjöngenék, ha megtehetném.
Kiáltanék rekedten az eltűnés gyötrelmén.
Menekülnék, tombolva át a világon.
Könnyezve nézném az eget fátyolos éjszakákon.

Átkoznám a sorsot, káromkodva szapulnám a létem,
Sikítva nyugtatnám magam, fájdalomat éreznék kimérten.
Rekedten imába zárnám a valóság várát.
Dadogva kérném az idő gyorsabb elmúlását.

Irtóznék a képtől, melyet a nap vetne a földre.
Árnyékom kerülvén rúgnék minden útban álló kőbe.
Undorodva innám elmém kétlő kínládását,
Felejtve a jövő enyhítő szétszórtságát.

De mit tegyek, ha mindez lehetetlen?
Álmatlanul bolyongok lassan, tehetetlen.
Terhes gondolattal lődörgök az éjben.
Meváltásra vágyva, csendben, lassan, tétlen.

Hagyó Zoltán: Temessétek álmaimat

Ha majd a végtelen szava zeng nékem,
Sohasem halkuló, lágy dallamot,
És álmom örök álom, és a mélyben
Egy ismeretlen úton ballagok,

Ha majd a szelíd árnyékokhoz térek,
Magamhoz ölelem köd-testüket,
Kihűlt eremben a vér már nem éget,
S fáj, hogy szemem vak és fülem süket,

Hozzátok el, mik öleltek, lelkembe,
Vagy szívemet csalták meg éjjelente,
Ezernyi mélabús, öreg mesém.

S mint fáraó szolgálai, sírba vesztek,
Engem kövessenek e néma versek,
S az álmaim temessétek mellém.

Haranghy Géza: Álmodom

Álmodom és álmodom,
míg az ébredés nem jön,
oly végtelen az éjszaka,
s az álom, mint a gyöngy.

Álmodom vándorként
egy távoli réten,
öreg tölgy tövében
ott lennék, vagy mégsem?

Inkább egy nagy hegyen
a vízesés mellett,
vagy egy hús barlangban,
hol kabát is kellhet!

Hullámszó nagy tavon
vitorlás tatjában,
vagy Párizsban ketten,
Eiffel árnyékában!

Az milyen jó lenne,
ha együtt ébrednénk!
Otthon a szobában!
Én – csak veled lennék!

Mint végtelen gyöngyfüzér,
az álmok kék virága,
csak a szomorú ébredés, az,
az tapossa sárba.

Haranghy Géza: Barna pilleszárnyán

Barna pilleszárnyán meglepett az álom.
Lassú, kék keringőt dorombol az éj,
álom halk dallamán messze-messze vágyom,
hol lelkem szabad, szívem szívedhez ér.

Ringass el! Ringasd el örök-bús szívemet,
játssz velem csodát, te éji délibáb,
öröm az, ha látsz, ringasson hús lehelet,
s tündökölj még vágy-lankáimon tovább!

Barna pillészárnyán ha meglep az álom,
kopott felhők között – lelkem ott halad –
a sorsomnak örök álom-útját járom,
hol a vágy, mint fény a Napra, rám tapad.

Haranghy Géza: Álom, ha hívja szívét

Minden álmok legszebb éje,
minden éjek legszebb álma
tárt karokkal nyúl feléje,
tárt karokkal hívja, várja.

Hívja fényes napkeletre,
hívja alkony napnyugatra,
hívja édes szenvedésbe,
marja sajtó fájdalomba.

Sírja virág elvesztését,
vágyja bimbó pattanását,
hű szerelme érkezését,
árva levél elhullását.

Minden éjek legszebb álma,
minden álmok legszebb éje
tárt karokkal hívja, várja,
tárt karokkal nyúl feléje.

Hefler Katalin: Tudat alatt

Titkos, sokszínű üldözés,
A sikoly lyukasztotta szét.
Féktelen lételem a világ végén.
Képtelen képelem az ágy elején.

KÉPZELETÜNK SZÁRNYÁN...

Változó óvatlan katlan,
Alakváltó halhatatlan.
Fagyosszent késői siratóra,
Alattomos édes kis bestia.

Bennem él, létezik, fél,
Kopott óra, ütött fény.
Harcnak rég vége már, csak vággyal ég,
Alsók kiéletlen agyam mélyén.

Harcos Katalin: Holdfényben...

A kandi hold szobámba betekint.
Álmos szemével arcomba nevet,
szellőkezővel lágyan meglegyint,
s fakó ezüstre festi az eget.

Kék-ezüst árny oson ablakomba;
csendben, puhán, párnámra szenderül,
és hallani vélem, hogy titokban
szusszanásod az ágyamra terül.

Álmomban ébren – ébren álmodón
lépteid halk neszére rezzenek.
Játszi fényekkel újból elalvón
köröttem érzem ölelő kezed.

Harcos Katalin: Mélykék álom

Már sűg az est. Szédítőn álmatag
karjában ringanak ölelésed emlékei...
lelkem gyönyörgyöngyei elborítják ágyamat,
míg titkon a hallgatag éj-mélység mind elnyeli.

Nem is sűg – kacag a bársony-sötét
meglelve vad örömét a feltáruuló testnek,
amít élém festett, rám szórva csókuk örökét,
hogy így hajoljak föléd, én, rajongó eretnek.

Zeng, dalol a füledt, mélykék álom,
gúzsba-kötő csillagágyon vágyat izzadva fel.
Lásd, testem már felel; ring szomjazó nyoszolyámon,
porlepte lidércbálon kéjtáncban olvadna el...

Harcos Katalin: Túl a küszöbön

Nem az egyedüllét, nem a csend zavar –
csak a szó, érintés, öröm hiányzik.

Kell, amítől meghal a közöny,
ha a lét bennünk újra kivirágzik!
Csak ennyi: látszik, átlépsz a küszöbön.

Ránk dermedő mosolyok pusztá fénje
már nem oldhatja fel életünk telét.

Ölelés kell, megélve; hamar
izzásunk lobbantsa lángra, szerteszt
szórva száz reményt, mi tűzvihart kavár.

Nem magányomban ásít most az ágyam –
ölelnek gyakran gyönyörterhes álmok.

Lásd, most fénné váltan köszönöm,
hogy benned élő csodákra találók.
Csak arra várok: lépj át a küszöbön!

Harcos Katalin: Túl mindenben

Itt jár az éj a házak között.
Csendben oson, akár a Hold, mely
arany fényudvarba öltözött,
s mesékbe oltott álmot old fel
ezüstcsillagos hegyhát fölött.

Ágyamon árnyak járnak táncot.
Ölemben titkos vágyak égnek,
áhítva rejtelmes románcot,
tüzét a tiszta szenvedélynek,
mely, látod, egész leigázott.

Hajtsd ölembé fejed, Kedvesem!
Megfáradt lelked leljen békét,
add át gyötrelmeidet nekem,
s fogadd szerelmem menedékét,
túl múltton... jelenen, mindenén...

Horváthné Nagy Zsannett: Csodaszép álom

Csodaszép álom járja világom,
Még angyal szárnyon,
Át bokron, árkon.

Hajlik a fénye, napsugár érce,
Szívembe térve,
Ő lelkem reménye.

Felnéz az egekbe, szép kék szemedbe,
S visszareppenve,
Épp elfér ölembé'.

Csodaszép álom, már alig várom,
Hogy életté váljon,
S e földre leszálljon.

Ihász-Kovács Éva: Álmodom azt, ami Lét (Kodály és Bartók zenéjére)

Július búzahaja
kislány-szép aranyfonatok
énekek gyöngyhajú kócból

ez a hullámvásár itt
muzsika most
bibe-dob
kocsány-dobverő
micsoda szírompengés
Lant ez a rész
vagy egy szapphói sor
Amott Bartók szól
színek dalolnak
színek megint – csak Bartók
színek ez Kodály Székelyfonója
Mozdulás nélküli mozdulatok
Menüett – selyem perzsa
Menüett rézvirág mélyhegedűn
Sugárvonó húzza, ne ébredj
Tart még a Perc az Álom
A gyönyörű bűn
Az, ahogy kilested a titkot
Kodály meg Bartók kotta-alakját
Ekhnatont azon-sárgán piramisban
Pabló Casalst a Művészt a mélységes
tengerszem-árnyalatút
kilested Picassót paletta-szeme most játékhinta
Moccanás nélküli sziget
Szín-Eldorádó színek öble
gyapjú víz simogat az amott mese erdő
sűrűbeli vad moccan meg ne szaladj
Futamok a fonalak skáláin
jelzik mire képes a kéz
mire a tervező szellem
mire aki önnön szívét a
művészettel elkötelezte
Futamok a gyapjúfonál crescendója fűszálak ezek s
bari béget jár a napraforgó-óra
színek megfogó

visszakényszerítő szerelme
jelenti sosem múló az ami szép
ÁLMODOM földöntúli erdőt
Álmodom azt
ami Lét

Ihász-Kovács Éva: Liszt: Rapszódia (Álomkép hazánk jobblétéről)

Én csak a hegedűt láttam
Arcomban égő láz van
Álmomban szinte hallom
Muzsikál zenél az alkony
A megálmodott Szépet láttam
Az ezredévnyi vallomásban
Miért ért véget ami Szép volt
Az a láz az a Dal az a Fényfolt
Az a zümm az a fény az az éden
a hegedű sírt így örömében
Ében századok alatt hallom
Hajnal zenél s Dalol az alkony
S ott hajlong szinte észrevétlen
És hegedűvonó sír kezében
Felmagasodott mint a szálfá
A csönd a szél valami rázza
Én csak a zokogást hallom
nekem sír vergődik az Alkony
Olyan hogy ma is szinte érzem
Századok zokognak kezében
Miért kell továbbmenni hallom
Nekem sír vergődik az alkony
Itt van a Szép e Drága Műben
A lengő-síró hegedűben

A kézben ahogy egyre játszott
Ahogyan bennem felszikkasztott
Ahogyan még ma is hallom
Nád zizeg így a folyóparton
Magyar sír így és minden lélek
Egy Istent-értő zenéjének
velőtrázó csodáit értem
S Akit játszott Övé az érdem
A színpad lángolt s szíven ütötte
Elindultam hogy versbe öntsem
De csak sírok és Nap-aranyban
Bennem él ő Lebonthatatlan
A csillagokban él zenéje
Istentől is a felmentést kérje
Hogy ne több béklyót a magyarnak
Hadd örülhessen a Dalnak
Mert vers zene és béke kell megint
Ahogy zokog a kis patak: Perint

**Jakubecz László: Álom
szerintem szivárvány...**

szerintem szivárvány,
alkímia,
levegő származéka, pára,
eső utáni köpönyeg,
bakancs sárba'

nyakamon cipőfűző –
lánc, lánc, eszterlánc.
szerintem szivárvány,
szerinted pára...
eső származéka.

Jószay Magdolna: Alszik a kedves

alszik a kedves
meglesem titkon
kisimult arca
mint gyermeké
hunyt szeme mögött
színes az álom
történetei
egy más világe
halványan odébb
rebben a keze
apró sóhaj egy
lágy mosolyt hint
szép álomból keljen
ha aranyló hajnal
új napra hív majd
s ébresztőt int

Jószay Magdolna: Szívedbe álmodom magam

Ha vihar jön, sötét fellegekkel,
ha az ég háborúzni kezd el,
ha a szél cibálja a fákat,
és nagyot sóhajt szívemben a bánat –
szívedbe álmodom magam.

Ha a világom már nem színes tünemény,
ha nem szólal meg bennem semmilyen költemény,
ha baljós napok komor búja lep el,
és szívem már semmire sem felel –
szívedbe álmodom magam.

Ha a mindennapok feketének tűnnek,
ha kilátástalannak érzek lassan mindent,
ha saját szívem sajgón-fájón dobban,
és a szivárvány, jaj, de messze van... –
szívedbe álmodom magam.

Jószay Magdolna: Itt ülök csendben

Itt ülök csendben
nem szól zene sem
s már teljes egy órája
a telefon sem rezzen
egyik sem...
hihetetlen
jó a csend most
s gondolataimban járok
s illanok éveket-évtizedeket
bejárom a messze végtelent
csak a szél dübörög
ritmust az ablakon
szívverésem lassul
kezem ellankad
doromboló macskámon
s a csendes álom
puha takarót
szór rám

Kenyeres Mária: Álom

Mikor úgy éreztem,
Hogy elveszett minden,
Csöndben leszállt hozzám
S átkarolt az Isten.

Kerekesné Varga Veronika: Megszűnt a szédülés

TEGNAP

Már végigvergődöttük magunkat számtalan csiklandós tortúrán, mire a megváltásnak gondolt utolsó percek is elérkeztek a félhomályos, félelmetesen magas mennyezetű rendelőben. A kislányom még valahol a függöny mögött rángatta magára a ruháit, sűrű sóhajtozások közepette. Láttam, hogy olykor bele-gabalyodott a kétes tisztaságú lepedőbe, mikor a kardigánja ujját kereste. Nem akartam még ennél is jobban zavarba hozni azzal, hogy segítő szándékomat kéretlenül erőszakoljam rá.

Meg aztán úgyis egy-két perc és kívül leszünk majd ezen a tőlünk idegen szférán, ahol mi vagyunk a mindig kiszolgáltattott, kioktatott szerepbe kényszerített szülő-gyermek páros. A személyzet már a papírokat gépelte, provokatív módon komor arccal, jelét sem adva annak, hogy valami szemkontaktus-féleségre törekedjen velünk. Azt gondoltam magamban, hogy ha most tudnák, hogy milyen röhejesek így, akkor vagy elszégyellnék magukat, vagy ők is röhögő görcsöt kapnának ettől a látványtól.

Na, kibújt végre a gyermekem a takarásból, kicsit ziláltan, és leereszkedett a mellettem álló, rozsdásodó lábú, műbőr huzatú hokedlire. Halvány mosolyt dobtam neki, jelezvén, hogy mindjárt mehetünk. Az orvos asszony ekkor nézett fel, de nem csak úgy egyszerűen, hanem konkrétan a szemembe döfte letolt-szemüveges tekintetét és tárgyilagosan, jól hallhatóan közölte:

– Heroint találtunk. Az eredmény egyértelműen heroint mutatott ki.

Aztán, hogy ne is kelljen a letolt-szemüveges orvos asszonynak agyonmagyarázni a tényeket, az asszisztens máris mellettünk termett, és felrántotta a gyermek kezén a blúzt, majd a hófehér karocskán éktelenkedő lilás-fekete szűrásnyomokat az orrom elé tolta végső bizonyíték gyanánt. Úgy tette ezt, mint amikor valami kellemetlen, hivatalos helyen az em-

ber elé dugnak egy aláírnivaló dokumentumot. Az ügyfél meg csak bámulja bambán, és bár csak felét érti a leírtaknak, de meggyőző arckifejezést erőltet magára, és végül az összes példányt aláírja.

Nem mondtam semmit, nem is kérdeztem, feltűnően hideg lett, és szinte zsibbadtam a jeges, tűszúrásnyomos, letolt-szemüveges, kifordított alkarú rendelőben. Belül azonnal zokogni kezdtem, mint valami Niagara-vízesés, de kívül csak a dermedtség látszott. Lehetne még egy utolsó mentsváram: ha ez csak álom...

MA

– Hány óra lehet? Még csak hajnali három múlt.

Ekkora megkönnyebbülést akkor éreztem utoljára, mikor a férjemet hazatoloncolták külföldről, tiltott feketemunka végzése miatt. Akkor öt évre kitiltották az egész Európai Unióból és ez elég meggyőző történet volt számomra ahhoz, hogy bizhasak benne: a továbbiakban mindig velünk marad majd. Tehát valóban csak egy buta rémálom volt, de felettébb valóságosnak tűnt.

Délután a szokásos módon elcsigázva húztam magam haza a bevásárlószatyraimmal, és az ajtón belépve jó nagy „Itt vagyok!” felkiáltás kíséretében pásztáztam a lakást. Megszokott kép köszöntött, a kisebbik gyerek a számítógép előtt még kabátban, cipőben (biztosan nem tanult még). Továbblibbentem a nagylány-birodalomba, ismételt „Megjöttem!” felkiáltással, de üres volt a szoba. Az otthon levő gyermekem sem tudta, hogy hol a nővére. Ez okot adott egy kisebb gyomorösszerándulásra. A mobil viszont épp ezért van, tehát azonnal fel is hívtam, mire ő felháborodottan oktatott ki a vonal másik végén, hogy hiszen röplabdaedzés van minden csütörtökön.

– Hú, de jó. Röplabda, persze. Persze-persze.

A fürdőszobában talált vidáman, cserfesen hazaérkező nagylányom a színes-szagos szennyes-kupacok között. Csillagó tekintetét látva a szívem is virágpompába öltözött. Majd felrántotta a blúzt a karján, és meginogtam az apró sötétlila foltok láttán, melyek elcsúfították gyönyörű, fehér kis bőrét. Valahogyan olyan ismerősen kitekerve tartotta...

– A röplabdától! Látod?

– Látom.

Majd megszűnt a szédülés...

Kirsch Angéla: Mi az álom?

Mi neked az álom, s mi nekem?
Folyton csak ezen elmélkedem.
Neked az álom vagy rossz vagy jó,
Nekem az álom tanulni jó.
Sok erőt merítek belőle,
Tapasztalatot a jövőre.
Neked az álom csak sorscsapás,
Hazugság, hazugság és csalás.
Nekem az álom szinte igaz,
Bízom benne, hogy marad is az.
Benne van, mit rejtek, titkolok,
Mit még kimondani nem tudok.
Neked az álom csak hasztalan,
Én érzem: igenis haszna van!
Nekem az álom is üzenet,
Jelentés, hír mindennekfelett.
Neked az álom csak pazarlás,
Az így eltöltött idő: lopás.
Nekem az álom szent, égi kincs,
Álom nélkül – tudd! – az ember nincs.

Kirsch Angéla: Az álomhoz

Álom, álom, édes álom,
Szállj le hozzám pilleszárnyon,
Telepedj meg itt mellettem,
Mutasd, mit kellene tennem.

Mutass utat egy más helyre,
Hol az ember szíve-lelke
Szabad, mint egy könnyű szellő,
Hol a bánat kerülhető.

Vezess engem karonfogva,
Legyél te, ki elvisz oda.
Puha csendben csukd le szemem,
Kívánj „szép álmokat” nekem.

Kirsch Angéla: Látomás

Álomország kapujában kopogtat egy kisgyermek:
– Szeretném megfejteni, mért álmodnak az emberek?
A kaput egy öreg nyitja, keze eres, kerges már:
– Miért érdekel ez téged, ahelyett, hogy álmodnál?
– Bácsi, én szeretem, őrzöm, tisztelem az álmokat,
ezért akarom tudni, egy-egy álom mit hordozhat.
– Kislányom, tudd, hogy az álom minden embernek üzen,
kinek ezt, kinek azt, fontos jelet küldöz, hiszen
az életünk nehéz, s az álom egy oltalmazó kéz.
– Értem már a lényegét, de mondd, nekem mit rejteget?
– Ha szívedbe nézel mélyen, erősen, megfejtethed.
– Köszönöm, ezt fogom tenni, megfejtem az álmaim.
Búcsúzik, s az öreg a kaput zárva még visszaint.

Kondra Katalin: Álmodok

A fákról már hulltak a levelek, a levegő is hűvösebb lett. Árnika a küszöbön ülve álmodozott. Ha egy hét múlva megjön Kálmán, és hozza a pénzt, akkor télire lesz új cipő. A cipő elég lesz, mert a csizma drága. A múlt télen még új cipő sem volt, és fázott a lába a kilyukadt régiben, mert Kálmán keveset keresett napszámosként, pedig egész nyáron oda volt szegény. Nehéz az élet a tanyán. Egyedül viselni gondját mindennek.

Kálmánnak el kell menni, mert abból van a pénz. Itt nincs semmi, csak a munka, de abból nincs jövedelem. Az a kevés, ami adódik az állatokból, kertből, télire is alig elég.

Árnika számolta a napokat. Nehezen viselete a magányt. Évekkel azelőtt még nem sejtette, mi vár rá. Amikor megismerkedett Kálmánnal, mindketten pályakezdő fiatalok voltak, szép reményekkel indultak az életbe. Most itt él egyedül egy isten háta mögötti tanyán, távol a szeretett férfitől és betevő falatra is csak abból telik, amit maga előteremt a háztájiból.

De most másképp lesz! – éledt fel benne a remény. Burkus, a kutya mintha megérezte volna gazdája szorongató magányát, odatelepedett a küszöbre Árnika mellé, aki szeretettel cirógatta meg a fejét.

– Hamarosan itthon lesz a társam, Burkus. Örülsz? Szólj már valamit az istenért! – noszogatta.

A kutya farkcsóválással jelezte, hogy érti a beszédet, mire Árnika észbe kapott.

– Jaj, de esztelen vagyok! Hiszen te csak egy kutya vagy.

A csillagok már kiültek az égre, amikor ők bementek a házba. Árnika és Burkus közös asztalnál költötte el a vacsorát. Aludt tej maga sütötte árpakenyérrel: nem rossz, de mindennap ugyanaz... Elalvás előtt Árnika még olvasgatott, hogy könyvebb legyen az elalvás, de az álom szemében álmodozássá lényegült.

Talán jut pénz szoknyára is a cipő mellé, ami van már olyan viseltes. Karácsonykor a templomban mindig úgy lenézik az emberek. Most majd neki is lesz rendes ruhája.

Pedig nem éltek ők mindig ilyen szűkösen. Eleinte a tanya jól jövedelmezett, de amióta újabb engedélyekhez kötik a piacon való értékesítést, már nem megy. Az adók és egyebek elviszik a hasznot, azóta csak lefelé megy minden. Vajon hol lesz a lejtő vége?

Most, azonban felcsillant a remény. Kálmán külföldön vállalt munkát, mezőgazdaságban dolgozik napszámosként, de ott jól megfizetik.

Már harmatot szitált a hajnal, mire Árnika az álmodozásból álomba szenderült. Arcára boldog mosolyt szőtt a várakozás. Álmodt, azt látta, amit látni vágyott. Kálmán hazatért egészségben, csomagokkal. Ő bontogatni kezdte az egyik csomagot és a meglepetéstől majdnem sírva fakadt. A csomagból egy formás, magas szárú csizma került elő.

– Milyen gyönyörű csizma! Erre nem számítottam – kiáltott fel boldogan. – Azért kaptad, mert mindig erre vágytál – mondta Kálmán.

Árnika arra riadt, hogy Burkus morogva áll az ajtóba, amit valaki hangosan dönget.

Ijedten kapta magára a ruháit, szörnyű balsejtelmek markoltak gyomrába, miközben ajtót nyitott. János jött feldúltan a faluból. Az egyetlen barát, aki megmaradt.

– Eressz beljebb, Árnika! Sajnos, rossz hírt hozok.

Árnika csak távolról hallotta János hangját. Olyan volt, mintha álmodná. A szavak, ha nehezen is, de eljutottak a tudatáig. Kálmánt baleset érte. A cséplőgép elkapta az egyik karját, de él. Holnap hazaérkezik. Az a fontos, hogy él...

Ezt mondta akkor is, mikor már ott állt Kálmán előtt, és mosolyogva megcsókolta sápadt, sovány arcát. Az egész ember megváltozott. Tartása meggörnyedt, csontjai kiálltak, jobb karjánál az ing ujjá üresen lógott.

– Jó újra itthon! – sóhajtotta. – Csak azt sajnálom, hogy azzal a karommal nem tudlak többé átölelni. De hoztam neked valamit – és az asztalon heverő dobozra mutatott.

KÉPZELETÜNK SZÁRNYÁN...

Árnika színlelt örömmel kezdte bontogatni a csomagot. Úgy tett, mint aki meglepődik, mert tudta, hogy abban a csomagban ott van az a csizma, amiről álmodott.

Kondra Katalin: Álmodni jó...

Ha csendes az éj
S az agy pihen
Sétálni álmotengeren
Veled jó lenne
Jó veled s fognám
Boldogan kezed

Álmodni jó
Ha szállhatunk
Felhők felett is
Járhatunk
Napom te vagy
Én sugarad
Ragyognék
Tudatod alatt

Álmodni jó s ha
Felébredünk
Elhisszük azt mi
Történt velünk
Mint egy film
Olyan csodás
Várjuk hogy jöjjön
A folytatás

Kondra Katalin: Álomszárnyakon

Álmodik alattam az ágy
Játszik velem a képzelet
Szendereg szívemben a vágy
Nem alszom de felébredek

És szálllok álomszárnyakon
Oda hol még sosem jártam
Csodálatos szép tájakon
Oda hová mindig vágytam

Hol mégis minden ismerős
Nyomok érzések mesélnek
A honvágy bennem oly erős
Hogy álmaimban hazatérek

Koskóczy Mária: Mit keres a ló a padláson?

A létra magas, a levegő porszagú... lassan elkezdek felfelé mászni. A padlást bevilágítja a cserepek résein átszűrődő napfény. Sehol egy régi limlom, egy félretett „jó-lesz-ez-még- valamire”, egy otffejtett vacak. Ő áll ott a padlás végében némán belerévedve az ürességbe. Fenségesen gyönyörű, szilaj, méltóságteljes, és nagyon szomorú. Elcsodálkozom. De hát hogy kerül ide? Nem néz rám. Megrázza sötétbarna sörényét, s futni kezd. Néhány métert. Aztán megáll. Nincs több hely. Bárcsak segíthetnék rajtad! Hisz sose jártál máshol. Itt éltél mindig. S ahogy növekedtél, úgy ment össze veled ez a hely. Bárcsak futhatnál a Föld összes mezején. Tudom, hogy erre vágyasz. Hogyan segíthetnék rajtad?

Ez járt a fejemben, miközben a kávézó félkörben üvegezett teraszán vártam rá. A legutóbbi története. Igazából nem nagyon értettem. Bár legtöbbször így volt ez. A történetei mindig olyan kuszák voltak, olyan ködbeveszők, olyan megfoghatatlanok. Csak néztem a távoli Duna-partot, s élveztem, hogy az arcomat melegíti az üvegen áttörő napfény. Már szinte égetett. Oldalra fordítottam a fejem, s megláttam őt. Lassan közeledett. Széles válla volt, meleg, ám titokzatos szemei. Olyan, amibe egyszerre volt csodás és veszélyes belenézni. Leült velem szemben, s elmosolyodott.

– Szia! – köszöntem neki elemelve könyökömet az asztaltól.

– Hogy vagy? – kérdezte, s a szék háttámlájára vetve vékony, szürke ballonkabátját leült velem szembe.

– Megvagyok. Jól...jól vagyok – feleltem.

– Tényleg? – kérdezte, s fürkészve kissé előrehajolt.

– Igen – feleltem bosszúsan. Ki nem állhattam, amikor így nézett rám. Ilyen áthatóan, ilyen kutatón, ilyen megtéveszthetetlenül.

– Tegnap még majd belehaltál a szomorúságba, amiért elutazott – emlékeztetett. Igen. A legjobb barátom egy másik kontinensre költözött. A heti egyszeri csodás találkáinkból évi egyszeri látogatások lesznek. Nagyon fáj.

– Az tegnap volt. Nem fogok egyáltalán gondolni rá, és kész – néztem a szemébe, s közben a körmömet piszkálgatva hátradőltem a széken.

– Gratulálok – mondta kissé gúnyosan. Nem tetszett neki ez a menekülő megoldás.

– Most mit akarsz, mit mondjak? – háborodtam fel. – Egyébként is, minek beszéljek most róla neked? Tegnap nem te mondtad, hogy folyton csak a problémáimmal traktállak? – kérdeztem sértődötten.

– Tudod, hogy én mindig meghallgatlak, de miért hiszed, hogy mindent képes vagyok elnyelni? Csak fojtod belém a szorongásaidat, a félelmeidet, a képzeteidet ahelyett, hogy kezdenél velük valamit, hogy megoldanád őket – mondta haragosan.

– Na és te? Azt hiszed, bejön, hogy folyton rébuszokban halandzsázol? Igazad van. Talán tényleg nem kellene a dolgaímról beszélünk. A te segítségedből úgyse értek semmit – dühösen néztem az arcába, de ő végül csak elmosolyodott, s ellazítva vállait hátradőlt.

– Mert nem akarod megérteni. Kérkedsz vele, hogy a tudatod felettem áll? Valóban, csupán alóla szólhatok. De ne feledd, sose lehet teljes nélkülem, hisz belőlem született. Ne hidd, hogy amit üzenek, csupán értelem nélküli ostobaság! S vigyázz, mert a jéghegy csúcsánál mindig több az, ami alatta van! – nézett rám áthatóan.

– Mégis azt érzem, a legutóbbi üzeneted is egy nagy káosz – dohogtam tovább.

– A szimbólumaimra nincs dogma, te is tudod. De minél többet megértesz belőlem, annál szabadabb, annál több, annál erősebb leszel. Mondtam már neked. Csak rajtam keresztül bontakozhatsz ki igazán. Emlékszel arra a fiúra az általánosból? – kérdezte váratlanul.

– Milyen fiúra? – kérdeztem, miközben a pincér elénk tette a szokásos Vodka Martinit.

– Arra, aki azt mondta, hogy csúnya vagy.

– Mit? Dehogy emlékszem. Ezer éve volt.

– Én viszont emlékszem.

– Hogy jön ez most ide? – kérdeztem összehúzott szemöldökkel, de ő csak átnyúlt az asztal felett, s meleg, nagy tenyerébe fogta a kezemet.

– Én mindenre emlékszem. Mindenre, amit valaha elmondtál nekem. Minden fájdalmad, csalódásod, vágyad és reményed úgy él bennem, mintha csak tegnap mesélted volna. S azt hiszed, nem szeretlek? Hogy nem akarok igazán segíteni?

– Ne haragudj! – szégyelltem el magam, s elfordítottam a fejem.

– Én csak jót akarok neked.

– Tudom – néztem magam elé.

– Félsz tőlem? – kérdezte.

– Nem – vágtam rá. – Naná, hogy félek – nevettem el magam, s ő is elmosolyodott.

– Nincs rá okod. Csak figyeld a jeleimet! Megmutatom neked, mi az, amivel még dolgoz van. Foglalkozz velük, s érzed majd, hogy a félelmeid egyre inkább elgyengülnek, a konfliktusaid megoldódnak! Segítek oldani a feszültségedet, de ehhez figyelned kell rám. Ne játszd nekem a gyávát! Erős vagy te. Én mindig hinni fogok benned – mondta, s megszorította a csuklóm.

– De annyi minden történt – néztem rá félszegen.

– És annyi idő van még – mondta, s rám kacsintott. – Tudod mit? – kérdezte belekortyolva az italába. – Valahányszor a

rossz emlékeidre gondolok, mindegyikben felfedezek valami...– egy pillanatra megállt, mint aki keresi a szót.

– Valami jót? – kérdeztem, s kissé fintorogva emeltem számhoz a poharamat.

– Nem. Nem feltétlenül. Inkább valami hasznosat.

– Valami használhatót – ismételtem, s ő bólogatott.

– Úgy érzem, sose leszek képes rá, hogy teljesen kiismerjelek – árultam el neki.

– Kedvesem, sose fogsz tudni igazán felfedezni. Mi ketten folyamatosan változunk. Mindig befejezetlenek vagyunk. De ez így van jól.

– Tudod, – nevettem el magam – néha úgy érzem, segítség kellene, hogy megfejtselek.

– Nem szakember kell neked, hanem bátorság – legyintett, s kiitta a poharát.

– Sokszor azt kívánom, bárcsak ne lennél ilyen nehezen hozzáférhető – folytattam.

– Érdekel, mi van bennem? – kérdezte, s előrehajolt. – Szóld el magad, és megtudod! Figyeld a tetteidet, melyekre magad is rácsodálkozol, s fedezz fel bennük! Szenderedj el, s engedd, hogy kinyíljak neked!

– Megígérem, hogy mindig fontos leszel nekem. S még élek, nyitott leszek feléd. De tudnod kell, hogy olykor, mikor szinte már kétségbeesetten nem értelek, a pokolba kívánlak. – vallottam be némi büntudattal, s félrefordítottam a fejem.

– Nézz rám, kedvesem! – szólt, s engedelmeskedtem neki.

– Kapcsolatunk életfeltétel, ugye, tudod? Bárhogy legyen is, mi ketten sose szakadunk el egymástól – mondta kisimítva egy kósza tincset az arcomból, majd elnézett a távolba.

– Mire gondolsz? – kérdeztem halkán.

– Arra, hogy szeretem, amikor alszol. Olyankor szinte felolvadsz bennem, megszűnsz, s reggel újjászületsz. Gyönyörű vagy. Ugye tudod? – kérdezte meleg mosollyal, de én csak hallgattam.

– Jó lenne végre a helyére tenni a dolgaimat – szólaltam meg végül. – De most épp rossz passzban vagyok.

– Ne hagyd el magad! Nem szeretem – dorgált meg gyengéd hangon, mégis határozottan. – A múltkor a terveidről meséltél. Emlékszel? – kérdezte.

– Igen, persze – mosolyodtam el. Annyi mindent szerettem volna még.

– Nézz magadra! Fiatal vagy, zabolátlan, tele lázadó, kitörni vágyó álmokkal. De mit teszel, hogy megvalósítsd őket?

– Hát, mostanában semmit – olyan halkán mondtam ki a szót, hogy én magam is alig hallottam.

– Bezártad őket. Pedig rég megérték már – mondta, majd felállt, s még mindig mélyen a szemembe nézve magára húzta a kabátját. Lassan távolodott, s miközben fejemben utolsó szavai visszhangoztak, lassan érteni kezdetem, mit keres a ló a padláson.

Krausz István: Álomváró

Eltelt a nap.
Az ég alatt
Sötétben jár a nyár.
Lefekszem én,
Ágyam kemény,
De puha párna vár.

Halkan zenél
A nyári szél,
Egy régi, ősi hang,
Fülembe zsong
Az esti gong,
Az öreg nagyharang.

Szobámba jár,
Szememre száll
Az álom mámora,
Elképzelem,
Itt van velem
Az éji tábora.

Te is pihenj!
Még el ne menj,
Te kedves jövevény!
Madár se zeng,
Míg nem dereng
A szép hajnali fény.

Krausz István: Álomvilág

Ha rádölök a kopott kanapémra
– ebéd után jó egy kis pihenő –
És betakar a bájos álomszféra,
Azt már nem érzem, mikor jön elő.

Szívemre teszem súlyos bibliám,
Az irodalom legszebb verseit,
Oly intenzíven tudnak hatni rám,
Hogy álomba ringat és átsegít

Az óriások felszentelt kertjébe,
Ahol a lelkem szabadon lebeg,
S a birodalmuk örökös csendjébe'
Körülöveznek lírafellegek.

Ott elmélázok egy-egy hús során,
Szíriuszok és zefírek fölött,
És túl a Föld göröngyös út-porán
Már ott járok a csillagok között.

Találkoztam velük már valahol
Dallamaik fülembé csengenek,
Fejembe száll, mint tömény alkohol
És mámor-ittasan felébredek.

Kühne Katalin: Az út vége

Gergő bandukol az úton. Nem látja, hol az út vége. Mindent elborít a hó. Ő csak ballag, hosszú még az út hazáig, lassan le-száll az éjszaka, körülötte mindenütt sötétség, csak a csillagok és a hold fénye világít. Hideg van, nagyon hideg. Messze távol a hegyek fehérbe burkolóznak. Néhány fenyő ágaskodik az ormokon. Ropog lába alatt a hó, ez az egyetlen hang, ami hal-latszik, no meg a lélegzése, amint a térdig érő hóban nehezen halad, az igyekezettől zihál. A hegy tetején a fenyők úgy őrzik a tájat, mintha valaki megbízta volna őket azzal, hogy vigyáz-zanak az alatt elterülő falvak népére. Már közel jár a falujá-hoz, egy-egy ablakban gyertyafény pislákol, néhányan még fenn vannak, a többi háznál már csak a kémény füstje árulkodik arról, hogy ott emberek laknak. Hazaér végre a hosszú út-ról, felesége, Anica szerény vacsorát talál neki. A nagyobb gyerekek már lefeküdtek, de éberren figyelnek a konyhából ki-hallatszó szavakra. Anica beszámol az itthoni eseményekről, Gergő szavait alig értik, olyan halkán beszél. Lefekvéshez ké-szülődnek, Anica még elringatja a legkisebbet, Áront, búcsú-csókot lehel a gyerekek arcára. Elfűjja a gyertyát, elpihennek végre. Álommanó szép álmokat hoz szemükre.

Másnap újra indul az élet. Gergő korán felébred, gyorsan kiug-rik az ágyból, magára kapja ruháit, néhány falatot bekap, megy a hegyre fát vágni. Elindul a szekér, lassan halad felfelé az úton a nagy hóban. Nehéz munka a favágás, sokáig tart, amíg összeszedi a tüzelőre valót. Fejszéjével egyre több fát vág ki, a hatalmas fák dübörögve dőlnek le. Legallyazza, feldarabolja, majd a szekérre rakja a hasábokat. Enni nincs ideje, majd este, otthon. Felül a bakra, biztatja lovát, Rárót, hogy indulhat. A lovacska szót fogad Gergőnek, régi barátok ők, sokszor vitt már ilyen nehéz rakományt. Ló és gazdája szövetségben élnek, egyet gondolnak, egymásra vannak utalva. A hegyoldalból na-gyon nehéz levinni az útra az összehordott fát, de Ráró ügye-sen lépked a nagy hóban. A megrakott szekeret Ráró húzza,

teljes erővel nekifeszül az istrágnak, ömlik róla a víz, párállik egész teste. Közben hóvihar kerekedik, Gergő szemét ellepi a fehérség, alig lát. Sűrűn esik. Ráró akkor is ismeri a járást, eligazodik, ha nem látja az utat. A szél is felerősödik, a fák megroppannak a hó súlyától, időnként egy-egy vékony fa rádől az útra, akadályozza a haladást. Ráró nem hátrál meg, kikerüli, megy tovább, ez a dolga. Lassan leérnek a hegy aljába, a faluba, hazaérnek. Gergő kinyitja a kaput, az udvaron lerakja a szekérről a fát. Úgy gondolja, elég lesz a tüzelő az idén. Ráró is megpihenhet végre, Gergő lecsutakolja, betakarja, kap zabot is. Gergő fagyott ujjait melengeti a tűzhelynél, Anica is kijön, enni ad neki, friss túrót és kenyeret kínál, hozzá meleg tejet, hogy ura felmelegedjék. Gergő végre ágyba kerül, a nehéz munkától elfáradt teste megpihen. Hamar elalszik. Mellette szundítanak a gyerekek, a pici Áron álmában néha mosolyog. A szülők álmukban sem tudnak pihenni, valakivel, valamivel mindig viaskodnak, dobálják testüket, az ágy nagyokat reccsen ilyenkor.

Gergő álmodik. Előtte tornyosulnak a hatalmas fák, ő pedig fejszéjével egyre csak vágja, vágja, darabolja. Körülötte lassan elfogy az erdő, az összes fát kivágja, szekérre rakja, hazahordja. Be sem fér már az udvarra, de még mindig csak hordja. Az egész falu hozzá jár, jönnek a szomszéd falvakból is, egyre csak jönnek az emberek, tőle viszi mindenki a tüzelőt. A hegyoldal már kopasz, merő pusztaság. Hét határban Gergő a favágó, de hét határban nincs már erdő. A fálvak népe végre nem fázik. A hó hullhat, farkasordító hideg jöhet, a kályhákban van elég tüzelő, a tűz minden házban ropog, mindenütt melegszenek az emberek. A hó nagy pelyhekben hull, Gergő pedig boldog, álmában az egész környék őt ünnepli. Bandukol az úton hazafelé, nem látja az út végét. Havas a táj, sötét az éjszaka. Arra gondol, mi lenne, ha a téli fagytól minden embert meg tudna menteni, ha többé sohasem fázna senki. A havasokban sok a fa, ha mindet kivághatná... Gergő felnéz a csillagokra, a tündöklő hold fényétől elkábultan azt hiszi, mindezt

megteheti. Álmodozik a mindent elborító melegségről, szívében a szeretet fénye csillog. A havasi emberek mögötte hosszú sorban vonulnak, nem érzik a fáradságot, a hideget, együtt vannak, mindenki egy nyelven beszél, egyet akar. Megkaphatják, amit szeretnének, amire régóta vágnak? Nem csak Rárótól és Gergőtől függ a sorsuk, nem csak a tél hidegétől kell őket megvédeni, sokkal nagyobb dologtól, a közöny fagyos leheletétől. Sok Gergőnek és Rárónak kellene összefogni, melegséget, szeretetet hozva életükbe. Rajtunk is múlik, hogy mi segítők elegenden vagyunk-e, viszünk-e fényt a kilátástalan, sötét mindennapokba, akár a havasokban élők közé, akár a városokban tengődő szegények, hajléktalanok világába. Meg kellene gyújtani az éltető lángot. Akkor talán Gergő és a hozzá hasonlóak is láthatnák végre az út végét!

Lakatos László: Faluról, városról, emberekről Az emberekről – Lázálom

Izzadtan ébredek, számban a rossz álom fanyar ízével. Lázálom volt, melyből nehéz az ébredés. Bár jobban meggondolva nem is igazi lázálom ez. Csak emlékek. Emlékek, melyek mélyen belém ivódtak, és méreg-fullánkjukkal fertőzték szívemet. Még most is eleven tűzként égetik a lelkem.

Villanás

Kicsi vagyok. Most mentem iskolába. Hátra ültetnek, mert a cigánygyerekek hátul ülnek. Igazán még fel sem fogtam, de már fájtt ott belül valami.

Villanás

Nagyon tetszett a lány. Fiatal szívem minden dobbanásával akartam Őt. Bájos mosoly, ígéző szemek, és a tavasz illata mindenütt. Már régóta kerülgettük egymást.

Villanás

Gyönyörű volt az este. A Duna-parton sétáltunk, kellemes szél borzolta bőrünk, és titkot suttogott a fülünkbe. Úgy éreztem, itt az idő, és szint vallhatok.

– Nem lehet – mondta – te cigány vagy, én magyar. Tudom, milyenek a cigányok. –

Ó, drága Isten! Ezek a gyönyörű ajkak hogy' formálhatnak ilyen szavakat! Visszanyeltem torkomba tóduló keserűségem, és mosolyogva, megalázott érzéseimmel hazamentem.

Villanás

Már pakolok, takarítok. Mára befejeztük a munkát. Tőlem nem messze két barátom beszélget a tulajdonossal. – Ahhoz képest, hogy cigány, elég szépen dolgozik – hatol a gyilkos mondat szívembe. Szép dicséret. Köszönöm.

Már ébren vagyok. Lassan indulok a konyhába, hogy a kávé ízével öblítsem le szám keserű ízét. Már ébren vagyok.

Lobmayer Tamás: Álmomban

Álmomban egy kisgyereket láttam,

Lelke tiszta és ártatlan.

Valamikor ezt a gyermeklelket

Örökre börtönbe zártam.

Bűneim nyálkájából betont kevertem,

Szenvedéseim tégláiból falat emeltem.

Nem maradt a cellán se ajtó, sem ablak,

S falát vörös, izzó tüskékkel díszítettem.

E gyermek örökre bent rekedt,

S gyötri belül lelkemet,

Ez ártatlan lélekszakra,

Ki engem még mindig szeret.

Ő nem élhet e keserű világon,
Ezért kell dohos cellába zárnom.
Így nem tiporják el a marhák,
És legalább álmomban néha láthatom.

Márton Zsolt: Álmodó félelem

A félelmet mindenki másképp éli meg. Más az, ami megzavarja nyugodt lelkivilágát. Tart attól, annak bekövetkezésétől. S mindegyik félelem mögött az álom bújik meg. Megélni álmunkban, és visszaemlékezni. Rettegni, mikor válik valóvá álmunk, képzeletünk?

Azt mondják, az ember fél a haláltól, míg él, s amikor itt van, s teljesítette feladatát, már mosolyogva üdvözli őt. Csak az nem így tesz, ki eltékozolta életét. Pedig az élet a zárka. Börtöne a léleknek, ahol teljesíteni kell. S ha az ember emlékezne a születése előtti időre, nem maradna ebben a világban. S azok, akiket visszahoztak a halál kapujából, mind boldogtalanok, és haraggal élik meg.

Hát mitől félünk? Csak attól, amiről úgy gondoljuk, hogy rossz nekünk.

Gyermekeként a fizikai fejlődés útjára lépünk. Magzatként burok óv mindentől, s kilenc hónap alatt elfelejtjük a múltunkat. Velünk született képességünk viszont nem: a felejtést az élet adja. De nem feledhetünk el álmodni. Az álom a kulcs a gyökereinkhez, a képességeinkhez.

Mikor a testünk elfárad, aludni térünk. Álom jön a szemünkre, súlya lecsukja azokat. Elsötétül minden, hangtalanra válik a nyüzsgő élet. Elindulsz egy sötét folyosón, ahol egyre több fény villan fel. Félsz, mert nem tudod, hol vagy, mi vár rád. A villódzás fényképpé áll össze, és elkezdődik egy másik világ. S ez a világ hasonlít ahhoz a világhoz, ahonnan érkezted, ahol lefekvés előtt – az öntudatod révén – tartózkodtál.

Ha felébredsz, és egyszerre szembe találsz magad az álmodban már lejátszódott eseményekkel, már késő: vagy elintézed egy legyintéssel, vagy egy szó mögé rejtod: *déjà vu*, azaz „dézsávü”.

Gyermekként az ősi gyökér oly közel van, a kapcsolat oly egyszerű, s tán fel sem fogják súlyát a történeteknek.

Egyszer dombok között született egy kisfiú. Egyszerű család gyermeke volt. Születésétől nem értette, mi veszi körbe. Csak azt tudta, a fény az igazi társa. Árnyak tűnnek hajnal sugarai által. Nappal játsszó barátaival nem ismert félelmet. Minden csibészéssel bátran szembe nézett, de ha jött az este, bátorsága a nappal együtt bukott alá.

Édesanyja jóéjt-puszija után, a villanyoltás után más világ kapuja nyílt meg. Sötétben mozgó árnyékokra lett figyelmes, melyek olykor szólították. Panaszaiikkal traktálták. Suttogó hangjaik nem akartak eltűnni, a vastag dunyha hiába takarta piciny testét. Értetlensége és tehetetlensége félelemmé vált. Idővel a félelme egyre erősebbé vált. A jóéjt-puszik után anyját kérte mindig a piciny gyermek, hogy a villany maradjon égve, de kérése gyakran nem teljesült. Csak azt súgták mindig a fülébe: nincs mitől félned, csak egyedül vagy a szobában.

A sötéttel jöttek az árnyak, a hűvös szellőtől borsódzott hárta, karja, s reszketés járta át testét. S ha nagy nehezen fáradság telepedett a szemére, és álomra szenderült, ott is árnyak jártak. A szép álmok eltűntek, és balesetek, halálok vették át helyüket. Szörnyűség volt minden éjjel. Az éjszakák után a nappalok mutatták mindazt, ami álmaiban volt. Már megszokott világ. Életre kelt lidérc.

Egy ős sz hajú, idős nénire hagyják a szülei, hogy vigyázzon rá. S ő lesz, ki majd utolsó útjára kíséri, míg szülei az ügyeiket intézik. Gyermeki értetlenséggel fogadja, mikor eljön a búcsú napja: az álom valóra vált. Fehér ruhában fekszik az ágyban, mosolyok közepette, búcsúzóul az idős néni csak ennyit mond:

„Én most már szabaddá válok, ne félj tőle, ha eljön az ideje. Vigyázz! Segítened kell!”

Majd a gyermek piciny kezét a bütykös, munkától fáradt kéz egy pillanatra megszorította, és elengedte. A megszokott hűvös szellő végigfutott a testén, lágy csókot nyomott homlokára. S utána egyedül maradt a néni levetett holttestével a piciny gyermek. Órák múlva, mikor a szülei megérkeztek, a gyermek csak ennyit mondott:

„A néni meghalt, nincs már itt.”

Itt fogta fel csak igazán gyermeki eszével, hogy az álom a megmutatja a jövőt. S a megszokott álmokhoz a haláleset után egy másfajta álom is csatlakozott.

Álmában, mikor átlépte a másik világ kapuját, és gyenge teste elernyedve pihent, lelke önálló útra kelt. Légzése lelassult. Mintha a tüdejét nyomta volna valami. Majd saját magát látta feküdni az ágyban. Lelke lebegett, önálló életre kelt. Rövid körbetekintés utána a ház melegét maga mögött hagyva szállt a falu felett. Az utcák világítása mellett látta a tájat, felülről: oly aprónak tűnt minden. S ott is, ahol világítás nem volt, szürke homályában ugyan, de elé tárult minden. Az utcán hazasiető apák, a csavargó kutyák, a szélről hajló fák nyögése, a szerelmeskedő párok szerető szavai vagy épp egy veszekeedés üvöltő hangjai. Majd – befejezve körbetekintő útját – a lélek lassan visszatért a gyermek piciny testébe, mely mozdulatlanul feküdt, éppúgy, ahogy otthagytá. Leereszkedve megszűnt a különleges külső látás, fizikai nehézség erősödött, mintha a tüdejére ültek volna. Levegőt alig kapott. Küzdött érte, s csak nagy nehezen tudott újra lélegezni, s akkor is az erőlködéstől felült az ágyban a piciny test, és pár percig csak kapkodott a levegő után. Első alkalommal megijedt tőle, csak hosszan feküdt az éjszakában, és gondolkodott, hogy mi volt ez az egész. Az idő múlásával a hasonló esetek sűrűsödtek, ezzel párhuzamosan könnyebbé vált minden. Tetszett neki a furcsa eseménysor. Ám ahogy növekedett, új célok kezdték foglalkoz-

tatni. Előtérbe került a sport, a foci. Az álmok ezzel eltűntek a feledés homályába. A lelke sem hagyta el már a testét.

Néha-néha, amikor a sportban is téli pihenőszeton volt, egy-egy alkalomra visszatértek az álmai. De nem tulajdonított nagyobb jelentőséget nekik. Ha evilági létében ismét bekövetkezett valamilyen álom, mivel már csak részben emlékezett korábbi visszatérő álmaira – egy legyintéssel elintézte.

De amikor hosszabb időre fel kellett hagynia a focival egy sérülés miatt, kezdődtek újra az álmok. Búfelejtőnek felnőtként már az alkoholt választotta, ami helyi kezelésnek jó volt az álmok ellen. Félt az álmaitól, mert egyre inkább tisztába jött jövőt jósoló természetükkel. Mindent megmutattak, ami negatívan befolyásolja majd az életét, de pontos időpontját – nem. Ezért sosem tudott tenni ellene semmit. Sérülést sérülés követett, műtét műtétet. Majd egyszer, egy műtét utáni lábadozás közben, a kórházi kezelés alatt – jött az álom. Állapota rosszra fordul, újra meg kell műteni, és a lába megmaradásáért küzdenek majd, de előtte még egy baleset éri, mikor egy csinos nővér után fut a folyosón. Amikor majd felébred, osztálytársai állják körbe az ágyát, és pontosan tudta, kik lesznek azok. A kórházban egy nővér tényleg tetszett neki, akinek még virágot is szerzett: hozott a szüleivel. A folyosón sétáltak, amikor a frissen felmosott részen megcsúszott, a friss műtéti heg meghúzódott, és kifordult a térdé. A fájdalomtól rosszul lett, és a fal melletti fotelekre kellett fektetni. Csak segítséggel tudott visszajutni hosszabb idő után. A nagy ijedtség és a szűnni nem akaró fájdalom miatt kért fájdalomcsillapítót, amitől nagyot aludt. Felébredve kinyitotta a szemét, és a korábbi álom alapján már várt osztálytársak vették körbe. Csak egy fanyar mosolyt engedett meg:

„Hát itt vagytok? Már vártalak benneteket!”

Az osztálytársak csak néztek, de nem foglalkoztak ezzel. Csak beszélgettek. A felnőtté cseperedett gyermekben egy kérdés maradt az esemény után. Hol az új műtét, a küzdelem a lába megmaradásáért – és nagy könnyebbség járta át testét. Biztos

az álmok is tévednek. E gondolattól megkönnyebbülve várta a varratszedést és a hazatérést.

Eljött a várt nap. A doktor odalépett az ágyához, megtisztította a sebet és környékét, majd nekilátott a varratok kiszedésének. A második varratnál aztán hirtelen szétnyílt a seb, és genyyes váladék ömlött belőle. Az orvos csak káromkodott, és azonnal a fertőző osztályi műtőt kérte. A fiatal férfi csak rázta fejét: hát igazak az álmok, s a jövőt mutatják! Szíve nehezzé vált. Félelem járta át testét. Remegett. Az orvosok azt hitték, hogy a látvány miatt, és nyugtatgatták. Pedig nem. Az álmok súlyától remegett. Tudni a sorsát, s nem tudni tenni ellene semmit, csak tétlenül várni, mikor és hol következik be... Igazi félelme a tehetetlensége és veleszületett, ősi képessége miatt volt.

Az álmok csak olykor-olykor keresték meg. Lassan, úgy fél év alatt sikerült feldogoznia az eseményeket, és belenyugodott. Az ivást abbahagyta, antialkoholista lett. Mikor egy-egy álma valóra vált, gyakran csak mosolya jelezte ezt, olykor vad dühe. Az események feldolgozása energiáit teljesen elszívta, sorsába egyre negatívabb eseményeket vont be. S ezek az események ciklikusan, négy-ötévente visszatértek. Ilyenkor minden elromlott körülötte, megnőtt a balesetek száma. Emberek haltak meg. Kész katasztrófa maradt utána, amerre járt. Az eseményeket még ugyan nem kapcsolta össze álmaival, de minden a sejtését igazolta.

Életének újabb változása a házassága volt. Spirituális felesége magyarázta az ősi gyökereket, a meditációt, az energia hatalmát. Feleségét hallgatva csak mosolygott. Olykor azon, amit mondott. Nem az igazság volt az, csak fikció. Olykor azon, hogy azt mondják el neki, amit már régóta csinál, és megtapasztalt.

Meditáció közben a sötét földhöz csatlakozva, feketeség járja át lábát, és az ég felé haladva világoskéké, vízzé alakult, amit a vörös az elejétől fogva átszőtt, a szív melegéből áradó lávaként, és legvégül fehér fénnyé fejlődött, a tisztaság erejévé.

Felesége magyarázatai visszafordították gyermeki kapcsolataihoz az idővel érett férfit. Az álmok sűrűbben jelentkeztek, érzései visszatértek. Meditáció közben a hűvös szellő simogatását újra érezte. S tudta: nincs egyedül. A beszélő árnyak megjelentek. Meditációiban halottak és haldoklók keresték meg, s tudatták útjuk befejezését. S ha később valaki telefonon, vagy személyesen közölte vele a rossz hírt, már nem csodálkozott. S ha a haldoklóval találkozott életében, s a jövőjét, vágyát emlegette, lehajtott fejjel távozott az érett férfi. Társai hiába lelkesedtek, tervében támogatták a tudattalan haldoklót, ki reményvesztetten csak a terveibe menekült. A férfi elfogadta a sorsot, mit fogantatásakor jelöltek ki neki, s be kellett látnia: mások jövőjét ismerheti, változtatni nem lehet rajta, de hogy tud-e segíteni az utolsó útjuk előtt, azt még nem tudja, s a választ keresi.

Éjszaka az álmai ismétlődő előadásként peregnek le. Testét a lelke ismét hátrahagyva tekint a világba, s meglepődve szemléli, ahogy felesége lelke a testi álmában árnyakkal beszélget. Gyermekkori, érett emlék elevenedik fel ismét. Az árnytól nyugalmat kérve tért vissza testébe, de sokkal nehezebb visszatéréssel, mint amit gyermekkorában megszokott. Az álmatlan éjszakákra fáradt nappalok következnek. A megálmodott hibák és félelmek sora teljesülnek a munkájában is.

Egy álom gyakori vendége. Egy kis gyermek hívja, s a szíve súgja: a vére csörgedezik benne. A fiú él, s az anyja, kivel egy éjszakát töltött el, épp bajban van, a halálát várja. S a való életben hogy közölje ezt a feleségével? s a fiút hogyan találja meg? Egy kép él benne, egy ház, egy utca, de pontosabban ő sem tudja, merre keresse. S félelmét legyőzve hosszú idő után beszélgetésbe kezdett kis feleségével. Felesége csak hallgatta, végül ennyit mondott:

„Ezek az álmok engem is kísérnek, s felkészültem az örök-befogadásra.”

A férfi meglepődött, de az összekapcsolt sors sosem véletlen. S a részletes beszélgetésben a férfi rádöbbsent: a felesége is

álmodja a sorsot, a gondolataik közösek. Az ősi erő ott van benne, de ahogy a legtöbb ember, ő sem mindig emlékszik az álmokra. Felesége sem tudta, hogy a lelke árnyakkal beszélget, csak a közeli ismerősök búcsúztak el tőle a haláluk pillanatában, csak azokat az álmokat látja és maradnak meg benne. Ahogy egyre jobban tér vissza az ősi tisztelet benne, nyitja az olló szárnyát nagyobbra Ő is. A haldoklók is üzennek neki, de ezt még nem érti. Láttá a felesége az édesanyját meghalni és férje nagymamáját is. Ezt elmesélte férjének, aki – mint mindig – elsőre sosem reagálta le a dolgokat. De később törte a fejét: hogy értesse meg kedvesével. Ez a jel a jövő. Hogy mikor jön el, nem tudni. Változtatni rajta nem lehet. Ami még hátra van, az a kevés idő, azt ki lehet használni az együttlétre, és meg lehet könnyíteni az utolsó útjukat. Ne később bánkódjanak, hogy miért nem volt a szeretteinkkel többet, hanem az utolsó út végén bátran, egy könnycsepp kíséretében engedjük útjukra őket, s ne utólag bánjuk az elfecsérelt időt. A halál pillanatában egyedül lenni a legszomorúbb dolog. Fáj az útjára indulónak s fél is tőle, és fáj a szeretteinek is, kik utána félelemben élnek. Félnek az úttól, mert nem ismerik azt. A férj megfigyelte azt is, ha a halálról álmodik, az érintettek egy éven belül eltávoznak. Sokakról sokat álmodott, közülük páran már, de hárman biztosan tudhatóan eltávoztak, de hogy a jövő mikor ér a jelenbe, azt nem tudja. Hogy nagyon negatívban van, az biztos. A hely, ahol lakott, pár hónap alatt katasztrófává vált. Három csőtörés, tűz és öngyilkosság, karrierrek mentek tönkre, többek között az övé is.

Az egyik esetről, amikor a házuk előtt állt, egy járókelő kérdezte, mi folyik itt, mert elég gyakori az esemény, és mi a probléma oka, csak annyit mondott:

„A baj én vagyok, ha gondolja, átugorhatok magukhoz is.”

A járókelő gyors elutasítást követően elsietett.

A félelem a rossz, vagy annak vélt esemény bekövetkezésétől való tartózkodás, egyfajta aggodás. A sorsunk előre íródott,

és álmunk a jövőnk mutatója. Segít feldolgozni a negatív történetéseket, és megnyugtat a túlzottan pozitív események előtt. Félelmünk az ősi gyökerünk, fejlődésünk alapja, hisz tenni akarunk ellene. Ezért tarja a közmondás:

„Jobb félni, mint megijedni.”

Márton Zsolt: Álmodó sors

Álmodban érkezik
Később valósággá válik
Látomás!
Vagy csak betekintés
A jövőd sorsába
Életedbe
Tudod, hogy be fog következni
De nem tehetsz semmit
Hisz idejét nem ismered
S amikor ott vagy már
Csak meredten töprengsz
S jár az agy
Kérdések közt kavarg
Miért te?
Miért most?
Mit kellett volna tenned?
Nincs válasz
Csak a sors!
Furcsa játék
Néha élvezed
Néha szenvedsz
Világossá válik
Mikor kórházi ágyban
Jövőből térsz jelenbe
Magadhoz!
Csak mosolyogsz.
Hát ilyen a sors

Mercsek Tímea: Álmodok

A megállóban állok,
csak nézek és várok,
köröttem álmodok
szerteszórva.

Egyet felveszek,
halk zörejek, neszek,
semmit nem teszek,
visszarakom.

Itt ez a másik,
a lényeg nem látszik,
ám majd elválnak,
mi a tartalma.

Ezt is megnézem,
meg sem kérdelem,
a titkát érzem,
meghallgatom.

Nem veszem észre,
hogy kicsit odébb lépve,
vehetném kézbe
a sajátomat.

Most már látom, csak
sokszor az ember vak,
s ha valami matt,
az rejtve marad.

Molnár József Bálint: A Marsról álmodtam

Hadistent keresve jöttem én,
s a vörös bolygóra letem,
holt bajtársak vére kért,

hogy a hadúr kegyeit keressem,
hiába áldoztunk kedvét keresve,
elpártolt rég tőlünk a szerencse,
termésünk elégett, seregünknek vége –
ó, Uram, te lettél a túlélés reménye.
De hol van isten trónusa? hol a szentélyek?
Halott bolygó ez, itt isten sem él meg,
ahol egykor tenger hullámozott,
partjain burjánzó páfrányok,
most kietlen sivatag, amerre csak nézek,
tomboló porviharok pusztítják a kanyonok falát,
lepusztult kőszirtek merednek az égre,
talán csend lesz végre – várják a csodát.
Midőn a koromfekete ég lehunyja szempilláit,
remegő csillagok fénye gyéren világít,
a fagyos sötétben életre kelnek a hegyek,
megrázzák magukat, ontják a tüzeket,
hűlő lávatömbök kövülnek recsegve,
néha fel-felsír egy-egy őshüllő szelleme.
A hunyorgó csillagok közt egy drágakő lebeg,
ez az a kék bolygó, amely hívogat, vár reám,
ott van az otthonom, a népem, a hazám –
Lovam sánta, én is fáradt vagyok,
de mennem kell, hazaindulok,
bár hadistennel nem találkoztam,
de üzenete a tarsolyomban van,
a harci szekérhad, a pusztítás meg kell, hogy álljon,
nehogy majd bolygónk is pusztasággá váljon.

Molnár József Bálint: Álmaim kékben.

(Simon M. Veronika: Áhítat I /fátyol/ c. festményére)

Ó, Uram, ha egyszer hagynád,
átvállalnám a kékség varázsát –
kellene a tenger kékje,

a búzavirág szelídsége,
vad örvények sötét mélye,
ecsetemre ez kerülne.

Hogy álmaim kódébe nézzek,
kékre festeném a mindenséget;
futótűzként kékké válna:
kék katonák, kék kaszánya,
kék hívőknek kék fohásza
kékké válna Isten háza.

Tinta égen hálót vetek,
magasba tör, és ott lebeg,
kékségemben boldog vagyok,
a kék Hold is nekem ragyog.

Vagyok-e még s voltam vajon?
Vagy mindezt csupán – álmodom?

(A kép a verseim.uw.hu oldalon látható.)

Nagy Katalin: Reggeli ébredés

Ma reggel, mikor kinyitottam rebbenő szemem, Te voltál első
gondolatom,
Öleléseim a távolba repültek erős, hatalmas szárnyaikon.
Ekkor besütött függönyöm redőin az első napsugár fénye,
És csendesen megérintette fülem hangod édes, lágy zenéje.

Szobám homályában lélegzeted érintette vággyal teli ajkamat,
Karjaidba zárva hűvös, lágy szellő suttogott halk szavakat.
Éreztem testembe olvadó szíved nyugtalan dobogását,
Láthattam szemhéjam mögött két csillag rejtett ragyogását.

KÉPZELETÜNK SZÁRNYÁN...

Végignyújtóztam az ágyon, s bőrömön éreztem simogatását
kezeidnek,
Álmomban vígan játszó angyalok szárnyat adtak képzeletemnek.
Úgy tűnt, mintha karjaidba zárva párnámon érezném illatod,
De mikor kinyitottam szemeim, az érzés hirtelen elhagyott.

Nem csüggedek... Hiányod nem okoz mélységes szomorúságot...
Boldog vagyok.
Megérte e álomból felébrednem, ha holnapomban belőled
akárcsak egy darabot is kapok.
Így ma reggel kinyitottam reszkető szemem, s Veled ébredtem
gondolatban,
Bízva abban, hogy legközelebb is megtalállak a valóságos
rengetegben és az álmaimban.

Nagy Katalin: Ő csak álom lehet

Álmomban ajkad érinti ajkamat,
s a lány szellő suttog fülembé halk szavakat.
Érzem a bőrömön ujjaid simogatását,
s testembe olvadó szíved nyugtalan dobogását.
De ez az álom tovaröppent egy perc alatt,
nem vagy itt, csak a párnám és a magányom maradt.

Nagy Katalin: Egy vasárnap délután

A sápadt függönyöktől félhomályba borult szoba bearanyozott
falaival még az elmúlt estéről mesél. Az óra kattogva kiabálja:
már rég felkelt a Nap. Egyedül vagyok, mégis közel érzek
magamhoz, egészen biztos: itt vagy velem. Gondolataid is veled
együtt itt járnak, emlékeid az ágyamba bújva, párnába burko-
lózva magamhoz szorított pulcsid őrzi, melyben még benne van
illatod. Mélyen magamba szippantom, és eszembe jutnak a reg-
geli ébredés pillanatai. Mintha téged szorítanálak. És most újra-

álmodok minden egyes érintést, azokat az apró mozzanatokat, amiket az élet apró örömeinek, mindenségének neveznek.

Szemem nyitva. Óvodás kisgyermek izgatottságával figyelem szemed. Végigsimítom arcodat, mosolyt látok, egy futó pillantást, miközben hallom szép szempilláid semmi máshoz nem hasonlítható suhogását, amint ismét álomra hajtod fejed. Igen, suhognak azok a pillák... S milyen gyönyörű barna szempárt takarnak... Szenvedélyes pillantások rejtékelyei bújnak meg szemhéjad alatt. Egy világ bújik meg ezekben a szemekben. Hallom, ahogy a pillák újból összezáródnak, egy villanás csupán. Bár ezt nem hallhatja akárki. Ezt csak az hallja, aki szerelmes. Nem egyszerűen csak szerelmes, hanem szeret. És viszont szeretik. Hallom a szívverésed, apró dobbanások sorozatát, lélegzetvételeid ritmusát.

Óvatosan kibújok a takaró alól, nehogy felébredj. Lábujjhegyen lépkedek végig a hideg kövön a konyháig, felteszem a vizet. A reggeli kávéd készül, s miközben az illat szétárad a szobában, megszólalsz csilingelő hangodon, bár nem értem, mit motyogsz félálmodban, de tudom, azt mondod: szeretsz.

Kitekintek a függöny résein, rád nézek, s elgondolkodva meregek, nem csak Te alszol... Mert álmos a világ is, s álmosan bólogatnak a fák fáradt lombjain pihenő elsárgult levelek. Álmosan süvít a szél, s lüktetése egyre lassabban simogatja a kopott házak szürke falait. Álmosan tekint le az ég, felhői fáradt puhasággal mosolyognak le a kopár, üres utak porára. Álmos a Nap is... Fénye erőtlen, leigázott sugarakkal vetít sötét árnyakat az erkély előtt fekvő park sűrűjében álló padok köré. Álmos a szem, melynek pillái bágyadtan igyekeznek nyitva maradni, hogy láthassák ezt az árnyakkal, mosollyal és szerelemmel átszőtt világot. S már álmos e kéz is, mely a forró kávétól gőzölgő csészét tartja, majd a bögre az asztalra kerül. Pihen a világ már. Pihennek a fák lombjai, s a szél is megpihen. Pihen az ég, pihen a Nap...

Óvatosan bebújok melléd az ágyba, szemem lecsukódik, közel vagyok hozzád, egészen közel. Végigsimítom karod, szemem lecsukódik. Megmozdulsz, kezem megremeg. Felébredtél.

Ajkunk csókba fullad, még közelebb bújunk egymáshoz. Érzem, ez a nap más, mint a többi, több mint az előző napok. Más, de nem tudom mitől. Talán közelséged adhatja ezt a különleges varázst, mi most körbevesz.

A csodás pillanatok felidézését abbahagyom egy kicsit, mélyet szippantok az orromhoz szorított pulcsiból. Varázslatos illat! Persze több annál. Ebben a pulcsiban ott van tested illata. Így a reggeli ébredés mámoros képeit könnyebben tudom magam elé hívni.

Kedves sóhajokat hallok, és tudom, őszinte mosoly, és a valóságos szerelem tükörképe játszik arcodon. Beszélgetünk. Arról, ó, mennyi mindent szeretnénk még együtt... hogy az arcunkba essen az eső, s hogy rámosolyoghassunk minden fára. Hogy bármikor beülhessünk valahova a barátainkkal egy kávéra, anélkül, hogy az óránkat néznék, van-e még időnk. Hogy pokrócba burkolózva teát szürcsöljünk az erkélyen minden reggel, és nézhessük, ahogy felkel a Nap. Szeretnénk még sétálni a parkban tavasszal, és gyönyörködni benne, milyen csodás az újjászületés... vagy egy téli estén az ablakból merengve gyönyörködni a parányi hópelyhek varázslatos táncában. Megpihelve kisírni magunk egymás ölében, megmutatva azokat az érzelmeinket, amelyek mindig is léteztek, bár sohasem mertük bevallani. Elhallgatunk. A néma csendben suttogva megköszönök neked mindent, amit adtál, hogy általad végre önmagam lehetek. Válaszként nem szólsz semmit, csupán átölelsz. Ennyiből én már tudom, Te is így érzed.

Lélegzeted érinti bőrömet, s meleg napsugárként beleférkőzik apró pólusaimba. Úgy olvadok karjaidba, mintha életemben utoljára ölelném ezt a forró biztonságot. Szíved már bennem dobban, minden hang neked dalol. Bilincsként tapad Rád ajkam, a homály engesztelő pillanatában magamba fogadlak. Máskor hosszúnak tűnő percek suhannak el felettünk, nem számít az idő. Ilyenkor semmi sem számít, csakis az, hogy együtt vagyunk és érezzük egymást, s a másiktól áradó szeretetet. Rám nézel, ismét. Mosolygok. Szívem pedig olyan magasságokba röppen, amelyekben még sohasem volt korábban.

A hosszú, néma percekből, miket együtt töltünk el így, egymásba fonódva, lassan egy óra lett. Ideje felkelni. Megiszod a kávéd, majd hálás tekinteted pihen meg arcomon. Menned kell... Kikísérlek, becsukom mögötted az ajtót, nagyot sóhajtok, már most hiányzol...

Feleszmélek, milyen késő is lett hirtelen, pedig csak a reggelt álmodtam újra. Ágyamba bújva a falon csüngő órára pillantok, mutatói lassan vánszorogva kattogják, nemsokára megérkezel. Várom. Közben a pulszidat szorongatom, illatod beszippantva érzem, hogy hova tartozom igazán, és hogy soha többé nem akarok máshova tartozni.

A vasárnap délutánnak csupán ennyit tudtam felmutatni a szerelmes ébredésből. Megszólal a csengő, kiugrom az ágyból, szaladok eléd. Ahogy ajtót nyitva meglátlak, számomra megszűnik a külvilág. Kit érdekel már a reggel? Kit érdekel már az a pulcsi, amiben aludtál? Nincs rá szükség, hiszen ahogy magamhoz szorítalak, illatod már bennem van, mélyen bőrömbe olvadva, ezer mesét írva... S velem marad mindig. Örökké!

Nagy Mihály: Görög istenek

Piacra mentünk, hogy görögdinnyét vásároljunk. A kofasor szélén napbarnított alacsony ember ült egy rakás dinnye előtt. Koszos kalapjának széles karimája glóriaként övezte arcát.

– Isteni ez a dinnye! – mondta egy vevőnek, aki nem törődött a görög mitológiával, és nem hatotta meg a dinnyére mondott „isteni” jelző.

– Zeuszra mondom, így igaz! – vettem közbe, miután megkóstoltam a dinnye lékjének piros húsát.

– Tudod-e, ki volt Zeusz?! – kérdezte az öreg, és én meglepődtem, hogy az öreg a görög főisten után érdeklődött.

– Miért? Hát a bácsi tudja-e?

– Hallottam róla – válaszolt az öreg, és arcán halvány mosoly villant. – Régebben gyakran meglátogattam őket az Olümposz csúcsán, és olyankor Héra asszony is nagyon kedves volt hoz-

zám. Zeusz lánya, Pallasz Athéné folyton egy bagollyal játszott, és nagy becsben tartották az állatot. Fiuk, Héphaisztosz állandóan kopácsolt, a tüzes vas szikrákat szórt a kalapács alatt. Nekem is kalapált egy díszkardot, amivel most ezt a dinnyét meglékeltem.

Nem tudtam hová lenni a csodálkozástól, hogy egy ilyen egyszerű kinézetű ember ennyit tud a görög istenekről.

– Nézd, fiam! – mondta az öreg – régen történelemtanár voltam, és most a nyugdíjamat egészítem ki dinnyetermesztéssel.

– Ugye, a görög mitológia iránti vonzalomból tetszik görög-dinnyét árusítani?

– Hát persze! – Mondta az öreg nevetve – Nézd meg azt az öreg bácsit, ő *kínai kelt* árul.

– Tán csak nem földrajztanár volt a bácsi?

– De igen! – nevetett az öreg – az ember nehezen tud elszakadni attól, amit szeretett és csinált.

Mikor a barátaimnak elmeséltem, hogy milyen furcsa emberrel találkoztam, azok csodálkoztak, és nem akarták elhinni az esetet.

Este lefeküdtem, és furcsa álmom volt. Álmomban Hermész hozott egy jókora görög-dinnyét a hóna alatt és azt mondta, hogy Zeusz parancsára teszi, mert egy nyugdíjas történelemtanár megkérte a főistent erre. Egyébként a görög-dinnye termesztésében Démétér segített az öregnek – mondta Hermész, aki egy kicsit mérges is volt Démétérre, mert ő, mióta az olaszországi turistaútról visszatért, *Ceres*nek hívhatja magát, mondván hogy a római mitológia modernebb, mint a görög. És ő modern akar lenni. Hermész lelkesen magyarázta, hogy Zeusz sem akar *Iuppiter* lenni, Hérának sem volt kedve felvenni a *Iuno* nevet.

– És mi van Pallasz Athénéval? – kérdeztem – Ő sem lett *Minerva*?

– Nem hát! Még Dionüszosz sem változtatta *Bacchus*ra a nevét, még akkor sem, ha mélyen a pohár fenekére nézett. – Bennünk, görögökben van annyi büszkeség, hogy nem változunk római istenekké.

Álmomban a fantáziám Pégaszosz hátán repült, visszament a kispesti piacra, és ott találta még a görögdinnyét árusító tanár bácsit, aki jutalmul egy szép görögdinnyével ajándékozott meg.

Németh János: Felriadtam, kék ég volt...

Edgar Allan Poe emlékére

felriadtam; kék ég volt,
és bársony-álom
takarta be éltet,
míg élhettem,
s míg világom
csigaházhéja meg nem roppant.
köd takart el,
fátyolba vont tó felett
egy fájó hajnalon,
éreztem, kopott szó:
Szeretlek...
kimondanám, de félek,
mondanám, de álom már...
nincs se könny, se ígézet,
mely feloldaná!

Szerettelek...
kopottan, bambán, némán,
Falak sem állják útját,

Nem marad hely szárnyaló
énekemnek:
közöny lep be; halotti lepelben
semmi nincs,

mi feledtetné velem,
hogy bizsergett bőröm,
forró volt ölelésed?

a Szerelem halálát...
ki dalolná meg?

akkor meghalt a Dal,
és nem értettem:
a fájdalom elért,
mi végre, és miért?
lelkem aléltan hevert.
Nem támasztott fel
sem temető,
sem keresztek
mohás látványa

sírhalom lett,
és bevetetlen
a rózsakert...

Pál Gabriella: A te napod

Hiába hunyod be a szemed, ott leszel... kábít és ellep a gondolat, hogy eljött a nap.

Nem sokat aludtál, de álmodban pöttyösben voltál, és ez biztos jó jel... meg is öleltek páran, sokan vettek körül, valami bárban, és szó volt a pillangókról meg a grúz – oszét konfliktusról...

ki kell menned a fürdőbe, belenézni a tükörbe, nem nőtt-e szemedre árpa, sem orrodra pattanás (ezt nyilván tudnod kell), de aztán rohanás, mert még egy-két dolgot intézni kell, mielőtt érkezel és hidd már el, gyönyörű leszel...

na jó, merülj el abban a párizsi extázisban, merülj el benne, de csak egy percre, hogy míg térdelt előtted, mosolygott a keze a dobozt melengetve, mosolygott a válla, s a negyvenhatos lába, de most ne gondold a szemére, mert délre be vagy jelentve sminkre és addig úristen még mennyi minden...

Egyszerre zúdul rád minden, selyem susogása, szeretteid kavalkádjá, gyöngyház árnyalatok, fényesek és mattok, pihék és

gyöngyök, apró gondolatgöröngyök...pici kéz egy pici ágyban, cseresznyék a piros tálban, Balázs ősen meleg sálban... Na, most kapaszkodj a tekintetébe, és mint legszebb álmodban, lepkéket látsz, mielőtt elnyomsz egy sóhajtást, mert hiába hunyod le a szemed, itt vagy...hevít és perzsel a gondolat, hogy eljött a nap...

S mikor már dagadozik a jókedv, és lassan borul a pár a tortán, bár nem kellene, mégis hozzád oson a szószegő jövő ördöge... erre az esetre elárulom, hogy a világ nemcsak fekete-fehér igazságok, hanem egyszerű csodák egyvelege, mit gondozni kell és élni, élni, élni vele...

azt pedig, hogy az örökké nem evilági fogalom, remélem csak én gondolom...(én, aki jó csaj vagyok hátulról, más oldalról viszont látszik a rengeteg tapasztalat meg a...)

A nap, a te napod, apránként közeledett, majd hirtelen másoké lett, önmagát bezárta, s már csak azt várja, hogy albumba préselve lapozzák ujjaid a perceit...

s megéred a csendet, mely egyáltalán nem kozmikus, még csak nem is égi, inkább ismerős kertvárosi, vidéki...

persze felrémlik még egyszer a keringő, elképesztő... végül csak épségben maradt mindkét lábad, majd küldeni kell egy csúcs képet a tánctanárnak...

Hát valóság lett, már nem álom... s az ismerős csendben megnyugtatóan bólogat, hízalgőn elringat az a selymesen simulós, szunnyadón ringatós gondolat, hogy tiéd volt, csak a tiéd ez a nap...

Pál Gabriella: A csend hegyen

álomban messze a csend-hegyen
bokrokat növeszt a türelem
a békesség karcsú indája
kapaszkodik az összes fára
hullnak a tépelődés-levelek

álmban messze a csend-hegyen
tengerben úszik a véletlen
selymes a víz a remény tavában
csillan a hit a derű kútjában
csordogál a megbocsátás patak

álmban messze a csend-hegyen
tömlőcbe senyved a félelem
zárva a mardosó hangok terme
mállik az álságos szavak verme
kong a kopott szölamok raktára

messze innen e néma helyen
hajnali álmban kéretlen
morzsolódik a mázsás bánat
nyoma sincs semmi hitványságnak
fekszem hangtalan és féltelek

Pankovics Gergő: Tanmese a későn kelőknek

Csatt! A csésze apró darabokra tört, a tejeskávé sötét tintafolt gyanánt éktelenkedett a padlón és a hófehérre meszelt fal elhanyagolható hányadán, a sütemény pedig (amiért aztán igazán kár volt) millió apró morzsa formájában szóródott szét a csatatéren.

– Jesszusom, hát maga még ágyban van?

Igen, Mr. Locke – jól bevett szokásával ellentétben – még ágyban volt. Ágyban volt, és esze ágában sem volt kikászálódni a kényelmes dunyha alól, sem a hajnali kakasszó, sem az ébresztőóra végelgyengülésbe torkolló folyamatos csörgése kedvéért. Még az imént lejátszódott apró baleset akusztikai mellékhatásai sem verték ki szeméből az álmod, már ha egyáltalán szemnek lehetett nevezni azt a két nagy, pingponglabda méretű opálos golyóbist, ami a csontos, sápadt arc felső részéből meredt az ég, jelen esetben a mennyezet felé.

Időbe telt, míg Mrs. Barginban munkaadójának természetellenes elhelyezkedését látva tudatosodott, hogy Mr. Locke nincs teljesen abban az állapotban, hogy bármit is a szemére vethessen. Így hát az öregasszony pár másodpercnyi döbbenet után jobbnak látta hajmeresztő visítózástól kísérve végigsüvítetni az épületen, a telefon után rikácsolva. Végül a konyhában talált rá a munkába állása óta nagy népszerűségnek örvendő eszközre, (mely egyébként a megszokott tartózkodási helyén volt fellelhető), s melynek közreműködésével nyomban közölte a kórházzal, a rendőrséggel, a tűzoltósággal, a vöröskereszttel, a zöldkereszttel, a polgármesterrel, a miniszterelnökkel, a légierővel, és egy hatéves kislánnyal (mert véletlenül tévesen tárcsázott), hogy Mr. Locke még mindig ágyban van, és előreláthatóan ágyban is marad, hacsak valaki nem hajlandó végre kiségetíteni onnan.

Szirénaszó. A mentőautó szélsebesen süvített Mr. Locke kertjébe, letiporva Mrs. Bargin kedvenc levenduláit, amit az öregasszony szűrös pillantással jutalmazott, többre már igazán nem volt lelkiereje, annyira aggasztotta Mr. Locke aluszékonysága. Az aggodalmat csak akkor váltotta fel a végtelen düh és harag, amikor a körzeti orvos Mr. Locke bizonyos testrészeinek alapos áttapogatása után közölte vele, hogy házigazdája a jövőben nem fog felébredni, még Mrs. Bargin kedvéért sem. Kisvártatva néhány jól megtermett ápoló az ilyenkor szokásos módon hermetikusan zárolta Mr. Locke-ot, jól az arcába húzva a cipzárt, hogy legalább látnia ne kelljen nem túl attraktív házvezetőnőjét, ha már a hangja végigkíséri az útjukat. A körzeti orvos (aki nem a jó modoráról volt híres) Mrs. Barginnak szánt obszcén kifejezésekkel tarkított építő jellegű kritikáinak rózsabokra közt ugyan eldörmögte az „ettől még a halottak is föltámadnak” című közszájon forgó kifejezést, mégis úgy tűnt, ez tipikusan az az eset, amikor a kivétel erősíti a szabályt... vagy mégsem?

Duda, és fékcsikorgás. A rendőrség körözött bűnözőt üldöz, elgázolva a zebrán átkelő idős nénikét. A szmog és a füst a levegőben már-már elviselhetetlen, Mrs. Bargin, (aki még a mentőautóban sem hagyta magára gazdáját), meg is jegyezte, mennyire egészségtelen nagyvárosban élni. Mr. Locke-ot persze már a legkevésbé sem érdekelte a levegőben keringő káros anyagok tömkelege, hisz hálósákjában az igazak álmát aludta. És az álom szép volt... már az idejét sem tudta, mikor aludt ilyen jól utoljára... talán azóta nem is, hogy Mrs. Bargin beköltözött. De most végre... a hálósák puha volt és meleg. Most még az sem zavarta, hogy a cipzár odacsípte a szemöldökét...

Sírás és nyögések... a kórház váróterme... az ájerben üszkösödő végtagok kábító illata terjeng, ami a haldoklók panaszos siralmai mellett igazi melodramatikus összhatást eredményez. Az ide érkezők nagy része a gyakran több órás várakozás alatt döbben rá arra, mennyire nem beteg... ha túléli... Mr. Locke-ot kedves családi emlékek kötik ehhez a helyhez. Az édesapja itt ismerte meg az édesanyját. Az egész a várótermi büfében kezdődött... a férfi meghívta a nőt egy szendvicsre... aztán egyre gyakrabban került sor hasonló alkalmakra... öszszeházasodtak, gyermeket nemzettek... aztán sorra kerültek. Mr. Locke betegsége nem tette indokolttá a huzamosabb ideig tartó várakozást... a betegek irigylő pillantásaitól kísérve gördült végig kényelmes hálósákjában a folyosón, s járulhatott a doktor úr színe elé...

Halk füttyörészés. Az orvos, ez a szimpatikus, jó humorú úriember könnyed, precíz mozdulattal húzta le a cipzárt páciense arcáról, ingyenesen epilálva annak meglehetősen elburjánzott szemöldökét. A levegő meleg volt és fülledt, az átható formalinszag és a megnyugtató dudorászás vagy füttyszó igen meghitté és otthonossá tették az impozáns helyiséget. Nem, Mrs. Bargin ide már nem jöhetett be, őt egy másik kórteremben ápolta egy kékszemű, meglehetősen antipatikus, korosodó férfi, aki, mintha ebben valamiféle perverz élvezetet lelne,

egyfolytában szuggerálta a tekintetével az amúgy is idegrendszeri problémákkal küzdő nőt. Mr. Locke a legkevésbé sem hiányolta házvezetőnőjét... ágyát a terem közepére gurították. Halk csörgés a kisasztalról... a doktor úr az eszközei között kutatott, s minden figyelmét egy másik páciensnek szentelte, s minthogy Mr. Locke nem figyelmeztette a jelenlétére, alaposan belemélyedt a munkába. Csak később tudatosodott benne mulasztása, de mert ideje már nem volt komolyabb vizsgálatoknak alávetni Mr. Locke-ot, a szokásos orvosi nyelvenszer segítségével tette megkérdőjelezhetetlenné felületesen megalapozott diagnózisát...

Élénk csevej. A díszes vendégsereg jókedvűen társalog. Eljött Mr. Brandon is, Mr. Locke egykori albérlője... na meg az a ledér természetű Ofélia, istenem, micsoda lábai voltak annak ifjú korában! Most épp Mr. Locke húgával, Sheilával társalog, Mr. Locke néhai feleségének adva ki magát, holott ebből az állítólagos házasságból egyedül a nászéjszaka volt megtörtént esemény. A legszembezőkőbb jelenség Margaret, Mr. Locke szenilis unokahúga... különös... őt már kiengedték a pszichiátriáról... azután, amit a villanyszámlással művelt? Az enyhén kleptomániás Lauren most jó szokásához híven Mr. Locke könyveinek eltulajdonításán fáradozik, mert szenvedélyesen érdeklődött az angol romantika iránt. George rövid, tartalmatlan, de annál érzelmösebb beszédet mond. Szokás szerint senki sem figyel oda a szirupos ömlengésre. Mrs. Bargin a sarokban ácsorog, és kezeit tördeli: „Még mindig nem kelt fel...”. Mr. Locke vörös posztóval kipárnázott tölgyfaágyon fekszik... egyszer vesz részt családi ünnepélyen, és akkor is alszik... de emiatt senki nem emel már szót...

Csend. Mélységes, meghitt csend. A márvány nem beszélt, lakói halkán készülődtek éjszakai kísértő körútjukra. A lemenő nap vöröslő sugarai, mint egy festő a vásznon, mindent a vér színére pingáltak. Ha végigfuttatnánk tekintetünket a végtelen tengeren, melyből ragyogóan fehér sziklák emelik a vízszint

főlé megváltónk szenvedő alakját, megpillantanánk az egyetlen árbocötredéket, Henry Locke hajójának utolsó maradványát. A keresztfát, melyen Jézus Krisztus meg nem örökített szenvedései oly jól szimbolizálják a kapitány üres, érzelemmentes életét...

Mrs. Bargin a sír előtt térdepelt. Homlokát összekulcsolt kezeire támasztva halkán rebegte a Miatyánkot, kéjes örömmel hallgatva a föld, vagy talán a fekete főkötő alól felszűrődő tompa dörömbölést...

- Látja, Mr. Locke. – száját kárörvendő mosolyra húzta. – Így jár, aki nem kel fel időben...

Petneházy Kiss Bence: Álmodom újra Magyarhonban téli rorátén

A kis Anna templom ünnepi csendben
S felcsendül az ismert orgonaszólam
Képzelt beszélgetés Istennel és megidézve Jézus
A názáreti ács Fia Aki valójában Isten Gyermeke volt
És akkor eszembe jutott hogy ilyen volt a mise Saint Luis-ban
Ott is ahol Béla Reverend mondta az áhítatot
Hó ropogott a lábunk alatt amikor
Templomba mentünk a családdal – Mikor is volt
Nem számolom az időt úgyis eljár a mutatók már
Estére jártak és ki tudja hány tél következik
Itt Árpádföldön e kis templomban gondoltam
Vissza amikor felcsendült a szép magyar ének gregorián dallamok
Szelik át a végtelent és íme ideértem – hazajöttem
Életre szántan megadóan mert végül is az ember megadja magát
A télnek a mának s a hazának hívását meghallja a new-yorki zajban
Így indultam és ez év szeptemberében volt az esküvőm is
Micsoda fétis hogy mindezt elértem ezért kell
A télben hóban is eljágni a kis templom
fényeihez az itthonos tájra s a világba mondani szózatainkat

hogy maholnap meghallják szerte e földön a szépet a jót amit
a magyar s a magyar dal s a vers kölcsönöz
s ezért ösztönöz a Szerelem is dalra
mennyi tél mennyi dajka mögöttem Anyám pettyes
szoknyája idevilágít és látom a decemberi estén
feltündökölni a Betlehemet amit ideállítottak a fához
fenyők ti fényesek induljatok a télbe mert megszületett
az isteni Gyermek és könyörgésre imára
meggyógyít minket a bajban Ezt adja nekünk Istenem

Ámen

Pluczer Edina: Álom nyáron

Ábrándozom Lapos, Olajos Matracon,
Átnyergelem Lovam, Odabent Megmosom.
Átkozom Lalit, Olyan Mulya!
Átlépem Lazán, „Ostoba Macska!”
Átkarollak Lelkesen, Olcsó Mosollyal,
Átgondolom Lamúrunkat, Olykor Marasztal.
Álmom Lopakodik, Oson, Monoton,
Álmod Lamentáló, Oltári Maraton.
Állunk, Lovam Odabent Mosom,
Átkarollak, Lapos, Olajos Matracon.

Pluczer Edina: Álmok ormán

Ott, valahol fejem apró szegletében,
ott, az álmok erdejében,
Mint egy rózsaszínű mesében,
éltek, működtek a képzetek serényen.
Onnan pattantak ki észveszejtő gondolatok,
ott haltak meg álmok, születtek fondorlatok.

Egy szép napon mező lettem,
nagy, zöld, eleven tengerben,
Mély patakban, hatalmas mederben,
kőszikla voltam, frissen vájva,
kislányok, kisfiúk vad játéka.
Röppentem, mint a tovatűnő gondolat,
szaladtam, mint a sóhaj, mint a mozdulat,
lebegtem, lihegtem, nem törődve mással,
gondolatátfutás némi hadarással.

Lila ködben zuhantam lefelé,
óriás lettem, tátongó ölelés,
fürkésztem az eget, ittam a levegőt,
először láttam életemben a Teremtőt.

Megvalósultam, mint tűzoltó s katona,
segítő lettem, egy emberi csoda.
Elszálltam, majd visszaroppentem,
múltamat olykor elfeledtem,
gonosz felhők jöttek, de el is mentek,
bolondos dallamok kísértettek.

Láttam mindazt, amit sosem láthatok,
mert emberi valómban megváltozok,
hittem a jót és a szépet, mert
elkalandoztam, de jó útra tértem,
és mindennek a jó oldalát néztem.

Álmok ormán jártam,
egy járatlan ösvényen.

Potozky László: Egy REM-fázis mozaikja

Pucéran lépkedek a sétálóutcán. A mellettem elhaladó emberek arctalan bábok. Senkinek sem tűnik fel meztelenségem. Engem sem feszélyez túlságosan, hiszen nem tudtam, nem volt

időm felöltözni. A főtéren csoszogok, meztelen talpammal a kockaköveket tapogatom, és sanda pillantást vetek lelógó férfiaságomra. Hogy lehet, hogy senki sem állít meg, és nem von felelősségre önmutogatás vádjával? Szaporán lépkedek, néha szemérmesen takargatom magam. El kell érnem valahová, nagyon sietek, ne haragudjon, nem volt időm felöltözni, nem találtam a ruhámat. Elvesztettem.

Terebélyes csarnok ovális úszómedencével, rozsdás fémkupola, hatalmas lámpák gyér fénye. Könnyedén lebegek a piszkosszürke, szemétdarabkákat ringató vízben. Elmerülök. Mély levegőt veszek a víz alatt. A víz könnyedén, simogatóan árasztja el a tüdőmet. Semmi fulladozás. Máris elképzelem, hogyan közlöm szüleimmel a jó hírt: tudok a víz alatt lélegezni. Széles karlendítésekkel, erős rúgásokkal közlekedem a feneketlen medencében. A felszínen emberek tapossák kitarтоán a vizet. Senki sem merül alá. Úgy látszik, ők nem olyan kíváncsiak, mint én. Egyszer csak a medence vize örvényleni kezd, és velem együtt magával rántja a benne úszkálókat. Fekete lyuk felé közeledünk. Egymás hegyén-hátán szorulunk egy sötét kúthoz hasonló, zárt térben. Érzem a mellettem levő, szorosan hozzám préselődő személy mellkasának ziháló mozgását. Fürdősapkája is van...

Meghalt?! Hogy lehet az, hogy meghalt? Bassza meg! Édes Is-tenem, csak ezt ne. De nem halhatott meg, hisz látom. Jön utánam. Követ. Elkísér mindenhová. Azt hittem, elmentél. Vagy mégsem, és az egész csak egy pokoli látomás? Addig látlak, amíg nem temetlek el? Hát akkor sosem temetlek el. Nem érdekel, ki mit mond. Csak ne hagyj el soha...

Egyedül állok a kórház ablakában. Kezemmel a rácsot szorongatom. Ismerőseim ráérősen sétálgatnak a járdán. Vegyetek már észre! Ne hagyjatok itt megrohadni! Sajnáljatok, igen, elvárom, követelem, hogy sajnáljatok, hisz nektek kutya bajotok! Eszeveszetten rázom a rácsot, de az nem mozdul ki he-

lyéből. Reménytelen. Szememből vastag csíkban ömlik a vér, kezem elernyed, muszáj elengednem a rácsot. Félős kisfiúként kuporodok össze a terem sarkában, csikos pizsamám ujját rágcسالom. Halk szipogásom természetellenesen visszhangzik a kórterem foltos falai között.

Sétálóutca. A várost szürke félhomály borítja, a napfény nehezkesen fúrja át magát az égen terpeszkedő ködön. A légkör fülledt, a forróság fojtogató. Minden lélegzetvétel felégeti a tüdömet. Érzem, belülről biztosra tudom, hogy képes vagyok rá. Nem is értem, hogy nem jöttem rá hamarabb. Óvatosan felfekszem a levegőbe, kinyújtózom, majd határozott karlendítéssel elindulok. Eszelős tempóban úszom végig a sétálóutca fölött, egészen a parkig. Hé, emberek, mire vártok? Ti is képesek vagytok rá!

Az öböl kristálytisztá vizén piros testű, fehér szárnyú hidroplán ringatózik. Foszladozott sapkájú tiszt lép ki ajtaján, oldalán aranyszínű labrador. A kutya kitartóan liheg, nyelve fáradtan lóg szájából. Térdig gázolnak a vízben, majd a homokos parton lépkedve egy röpke pillanatra a lenyugvó nap felé fordítják fejüket. Könnyű trópusi fuvallat. A kutya vakkant egy párat, farkát csóválja, majd gazdájával együtt eltűnik a pálmafák sűrűjében.

Széles, végtelen márványlépcsőn kapaszkodok fölfelé. A lépcsőfokok végeláthatatlan sora hirtelen véget ér. Dohos szag üli meg a teret. Csigalépcső tekereg a magasba. Nem akarom megmászni, de mégis megteszem. Az utolsó lépcsőfokokon már csak négykézláb merek haladni. Kis ablakhoz érkezek. Kinézek. Minden irányban végtelen, dohos fehérség hirdeti a semmit.

Az ellenség közelít. Vékony kis puskám nagy dőrejjel sül el, de hatástalanul. Képtelen vagyok célózni, látásom zavaros, mintha ólomsúlyú köd borítaná látómezőmet. Súrolgatom a

szemem, hiába. Futni próbálok, de képtelen vagyok. Ugrani szeretnék, de az sem sikerül. Csígalassúsággal haladok, lábaim mintha ragadnának a földhöz. Utolérnek és letepernek. Érzem bajonettjeik döfését a hátamban. Húsomban hasogató fájdalommal forog a szuronyok acélja.

Szűk, félhomályos, haldokló fényű folyosó. Beteges penész a falon. Elöttem pókháló-foszlányokkal övezett, koszos ajtó. Nem akarok benyitni. Megfordulok. Ki kell jutnom. Itt bent nem jó. Les rám valami. A rettegés folyamatos. Eljutok a lépcsőig, a korlátba kapaszkodom. A lépcsőfokok helyenként hiányoznak, alattuk gyógyíthatatlan mélység tátong. Óvatos ugrásokkal haladok egyikről a másikra. Nem gondoltam volna, hogy sikerülni fog.

Határozott léptekkel megyek végig a konyhán. Ismét a régi bútor, hah! Kitárom az ablakot, és gondolkodás nélkül kivetem magam rajta. A zuhanás szele fájdalmasan hasít belém. A kavicsos aszfalt vészesen közeledik. Kinyújtom a kezem. Kiáltani szeretnék, de nem jön hang a számra... Most!!! VÉGE.

Potozky László: Friss kenyér

A kazánfűtő egy billegő faasztalnál üldögélt, és az aznapi újságot olvasta. Rövidlátó lévén közről mustrálta a bolhányi betűket. Az egyik cikkben éppen a fűtésszolgáltató társaság bejelentését olvasta, amelyben közölték a lakossággal, hogy drágul a melegvíz és a szobafűtés. A fűtő egy másodpercre földerült, eszébe ötlött, hogy ez a drágulás neki talán fizetés-emelést jelenthet, de víg kedélyállapota szempillantás alatt eloszlott. Hiszen harmincöt éve őrzi éjjelenként a kazánt, izzad a száraz levegőben, csavargatja a kosztól megmerevedett csapot, tisztogatja a beroszdázott csöveket, és mindeddig egyszer sem emeltek szánalmas fizetésén. Tovább lapozott az újság-

ban, elolvasta a vicceket, próbálta megérteni a karikatúrát, végigfutott a gyászjelentéseken, elolvasta egy régi osztálytársa halálhírét, aki bakterként dolgozott egy falerakatnál. A halál munka közben érte, ugyanis nem tudni, mi okból, a lerakat kigyulladt és a szerencsétlen bakter a lángok közt végezte. A fűtő ismét fordított, átböngészte az apróhirdetéseket, majd a sportrovatot kezdte tanulmányozni. Semmi érdekeset nem talált az újságban, a gazdaság és a politika hidegen hagyta, már évek óta egy kedvére való cikket nem olvasott. Valójában csak megszokásból vette a lapot.

Gondosan kiteregette az újság lapjait az asztalra, majd lehajolt és egy kopott műanyag zacskóból kis csomagot halászott elő. Egy olajos rongyba törülte kezét, kenyeret, vaját és kétszersültet tett az újságpapírra, majd ormótlan bicskát pattintott ki zsebéből. – A fenébe – gondolta – ez a fehérség megint régi kenyeret tett fel. Feleségének e szokása szörnyen idegesítette, ugyanis a fűtő ki nem állhatta a száraz kenyeret. Már számtalanszor nyomatékosan megkérte, hogy frisset pakoljon neki, de az asszony feledékenységéből, esetleg pusztán rosszindulatból mindig száraz, könnyen morzsálódó kenyeret tett a zacskóba. A fűtő egy percig elkeseredetten nézte az újságpapír betűin pöffeszkedő, morzsái által körülvett kenyeret, majd elkeseredetten, enyhe viszolygással falatozni kezdett. Alaposan megrágta a húst, kis darabokat tört a kenyérből, és óvatosan dolgozott állkapcsával. Egyszer lehajolt, és megigazította az asztal lába alatt a támasztékot, mert igen zavarta a billegés, majd folytatta az evést. Többször is elharapta nyelvét, mert igyekezett minél távolabb tartani a szájába undorító szivacs-ként hatoló kenyérdaraboktól. Az ízeket is alig érezte, a förtelmes kenyér minden érzéket tompított. Mintha homokot rágott volna, étvágya hamar cserbenhagyta, ezért nem is evett túl sokat. Méretes gombóccá gyúrta az újságpapírt rajta az ételmaradékokkal, és a gombócot ideges mozdulattal félredobta. Zsebéből lapos flaskát vett elő, először csak a nyelve hegyével ízlelgette a tömény ital zamatát, majd nagyot húzott belőle. Az ital nehezen csúszott le, égő ösvényt hagyva maga után nyelőcsővében.

A fűtő diszkréten böffentett. – Jól esne egy falat friss kenyér, csak úgy lenyomatni – gondolta.

Kint lassan szürkült, körülbelül negyed óra múlva be kellett indítania az ormótlan kazánt, hogy a lakótelep összes lakosa kellemesen kimelegített szobákban, hajthassa álomra fejét puha ágyában. A fűtő tudta, senkinek még csak eszébe sem jut, hogy szobáik melege honnan származik, és hogy ki virraszt hosszú éjszakákon át a felhevített kazánok mellett csak azért, hogy az ő álmuk zavartalan legyen. A lakótelepen legfeljebb akkor érzékelték egy hajszálnyira a fűtő létezését, amikor este tínként nyolc óra tájban utat tört magának a csövekben a forróság hulláma, és a fűtőtestek először belangyosodtak, majd kisvártatva izzani kezdtek. A kazán egészen reggel hatig üzemelt, csak ekkor hagyta abba monoton duruzsolását és kapott pihenőt a forró fémszörnyeteg.

A fűtő kitarta a kazánház vasajtáját, és megállt a lépcsőfeljárón. Február volt, de egy cseppet sem érezte az alkonyat hidegét. A bekortyolt alkohol kellemes, meleg pajzsot vont teste köré. A szemerkélő eső szégyenlősen kopogott a kazánház ablakain, egy kanális teteje öregesen gőzölgött a félhomályban. Nekitámaszkodott a málló vakolatú falnak, és szájába csipentett egy szál cigarettát. Egy percig csak a kis dohányrúd pusztá illatát élvezte, majd zsebéből ócska gyújtót kotort elő. Csak többszöri próbálkozás után sikerült rágyújtania. Nagyokat szívott, és füstkarikákat eregetett. A karikák ráérősen kúsztak fel a levegőbe, és gyorsan oszlottak szét. A kazánfűtő minden szívas után megnyalta ajkát, ízlelgette az égett dohány tompa, kesernyés ízét, majd nyelve csupasz kígyóként kúszt vissza szájába, szabaddá téve az ajkakát a cigaretta számára. Fialat pár haladt el a kazánház előtt. A férfi hangosan nevetett, kacagása idegennek tetszett a kazánház zord légkörében.

– Nevetgélj csak, fiam – dörögte orra alatt a kazánfűtő. Megnéznék mennyire lesz nevethető, ha majd te is minden nap száraz kenyeret kapsz uzsonnára.

Erélyes pöccintésekkel hamuzott, majd maga elé dobta a még égő csikket. Végignézte a kis parázs vörösös fényének

lassú kimúlását, krákogott és köpött egyet, majd visszatért a kazánházba.

Bent ismét ivott egy kortyot az üvegből, kínlódva köhögött egy sort, majd munkához látott. Felcsavarta a csapokat, ellenőrizte a mérőműszereket, hallgatózott a csöveknél, de nem észlelt semmi rendellenes zajt. Barátságosan megveregette a kazán oldalát, érezte a fém fokozatos átmelegedését, majd kinyitotta a szellőztető ajtót és hosszasan bámulta a vékony lángok vonaglását. Szeme tükrében ugyanezek a lángok táncoltak, ahogy a tűzbe nézve merengett. Teljesen megbabonázta az égési folyamatoknak e látványos terméke, a lángok vörösesen táncoló függőnye.

Újabb köhögési roham érte utol, teste összegörnyedt, háti izmai fájdalmasan megfeszültek, szájába undok váladék hatolt légszöve legmélyebb bugyraiból. Kiköpött, visszaült az asztal elé, előhúzta zsebéből a lapos üveget, és egy szuszra kiitta a tartalmát. Ismét eszébe jutott egy karéj foszlós belű kenyér.

Az alkohol olyan hirtelenséggel terjedt szét vérében, ahogyan egy tintafolt terebélyesedik el az itatóspapíron. A kazánfűtő egyre távolabbról hallotta a kazán duruzsolását és benne a lángok tompa moraját meg a mennyezeten futó csövek üreges hörgését. Végigsimított kopasz fején, megigazította a gallérját, megmozgatta cipőjében megmeredt lábujjait, majd hátradőlt a széken, és belefogott egy régi nóta dúdolásába, amelyre még legénykorából emlékezett.

Halkan, összefüggéstelenül danolászott maga elé, kisebb-nagyobb szünetekkel. A széken hintáztatta magát a nóta ritmusára. Fel-le, fel-le, recsegett alatta a szék. A dal begyorsult, a fűtő egyre lendületesebben fújta, ebből következőleg egyre merészebben döntögette a székét. Határozott mozdulatokkal lökte el magát a padlótól, egyre erősebb dobbantásokkal, a szék kilengésének mértéke már-már a borulással fenyegetett. És egy ilyen merész lökésnél, közel a dal befejezéséhez, a szék megadta magát, lábai éles recsenéssel kettétörték, és a kazánfűtő feje nagyot koppant a betonpadlón.

Nehézkesen, nyögve tápászkodott fel. – A szentségit. – Ideges mozdulattal rúgta arrább a szék maradványait, dühösen kiköpött, majd megtapogatta fejét. Egész koponyája sajgott, a fájdalom teljesen ellepte agyvelejét. Eltorzult arccal súrolgatta fejét, amikor hirtelen a teremben uralkodó tompa morajban elvegyülő halk hangokat hallott. Női cipők kopogását ismerte fel, amint egyre közeledtek. Felnézett, és hunyorítva látta, hogy a félhomályban a felesége lépked feléje.

Az asszony látványa hirtelen földühítette. Úgy érezte, ő a felelős bevert fejéért. És miért ne, hiszen ha rendes ételt csomagolt volna, jól teleehette volna magát, és nem kényszerült volna arra, hogy felhajtsa a laposüveg teljes tartalmát. Gyűlölte a feleségét, egész undorító lényét, visibáló hangját, zsíros fejkendőbe bújtatott rókaképét, szája fölött napról-napra sűrűsödő bajszát, az állából kiálló szőrszálakat, rohadt leheletét. Undorodva nézte az imbolyogva közeledő hústömeget, már hallotta az asszony hörgésszerű lélegzetvételeit, amikor gyors ugrással nekirontott, és jobb lábával erőlesen gyomorba rúgta.

– Nesze neked, te szemét! – dühöngött. – Most megtanulod, hogy szót fogadj nekem, és ne száraz kenyérrel traktálj minden egyes nap! Van fogalmad arról, hogy milyen naponta homokot enni?! Mert homok az a kenyér, amit te pakolsz nekem, te utolsó mocskok!

A kazánfűtő vérszemet kapott fetrengő felesége látványától. Felemelte lábát, és ósdi bakancsával az arcába taposott. Igyekezett minél több fájdalmat okozni az asszonynak, minél nagyobb kárt tenni arcában. Örülten nézte a fájdalomtól vonagló testet, szemében ugyanaz a tűz égett, amit a kazánban látott.

– Most pedig itt az ideje, hogy megtudd, miket eszek én a te hülyeséged miatt! – sziszegte, és elszaladt a terem másik sarkába, ahol egy zsák állt, amelyben a kazán tisztításakor összegyűlt hamut tárolták. Megragadta a zsák mellé támasztott kis lapátot, kimert egy kupacnyi hamut a zsákból és visszasielt feleségéhez. Az asszony még mindig a földön feküdt, arca

formátlan, vöröslő bőr- és csonthalmaz, haja vértől csatakos. Egész testét nyúlós, nehéz szagú vértócsa övezte.

A fűtő odalépett az asszonyhoz, szabad kezével a hajától fogva felemelte felesége fejét, és szája elé tartotta a lapátot.

– Egyél! – üvöltötte. Egyél szemetet, mint én!

Az asszony nem nyitotta ki száját. A kazánfűtő durván szétfeszítette állkapcsait, majd elkezdte beönteni a lapát tartalmát felesége szájába. A nő ellenkezni próbált, öklendezett, de kénytelen volt nyelni. A hamu száraz tömege nem jutott messzire nyelőcsövében, gyomra görcsösen összerándult és kiokádta teljes tartalmát a hamuval együtt.

A kazánfűtő megdühödött. Idegesen topogott, nagyokat káromkodott, gyalázta az asszonyt. Hirtelen feje fölé emelte a lapátot, és erőteljesen lesújtott feleségére, majd végső elkeseredésében a kazánajtóhoz rohant, és kitárta. Visszasietett, felnyalábolta az alig pihegő testet és elvonszolta a kazánig. Először a felsőtestet lökte be az ajtón. Érezte az égő haj éles sercegését és elviselhetetlen bűzét. Határozott mozdulattal becsúsztatta az asszony lábait is a tűzbe, majd visszazárta a kazánajtót.

A sok izgalomtól nagyon megszmjazott. Most hirtelen megbánta, hogy olyan mohón kiitta az üveget. Ölni tudott volna egy csepp alkoholért, és utána, csak úgy, elnyomatásképpen, egy falat friss kenyérért. Merengve nézett szét a félhomályos teremben. Hirtelen kongó hangot hallott, és észrevette, hogy a kazánból kivezető, mennyezethez közel futó csövek idegesen mozognak a falban. Mozgásuk egyre erősödött, látszott, igyekszenek kiszabadulni a falból. A vakolat egyre jobban hullott, míg végül az egyik vezeték teljesen kiszabadította magát a fal fogságából. Mintha hosszú álomból ébredő ember lenne, aki kinyújtóztatja megmerevedett tagjait, úgy hajlongott a cső a levegőben. Példáját követte a többi is, sorra szabadultak ki a falból elképesztő recsegés közepette. Végül a kazán a kígyóként tekergőző csövekkel úgy festett, mintha Medúza támadt volna fel a görög mitológia hamvaiból.

A kazánfűtő tátott szájjal figyelte a szokatlan jelenséget. A csövek vad táncuk közepette néha hangos kondulással összeütköztek, és mintegy megrémülve eltávolodtak egymástól. Az ütközések egy idő után egyre gyakoribbá váltak, zajuk sűrű hangorkánná sűrűsödve töltötte be a termet. Egy adott ponton a csövek közti összecsapások teljesen megszűntek, kemény anyaguk mintha megpuhult volna, gyurmaszerűvé vált és a csövek összeolvadtak. Először zavaros alakzatokat hoztak létre, majd fokozatosan egy körülbelül két méter átmérőjű csővé formálódtak, amely végül leereszkedett a padlóra. A cső sötét alagútként ásított a fűtő felé.

A fűtő könnyed fuvallatot érzett a cső tátongó szájából. Tétován belépett a sötétbe, és maga előtt tapogatózva haladt előre. Akadály nem állt útjába, ezért kisvártatva egy fényes, hömpölygő padlójú helyiségben találta magát. – Talán a napba léptem – gondolta. A terem minden szögletéből vakító fényesség áradt, noha sehol sem látott lámpát vagy másféle világító alkalmasságot. A padló izzó kövek szőnyegéhez hasonlított. A fűtő megdöbbenve jött rá, hogy egy kályha belsejében áll, és indiai fakírokhoz hasonlóan, parázson lépked. Gondolkodás nélkül lerúgta bakancsát. Tétován indult el, de az izzó parázs nem perzselte bőrét, hanem langyos simogatással ölelte körbe lábfejét. Egyre bátrabban lépkedett a kemencében.

És egyszer csak megérezte a világ legcsodálatosabb illatát: a kemence mélyéről frissen sült kenyér aromáját hozta felé egy langyos fuvallat. Orrcimpái kitágultak, mélyet lélegzett a mennyei illatból, és hagyta, hogy egész testét átjárja a gyönyörűség. Szíve hevesebben vert, mint valaha, vére gyorsvonatként száguldott ereiben, teste teljesen átadta magát a kenyér illatának. A kazánfűtő szökellve megfutamodott, lépéseivel mély nyomot hagyva a parázsban. Lélekszakadva rohant, míg fel nem tűnt előtte egy halom frissen sült cipó. Aranyló héjuk, a kenyértésztába ejtett bevágások mentén keletkező izgalmas domborulatok látványa teljesen magával ragadta. Már nyújtotta is kezét, már érezte az ujjai között foszló kenyérbelet, amikor egy jeges hang hatolt be a kemence zsongó légkörébe.

– Te szerencsétlen, megint mit csináltál?

A fűtő nehézkesen nyitotta ki szemét. A szék roncsai közt találta magát. Reggeli fény fúrta magát a kazánház félhomályába. Feltápáskodott, és fejét súrolgatva hunyorított az előtte álló alakra. Felesége volt az.

– Megint ittál, mi? – kérdezte.

– Hagyjál. Bevertem a fejem, és elájultam.

– Szégyellheted magad. Még egy-két ilyen ájulás, és búcsút mondatsz az állásodnak.

A fűtő nem felelt. Ahelyett inkább a dudorodó szatyorra sandított, amelyet idegesen topogó felesége kezében vett észre.

– Mit keresel itt? – dörmögte.

– Hoztam neked egy friss kenyeret. Gondoltam, így reggeliben jól fog esni. – nyúlt bele a szatyorba az asszony. Ropogós cipót nyújtott férje felé. – Nesze, a reggeli sütés.

A kazánfűtő szemét elfutotta a könny. Remegő kezébe vette a cipót. Érezte, hogy az él, puha belsejében érző szív ver. Képtelen volt beleharapni, beledöfni bicskáját, nem akarta megcsúfolni a tökéletes formájú péksüteményt. Csak állt ott borostás ábrázattal, nyelte sós könnyeit, és mereven nézte a cipót.

R. Vitál Mária: Álom helyett

Álmok helyébe lép
az ébrenlét éjjel,
a csend sötétsége
magány félelmével.
A múltat idéző
terhes gondolat,
néma sírással
könnycseppet csalogat.

Álmok helyébe lép
az álmatlan éjjel,
nyomasztó sötétség
fanyar keserűséggel.
Szívet szorongató
remegő érzéssel,
teli fájdalmakkal,
szomorú élménnyel.

Schiszler Zsolt Bálint: Álom

Még nyílhat a szívben a régi világom,
Ha végre most éjjelen rám lel az álom.
Ébren feledésben úgy kínosan fájhat,
Halk éji zene nyugalomvize árad.

Míg érzem a vágyat, a lelkem is várhat
Még várom a tájat, mit éjszaka áldhat.
És ég fogadá be az álmom előtt,
Mit kéj szava hord át a nyílt szem előtt.

De kérjem a mától, a kor igazától
A képhez a képzetem édesen láncol.
Mondjon el mindent a nap viszonyáról,
Kérhetem félszeg, de rég bennem lángol.

Úgy éljük a napban az éjszaka mását,
Nem értjük a vérünk szabad zuhogását,
De létem a fényből a sötétbe hajszol
Ím látjuk a szépet, mit két kezünk markol.

Sok bánaton átjut a félelem tánca
Még kötheti röghöz a szép szemed fátyla,
Mert testemen élhet a nap aranylása,
Új fény felé forduló álom a vágya.

Shara Moretti: Dórika megálmodta...

„Álmomban álmodom, hogy álomszerű álmot álmodok!,,

- Uzra di Vajn -

Egy nap Pócs tanító néni a következőt adja feladatul: – És most, mindenki írja le, hogy mit kérne egy csodatevő tündértől.

A kérdés elgondolkodtat, mert bár sosem szerettem a hiábavaló vágyakozást, sem az elérhetetlen dolgokat, de mert már oly sokszor hallottam, hogy rossz vagyok, mint az ördög, ezért a következőt írom a füzetembe: Tündérke, engedd, hogy lássak végre egy igazi, élő angyalt!

Hu! Szinte még le sem írom, máris nyílik az ajtó, s az igazgató bevezet egy kislányt.

– Gizike! – szól a férfi az osztályfőnökünkhöz. – Doktor Nagyék kicsike lányát külön a figyelmébe ajánlom!

Amilyen csúf a diri stílusa, olyan csodásnak találom azt, akit beprotezsál!

Rögtön tudom, hogy ő az én hön óhajtott Angyalom, hisz épp úgy is néz ki, ahogy azok szoktak. Szőke, göndör haja a derekáig ér, hatalmas, égszínkék szemei vakítóan ragyognak, miközben a bőre áttetszően fehér. Tűzpiros szája úgy izzik, mint aki mindig lázas, ráadásul, minden fehér rajta! A cipő, ruha, kiskötény, még a táskája is.

Minden, ami hozzá tartozik!

Csak nézem őt szájtátva, és valami megnevezhetetlen érzés ragad magával, olyan, ami süketé és vakká tesz, hogy rajta kívül én már nem látok és nem hallok mást!

Nem értem, miként lehet valaki, ennyire tökéletes!

Úgy érzem, azonnal le kell őt festenem, mert ezt a szépséget, meg kell örökíteni!

– Ülj ide, Pisti mellé! – ajánlja a kislánynak Pócs tanító néni, mire Pisti, nem a legszebbeket kívánja az én Angyalomnak.

Szó mi szó, ezen nincs mit csodálkozni, hisz a felnőttek kivételezése mindig a gyerekek kiközösítését vonja maga után.

Ahogy most is, mert csak az első szünetig kell várni, és máris záporoznak a jövevényre a megjegyzések.

– Le merem fogadni, még a bugyogója is fehér! – kötekedik rögtön Seres, ki mindig a kötekedéseiről volt híres, és persze a többiek máris csatlakoznak hozzá.

Az osztálytársainktól megriadva a kislány csak ül, és riadtan pislog.

Persze, egy idő után, minden unalmassá válik, úgyhogy, Seres ostoba vicceit a fiúk hamar megunják, és csak kiviharzanak az udvarra, követve a lányokat, akik ezt már rég megtették.

Már csak hárman vagyunk a tanteremben. Seres, aki rendületlenül kínozza a lányt, a jövevény, ki mindezt némán tűri, és én, aki nézőként szemléli a dolgokat, mindaddig, míg a kislány el nem sírja magát.

Ez – furán hat rám!

Először arra gondolok: ni, ez milyen szépen pityereg! Nem úgy, mint én, aki viszont bög, mint egy tehén! De ő nem! Ő csak ül némán, miközben, hatalmas, kövér könnycseppeket hullat.

S könnyeit látva hirtelen megsajnálom! Nem értem, miért, de egyszerűen nem bírom elviselni a bánatát.

– Hagyd békén! – szólok Seresre, mire az máris velem kötekedik tovább.

– Nini! – gúnyolódik. – Megszólalt a törpe!

Tudni kell, hogy semmit se utálok úgy, mint amikor az alacsony növésem miatt csúfolnak, úgyhogy az agyam máris beborul, mint őszi ködben Anglia, mi azt jelenti, hogy a már jól bevált „bikázó” módszeremmel rögtön rárontok.

Mhü! Elmondhatom, ez életem legjobb öklelése, mert ahogy a fiú gyomrába rohanok fejjel, az máris meginog, akár a bimm-bamm óra, és szép ívben – utánozva a pesti hidak ívelését –, hátraesve csinál egy cukaharát, egyenesen kiszaltózva így a nyitott, emeleti ablakon.

– Ez kiesett! – ugrik fel az új lány, és riadtan les kifelé.

– Ez? Ki! – bámulok én is ki az ablakon.

– Lehet, hogy meghalt? – rémülködik az új osztálytársam.

– Az? – kérdezek vissza, de kételkedve, elvégre tudom, hogy csalánba nem üt a mennykő, hát csak legyintek. – Az, soha! – morgom, s igazam van, hisz látom, hogy odalent Seres minden baj nélkül tápászkodik fel. Ennek tudatában már tényleg nem érdekel különösebben a srác egészségügyi állapota, annál inkább az: mi lesz, ha otthon majd értesülnek a legújabb „hőstettemről”?

Nem marad sok időm ezen gondolkodni, mert néhány perc múlva már jön is az udvari ügyeletes, maga előtt terelgetve a kissé horpadt képű, de vigyorgó Gyurit.

Pócs tanító néni, meghallva a történeteket, felsiet hozzánk, s minden kérdés nélkül, pusztán csak rám pillantva már azt is tudja, hogy én vagyok a ludas, mégis Serest szidja össze.

– Jaj, kisfiam! Ezerszer mondtam, ne hajoljatok ki annyira az ablakon, elvégre az első emeleten vagyunk! Hadd nézzem! Nem esett komoly bajod? – tudakolja, majd kézen fogva őt már húzza is ki magával a teremből.

– Elviszem a férjem rendelőjébe, és megnézetem, hogy nem esett-e baja! – hadarja a másik tanárnak, de én tudom, hogy igazából mindezt azért teszi, hogy megelőzze az én újabb intőmet.

Hamar visszajönnek, és én csak lesek, mert Seres a sebtapaszos pofájával úgy vonul be a terembe, mint egy hős lovag. Azonnal löki a süket dumát: egyre színesebben s vadabbul adja elő a történeteket. Nagyzási hóbortjának már semmi sem vet gátat. Öndicsérő monológjainak utolsó fázisában maga lesz a megtestesült Batman.

Felháborít, hogy Seres kisajátítja magának az egész ügyet!

Suli után számon is kérem tőle mindezt, majd monológom végére dühösen kiköpök, mire az új lány ledermed.

– Nahát! Hogy te milyen vagy? – kerekíti el amúgy is nagy szemeit.

– Milyen? – állok meg, s várom, hogy dicsőítse a harciaságomat, de helyette feketelevesként ér a kritika.

- Durva és vad!
- Te meg egy buta liba! – morgom, és sértetten otthagynom, de ő utánam fut.
- Te hol laksz? – tudakolja félénken.
- Nem mindegy? – mordulok rá, de ő nem adja fel, hogy összeismerkedjünk.
- Nem, mert mi Szennán lakunk, és ha – mondjuk – te is épp arra laknál, akkor tán ...járhatnánk együtt iskolába? – hebegi.
- Rámeredek.
- Az meg mire lenne jó?!
- Arra, hogy a többiek nem bántanának, mert te megvédenél!
- Ja! Én meg! – bólogatok máris nagyizolva, s ezek után csak megengedem néki, hogy továbbra is mellettem jöjjön.
- Na jó! – morgom – Ha annyira akarod, felölem, járhatunk együtt suliba. – ajánlom fel most már én, és váratlanul olyan szeretetroham tör rám, hogy hajlandó vagyok még bemutatkozni is: – Szólints Indynek!
- Indy! – ismétli – Én meg Dóra vagyok! – tudatja, és csepp kezét nyújtja.
- Nem akarom, hogy azt higgye, bunkó vagyok, hát kezet fogok vele.
- Fura, de megérintve őt átszalad rajtam valami ostoba érzés, ami miatt többé már el sem akarom engedni őt! Azelőtt még sosem jutott eszembe, hogy bárkivel is kézen fogva sétáljak, de most – csak erre vágyom!
- Magam sem értem, miért, de az első perctől kezdve úgy érzem: szeretem!
- Azt, hogy ő mit gondol, nem tudom, de azt hallom, ahogy megkérdi:
  - Neked van barátod?
  - Nekem? – hökkenek meg a fura kérdéstől. – Nekem az... nincs!
  - És? Nem is szeretnél?
  - Nem tudom! Lehet... csakhogya az én barátságomat... ö... ki kell érdemelni! – nagyizolok, mintha csak ez lenne az

oka annak, hogy eddig magamban kolbászoltam. – Tudod, nekem nem akárki lehet a barátom!

– Mert? Ki lehet az? – tudakolja, én meg csak hallgatok, mert ez bizony elgondolkodtató egy dolog. Annyira az, hogy nehéz is kiokoskodnom a választ.

– Háááát...csakis az lehet a barátom, aki...izé... – és húzom a szót, csak eszembe jusson valami jó indok – ...szóval az én barátnőm az lehet, aki... aki hiszi a Hold varázslatát! – vágom rá hirtelen.

Ez az!

Ez aztán frappáns egy válasz!

Elégedett is vagyok, de csudára, a magyarázkodással!

– Én hiszem! Hiszem! – hadarja máris vörösödve Dóri, de csak addig, amíg rá nem kiáltok.

– Hiszed te a frászt! – köpök egyet. – Azt se tudod, miről beszélek!

– Tényleg nem! – vallja be szégyenkezve.

– Akkor miért hazudozol?

– Mert... én... szívesen lennék... a barátnőd! – nyögi ki, nem is sejtve, hogy a vallomása számomra mennyire jólesik. Mégis úgy teszek, mint aki erősen fontolóra veszi az ajánlatát, és e végett elgondolkodva rugdosni kezdek egy követ, húzom az időt, mert nehéz behódolni az új érzésnek.

– Na jó! Egye fene, meg aki főzte! Legyünk barátok! – s játszom a nagylelkűt, miközben a szívem veszettül dobog, amiért végre én is szert tehettem egy saját bejáratú barátnőre.

Ő őszintébben tud lelkesedni: – Úgy örülök neked! – szorítja meg a kezem, és már nevet.

– Én ott lakom! – közli, aztán elvörösödve hozzáteszi. – Hááát... igen! A házunk is fehér, mert... izé... ez anyukám mániája! Azt mondja, a fehér tiszta szín, ami megóv minket attól, hogy testünk vagy lelkünk valamilyen bűntől befeketedjék. – regéli, és a saját zavarától nem veszi észre az enyémet. Pedig én aztán csudára zavarban vagyok, főleg akkor, mikor Dórika búcsúzásképp arcon puszil.

+++

Ostobamód azt gondolom, hogy barátságunk senki és semmi sem zavarhatja meg, de tévedek, mint mindig, ugyanis nem veszem számításba Dóra mamát. Azt, aki váratlanul megjelenik a semmiből, úgyhogy máris megismerhetem őt, teljes dilajságában.

Lefékez mellettünk a hófehér kocsijával, és kiugorva abból hófehér ruhájában, máris fehér nyálát fröcskölve ordít ránk: – Dórácskám! Nem ismered a mondást, hogy madarat tolláról, embert barátjáról?! – óbégat.

Szó mi szó, nem csoda, hogy ha kritizál, mert valóban nincs túl menő holmim, de ami van, az tiszta s ép. Nem értem hát, mi baja velem, de csak azért nem, mert eddig még senki nem vágta a képembe, hogy én afféle csóró szülők még csóróbb kölyke vagyok. Most viszont ezt is megkapom.

– Undorító, proli kölyök! – förmed rám, miközben berángatja Dórit a kocsiba, és már el is száguld.

Csak állok, mert totál ledöbbszent a felismerés, hogy az emberek képesek csak a külső után ítélni! Sajnos, ezzel még nincs vége, mert Dóri mama úrinőként, a kicsike lányának komolyan más baráti társaságot szán, s nem engem, aki az ő elképzelésébe még véletlenül sem illik bele. Annyira nem, hogy ez ügyben Dóri mama még az iskolába is képes bejönni, s intézkedni.

– Dórikám eddig igazi elit iskolába járt, s ha a férjem nem oly ostoba, hogy épp itt vállal munkát, akkor én sosem veszem ki onnét! – ront be az osztályba igazgatótól a nő. – Ez viszont nem azt jelenti, hogy ne akarnánk megtartani a megszokott szintet gyermekünknek, így követelem, hogy most azonnal ültesse Dórikámat a legjobb tanuló mellé, s ezután csakis azzal barátkozhat! – utasítja a tanító nénit, mint ha ő volna az igazgató.

– Miért nem bízta a kislányra azt, hogy kivel barátkozik? – tudakolja Pócs tanító néni, de a másik máris lehurrogja.

– Ah! Ezt meg hogy képzeled! Miként is dönthetne ilyen komoly dologban egy éretlen gyerek? – kérdez vissza a nő, főleg, hogy az igazgató is az ő védelmére kel.

– Ez, nem vita tárgya, Gizike, így már én mondom, hogy doktor Nagyék kicsike lányát ültesse a legjobb tanuló mellé! Érti? S ez már nem kérdés, hanem igazgatói utasítás! – zárja le a vitát a férfi, mire a tanító néni megadja magát, igaz, valami huncut mosollyal hódolva be.

– Egyet szeretnék tisztázni, igazgató úr! Ez az utasítás végleges?

– Igen! Ez az! Végleges döntés, visszavonhatatlan utasítás! Azonnal tegye azt, amit mondtam, és ne vitázzon!

– Akkor jó! – helyesel nekik már Pócs tanító néni is. – Legyen úgy, hogy akarják! – jelenti ki, s már Dórikámhoz beszél.

– Hallottad anyukád kérését és az igazgató úr parancsát, ezért tessék, fogadj szót, s ezek után csakis az osztály legjobb tanulójával barátkozz, hát siess, s ülj máris Indy mellé! – utasítja a barátnőmet, és mire a felnőttek feleszmélnének, Dórika már itt is ül mellettem.

Ettől a perctől kezdve ha Pócs tanító néni azt kérné, hogy egyem meg laponként a matekkönyvem, az ő kedvéért én még ezt is megtenném!

Dóra mama, természetesen, még véletlen sem adja meg magát ilyen könnyen! Annyira nem, hogy máris megtudhatom azt is, hogy a felnőttek sosem sajnálják az idejüket a bosszúállásra! Fogalmam sincs, honnét tudta meg a címünket, de ni: Dóri mama egyszercsak nálunk terem, rángatva magával Dórit is.

Mhü! Úgy tör ránk, mint egy igazi ellenség.

Szó mi szó, e téren nincs nehéz dolga, mert ma csak a nevelőapámat találja itthon, aki amilyen udvarias, éppoly csendes is, így Dóra mamának ő – nem ellenfél.

– Téged keresnek, Indy! – szól Sebő, és bevezeti hozzám a vendégeket, megmutatja nekik, miként is játszik egy „proli” gyerek a bútor nélküli szobában.

Nézek Dórira, aki csak áll, s mered maga elé, vélem, életében tán még sosem találkozott olyan lerobbant lakással, mint ez, s amit mi az „otthonunknak” becézünk.

– Látod, látod? – mutat rám az anyja. – Ez a te híres barátod! Nézd meg, nézd! Akik képesek így élni, azok a társadalom legalja, ami miatt viszont azt sem érdemlik meg, hogy embernek nevezzük őket! – sziszegi Dóra mama, de nem tudja befejezni a mondókáját, mert a lánya kirohan.

Itt hagyja az anyját a félbeszakadt monológjával éppúgy, mint engem a pergő vakolatú szobával együtt. Erre persze Dóri mama máris visítva teper utána, és ezt a kirohanást látva Sebő csak értetlenkedik.

– Ki a csuda volt ez? – kérdi, de tőlem aztán hiába vár választ, mert én csak reszketni tudok az idegtől, hisz’ ezek után már biztos vagyok benne, hogy Dórika soha többé nem áll velem szóba.

Tény, hogy eddig eszembe se jutott az iskolakerülés, most mégis megfordul a fejemben, mert úgy félek a barátnőm szemébe nézni. Azért csak elmegyek a suliba, majd besomfordálok a tanterembe, mintha máris mindenki tudná, mi történt velem, aztán csak ülök magamba roskadva, ráadásul egyedül, mert Dórika... nincs sehol.

Már-már azt gondolom, nem is jön, amikor az utolsó percben beesik az ajtón, és legnagyobb meglepetésemre egyenesen hozzám siet. Leül a padba, és csodálkozva azt kérdi.

– Hát te? Mitől vagy így nekikeseredve?

– Ha! Még kérded, hisz’ tegnap megláztál!

– Én? Mivel?

– Azzal, hogy elrohantál, mert szégyelltél!

– Elfutottam, mert szégyelltem magam... de!... Véletlen sem te miattad, hanem az... anyám miatt! – vallja be, és hűpögve sírni kezd.

– Ha beleszólhatok a vitába – lép hozzánk Pócs tanító néni –, felesleges dolog a felnőttéken vitatkozni, mert azokat már nem változtathatjátok meg, hát legalább az iskolában legyetek önmagatok! Te: fehér ruhás kislány, te meg az, aki olyan... indys!

– Ez jó! Indys! Ez tetszik! – nevetgél már Dórika is, miközben én újra elszégyellem magam, de már a saját ostobasá-

gom miatt, elvégre, hogyan is vonhattam kétségbe az én „angyalom” tisztaságát, hogy is kételkedhettem az ő barátságában!

Újabb leckét tanulok meg az élettől, méghozzá azt, hogy kérdés nélkül többé ne döntsék más nevében, elvégre van, aki éppen így szeret: csórón és... indysen!

+ + +

Most, hogy már tudom: Dórika önmagamért szeret, én is merem őt igazán szeretni.

– Ő hozzám tartozik! Csak engem szeret! – ujjong a lelkem, s hirtelen megérzem, hogy ez már több, mint barátság.

Na jó, bevallom, mindig is sejtettem, hogy ez több annál. A baj csak az, hogy fogalmam sincs, hogy ha Dórika nékem nem pusztán barát, akkor mégis, ki.

Ezt végképp nem bírom kiokoskodni!

Bezzeg Seres rögtön rátapint a lényegre. – Két szerelmes pár, mindig együtt jár! – csúfolódik, ahogy minket kézen fogva lát.

Egy vállrándítás.

És akkor mi van, ha jó vele?

Semmi, hisz, csak az a fontos, hogy tényleg szeretem őt! Persze, legszívesebben mindezt Dórikának is elmondanám, csakhogy nem merek szerelmet vallani.

Hihetetlen, de Ő mégis ráérez a dologra, s ami még hihetlenebb: Ő szóba is hozza ezt a témát: – Figyelj, Indy! Én már rég el akarok neked mondani valamit, de eddig féltem, hogy ha megteszem, akkor majd elhagysz, most viszont már nem bírom tovább, így hát csak bevallom neked azt, hogy én ....téged ...szeretlek! – közli, persze lángoló arccal, de, ennek ellenére csak megfogja a kezem, sőt, egész közel lép hozzám.

– Igen, én annyira szeretlek, hogy ha felnőnék, csak veled élném le az életem.

– Ugyan! – vitázok, csak ne lássa a zavarom.– Felnősz, s máris elfelejtesz!

– Nem! – dobbant dacosan – Soha!

– Akkor jó! – sóhajtok fel máris megkönnyebbülve, mire ő meg egész furát kérdez.

– Mondd! Ha felnövünk, akkor te, elvonnád engem feleségül, ha... lehetne?

– Te ezt szeretnéd? – puhatolózom, mert tudnom kell, mi is lehet a helyes válasz, hisz amilyen hülye tudok lenni, a végén még rosszat mondok, már pedig Dórikát megbántani még véletlen’ sem akarom. Kell hát a puhatolózás!

Szerencsémre ő, nem titkolja vágyait: – Aha! Jó lenne, ha elvonnád!

– Akkor... el foglak venni! – vágom rá határozottan. – Igen! Miért ne, hisz előbb vagy utóbb úgyis feleségül kéne venni valakit, hát akkor már inkább téged, mintsem mást! – mondom őszintén. Erre, persze, Ő meg is sértődhetne, de inkább csak azt kérdi:

– Szóval... szeretsz? – tudakolja egyre, miközben reménykedve néz rám, s e bűvös kék szemeknek nem lehet nemet mondani.

– Szeretlek! – vallom be. – Ja! Nagyon szeretlek! – ismétlem önmagam, ami meglepő, hisz én aztán az érzéseimről nem szoktam beszélni.

Szoktam-e, vagy sem, de most néki még ezt is megteszem, s ni, egész jó érzés mindezt végre kimondani. Persze, más okból is megérte a dolog, mert vallomásomért cserébe Dórika átfogja a nyakam.

Ah! Ez, csuda jó érzés, de lám, ennek ellenére, én mégis bangán csak állok itt, mert nem tudok mit kezdeni a kezeimmel.

Lehet, hogy viszonzni kellene az ölelést?

Igen, biztos ezt kéne tennem, csakhogy ez... olyan! Fura! Nekem, de nem neki, aki megint átveszi a kezdeményezést, s ő azt is megteszi, amit én tényleg sosem mertem volna: szájon puszil!

– Olyan boldog vagyok, hogy megkérted a kezem, mert én szívesen lennék a feleséged!

– Mi az, hogy lennél? Leszel!

– Nem lehetek, mert én sosem leszek felnőtt.

– Mindenki felnőtt lesz!

– De... én nem!

– Ostobaság! Senki sem marad gyerek!

– Csak az, aki gyerekként hal meg!

– És ugyan miért halnánk mi meg?

– Nem mi, csak... én!

– Na, ezt meg most miért mondod?

– Hát, csak azért, mert az álmaimban én mindig megfulladok, és látom, hogy gyerekként temetnek el!

– Ó, az álmok! – legyintek erre, sokat tapasztaltan. – Ha azokat látnád, amiket én szoktam álmodni, akkor mindjárt nem fűjnád így fel a te buta álmaid! – érvelek, sőt, hogy megnyugtassam, ki is fecsegem neki a legféltettebb titkomat is, a Dédimtől tanult jósáлом titkát!

Hallgatni arany – tarja a mondás, s nem véletlenül, mert bizony, én is jobban jártam volna, ha rá hallgatok, és inkább befogom a kereplőm!

Késő bánat, mert az ostobaságaimmal máris megbolondítottam a kedvesemet, ugyanis őt, már csak a jósáлом érdekli. Annyira, hogy még arra is rábeszél: varázsoljak, így adva bizonyosságot az ő rémálma igazára. Ja! Addig nyaggat, amíg ebbe bele nem egyezem, és persze én bele is egyezem, elvégre semmit sem tudok megtagadni tőle!

– Jó! Kipróbálom a varázslatot, amire Dédi tanított! – bólintok. – Álmat kérek mindkettőnknek, ami majd megmutatja a mi közös jövőnket! – jelentem ki, nem is sejtve, hogy ezt a könnyelmű ígéreteket egy élten át fogom banni!

* * *

Nincs más tanúm az esetre, csak a Hold, no és a saját ostobaságom.

Megvárjuk az első teliholdas éjszakát, és kiszökünk a

hegyoldalba, ahol aztán máris tüzet gyújtok, és felidézve a szöveget, azt, amire Dédit tanított, megkezdem a varázslatot, pedig abban én hiszek a legkevésbé! Szó mi szó, ostobább vagyok a legostobábbnál is! Főleg, hogy a mágia helyett inkább arra koncentrálok, hogy véletlen se gyújtsam fel az erdőt, és persze – ne égessem meg a kezem.

Íme, én így varázsolok, de földhöz ragadt gondolatok közt, ami nagy hiba! Még a felerősödő szélről sem térek észhez, pedig tudhatnám már, hogy a szél sosem jó ómen. E butaságomat látva, még a Hold is elbűjlik!

A kérdés csak az, hogy hová, amikor nincs is felhő az égen.

Apám ládabéli könyvei azt írták, hogy Izisz papja szerint a hitetlenül elvégzett szertartás visszajára fordul, és így a mágia az ellen támad, aki véghezviszi azt!

Lehet, hogy most én is valami ilyesmit művelek?

Igen, efféle művelek, és ez több mint butaság, mert így csak visszaélek a rám bízott titokkal, de lám, hiába volt Dédim figyelmeztetése, hogy hitetlenül ne hívjam a varázslatot, én most mégsem hallgatok a jó tanácsra, de még a hetedik érzékemre sem, ami pedig egyfolytában veszélyre figyelmeztet. És ezt teszi még a tűz is, mert hiába lobog egyre magasan, körötünk mégis egyre hidegebb van!

Felnézek az égre.

Fura, mert egy csillag sem világít már odafent, holott az előbb még égi mécsesektől volt ragyogó az éj. Most tűnik fel a Hold hiánya is, de mire észbe kapok, a sötétség már vastag falat von körénk, de oly vastagot, hogy mire a mondókám végére érek, már az erdőt is elnyeli a feketeség. Az ám! A figyelmeztető jelek már mind itt vannak, én mégis befejezem az ígéризést!

Csend!

Halálos csend borul a hegyoldalra, ugyanis már a tücskök sem ciripelnek. Kezdek félni, és – gondolom – Dórika is, mert közelebb lépve belém csimpaszkodik. Így állunk itt, megriadva és várva valami varázusra, de mert semmi különös nem történik, hát megunjuk.

S ekkor minden vihar nélkül, egy villám szeli át az eget, és belecsap egy közeli fába.

Naná, hogy máris lefutunk a hegyről!

Szó mi szó, épp időben tesszük ezt, mert már nyomunkban a fergeteg, de akkora, amekkorát még sosem láttunk! Ja! Mire leérünk a házak közé, már apró kavicsként potyognak alá a jégdarabok, pedig ennek a viharnek semmi de semmi előjele nem volt.

Éjjel rémségeset álmodom!

Elhatározom, hogy ezt még véletlenül sem mesélem el Dórikának, de ő megelőz, mert másnap viszont Ő rögtön az álmával fogad.

– Álmodtam. – közli, és akaratlanul megborzong, ahogy felidézi azt. – Álmomban ősz volt, és te ott álltál a buszmegállóban, azon a kis fahídon, ami átszeli a patakot. Csak álltál, és néztél a semmibe, miközben én odasiettem hozzád, és arra kértelek, hogy gyere, menjünk a suliba, de te, akkor sem mozdultál. Mérgemben ezért megrángattam a inged ujját, mire lesett a válladról a táskád, de te azt sem vetted észre, és... ekkor jött egy nő, és tudod, mi történt?

– Tudom! – suttogom riadva, mert szavaiból máris rádöbbenek, hogy mi ketten szóról szóra ugyanazt álmodtuk, így – bármily hihetetlen, de – folytatni tudom az álmát.

– Egy idegen nő felvette a táskámat a földről, majd felém nyújtotta azt, de ekkor én megláttalak téged, aki viszont egyszerűen átsétáltál rajtam, mert te... egy szellem voltál! – egészitem ki a meséjét.

Hallgatunk.

Nem tudunk magyarázatot adni erre a különös dologra.

– Szerinted valóban van újjászületés? – kérdi hirtelen Dóri.

– Van! – bizonygatom. – Kell lennie, mert olyan rövid az élet, hogy nem lehet csak egy életnyi a világ! – okosodom. – Ezt még Dédim is elismerte!

– Akkor jó! – sóhajt máris megkönnyebbülve a kedves. – Ha Dédid hitte, akkor én is elhiszem, úgyhogy, már nem is bánom, ha fiatalon halok meg, mert tudom, hogy majd egyszer

ismét újjászületek, de csakis veled együtt, mert én bizony meg foglak várni... odaát – ígéri.

Tudom, hogy ez igazán szép ígéret, csakhogy én egyáltalán nem így tervezem a mi közös jövőnket. Ezért is szeretném, ha csak elhinné, hogy az álmok akkor is csak üres látomások, de... nem hazudtolhatom meg magam, hisz én már nagyon is megtapasztalhattam az álmok igazát, hisz én magam is megálmodtam, anno, apám halálát, ami aztán be is következett, éppúgy történve meg, ahogy az álomban történt. Erre gondolva viszont már én magam reszketek a gondolattól, hogy valóban elveszítem őt is!

„Fordíts hátat a gonosznak, így tagadd meg annak létezését, s az ettől elveszti az erejét!” – jut eszembe Dédim egyik mondása, és én máris alkalmazom ezt a taktikát, azt gondolva: ha valamiről nem beszélünk, akkor az – nincs is.

Dórika is így gondolhatja, mert többé szóba sem hozza ezt a témát, ami azt jelenti, hogy ettől kezdve mindkettőnket csak a jelen érdekel, ami nem más, mint sok, közösen eltöltött nap s egy egész nyári vakáció!

* * *

Esővel köszönt ránk az ősz, s lám, abba sem akarja már hagyni, mert megállás nélkül csak hull alá, és reggelente bőrig ázva várom Dórit, miközben a tócsák köröttem csak szaporodnak. Annyira, hogy lassan már az út sincs, és ebbe besegít a medréből kilépő patak is.

Bánom is én mindezt, sőt, még az sem érdekel, ha az egész völgyet elönti a víz, hiszen nekem csak az a fontos, hogy a barátnőmmel együtt legyek. S Ő jön is, de korai az örömöm, mert közli, hogy ezután busszal kell iskolába járnia.

Ez teljesen elkeserít!

El, mert nekem nincs buszbérletem, ráadásul ez azt jelenti, hogy kevesebb időt tölthetünk együtt.

– Ez megint anyád újabb hülyesége! – morgom.

– Félt, hogy megfázom! – magyarázkodik Dóri, és vigasztalón hozzám dörzsöli vizes orrát. – Na, ne búsulj!

Reggelente ő felrak a buszra, de én majd kijátszom a dolgot, mert csak egy megállót megyek, a kis hídnál leszálok, és te majd várni fogsz rám, úgyhogy ezentúl ott találkozunk! – tervezget, én viszont tovább ellenkezem.

– Legalább most az egyszer gyere még gyalog! – hívom magammal, de ő hátra mutat.

– Lehet, hogy anyu most is leskelődik, és ha látja, hogy becsapom, akkor tán képes lesz ezek után mindennap kocsival vinni a suliba. Ugye, ezt te sem akarod?

Nem, ezt tényleg nem akarom, mert ez, valóban a szétválasztásunkat jelentené, hát hagyom, hogy Dórika csak beálljon a buszra várakozók közé, én meg elindulok egymagam, de... amikor a Kedves már nem lát, azon nyomban elkezdek szaladni, mert okvetlen ott akarok várni rá, ott, ahol ő mondta, egy megállóval lejjebb, a kis fahídon, de ehhez ugye, mindenképp meg kell előznom a buszt.

Igyekszem hát, szedem a lábam.

Gyors is vagyok, mint a villám, vagy lehet, hogy a busz túl lassú, de már úgy tűnik, hogy időtlen idők óta itt állok.

Csak állok, és várok a kishídon, amikor hirtelen, az idő ismét megreked egyetlen egy pillanatban, abban a percben, ahogy a busz kék eleje kibukkan a fák mögül.

Mert az jön végre, de hogy?

Mint aki részeg, cikkcakkban, egyik oldalról a másikra térve, kacsázva közeledik, ennek ellenére mégis egyre gyorsabban és gyorsabban. Nem nagyon értem, mi ennek az oka, aztán, meglátom, hogy a jármű első kerekei ki vannak durranva, miközben a hegyoldal egyre meredekebben lejt alattuk. Tán ezért, vagy tán más okból, de a kanyarban meg is billen, aztán teljes hosszával az oldalára dől, s ekképp fordul be a patakmederbe. Ott, még jó darabig az oldalán csúszik, míg végül pörgő kerekekkel, mint egy kapálódzó állat, oldalra dőlve, feladja az esztelen rohanást.

Mindezt látva a megállóban várakozók sikoltozva szétugranak, miközben a bámészkodók egyre gyűlnek.

Rendőrautó s mentő érkezik.

A tűzoltókocsi szirénázva kanyarodik a helyszínre.

Piros sisakosok próbálkoznak a jármű ablakainak betörésével, elvégre, nem tehetnek mást, hisz a busz, épp az ajtaján fekszik, így a bent rekedt utasokat csak az ablakon át tudják kiszabadítani.

Mentők váltják egymást, sorban szállítva el sérülteket, miközben helyszínelő rendőrök terelik szét az összegyűlt tömeget.

– Menj innét! – löknének engem is félre, de én itt eresztek gyökeret a kishídon. Úgy ám, még daruval sem tudnának elvontatni innét, hiszen megígértem Dórikának, hogy itt várok rá, és én mindig betartom az ígéretem.

Maradok hát itt, és egyre csak várok, mert a reménykedés halvány sugara arra biztat, hogy talán ő nincs is a buszon, mert mondjuk, lemaradt, vagy netán meggondolta magát, és így, mégis inkább gyalog jön. Sőt! Az is megeshet, hogy végül mégiscsak az anyja hozta el kocsival, így Ő már rég a suliban van, elvégre, bármi megtörténhet, hogy talán, vagy esetleg, és hátha mégis, netán!...

Sok az a „hátha”!...

Annyira sok, hogy a valóság máris véget vet a találgatásaimnak azzal, amikor az egyik tűzoltó bemászva a busz belsejébe, hirtelen elkiáltja magát.

– Gyertek gyorsan! Itt egy gyerek, akit teljesen nekilapítottak az ajtónak, s így szó szerint betapostak a lépcsőkhöz!

Ölben hozzák ki.

Nem is látszik rajta semmi.

Olyan, mint aki csak alszik!

Éppúgy, mint ki átálmodta magát egy másik világba, de hát ezt is tette, mert a rémálma vált valósággá azzal, amikor a busz felborult, és annak belsejében mindenki rázuhant, elvette tőle a levegőt, és megfulladt, mint ahogy azt megálmodta!

Megfulladt, mert... megölték Őt!

Őt, aki úgy szeretett élni!

Lassan kiürül a környék, és már csak a busz marad itt, mint egy üres hasú, döglött szörnyeteg, mert minden mást elmos a felerősödő eső, mely sír még helyettem is, pergetik könnyeiket a felhők, mert én még sírni sem tudok, ugyanis még mindig csak állok, és várok, de már arra, hogy mosson el engem is az ár, és így szünjön meg számomra is a világ!

– Dórika! Csak még egyszer hadd lássalak! – sóhajtom, és talán még mondom is.

Ki tudja?

Én nem, de hogy ezt kívánom tiszta szívből, az biztos, akárcsak az a gyenge fuvallat, ami váratlanul itt játszik az arcom körül, akár egy túlvilági kéz simítása.

– Hé, kisfiú! Ez a tiéd? – kérdi hirtelen egy idegen nő, és az időközben vállamról lecsúszott s így földre esett táskámat nyújtja felém, de én nem foglalkozom vele, mert hirtelen meglátom Dórikát. A baj csak az, hogy mindeközben azt is látom, ahogy ott fekszik a tűzoltók kezei közt.

Nem tudom, melyik látomásnak higgyek, főleg, hogy a közelemben álló Dórika oly élethű, oly eleven, hogy már-már, vélem, mégis inkább a földön fekvő mozdulatlan test a hamis, elvégre a közelemben állónak semmi baja, legfeljebb a ruhája gyűröttebb a szokásosnál!

– De jó, hogy nem esett bajod! – sóhajtok megkönnyebbülve, mire ő rám mosolyog, s felém fut, de el mégsem ér, mert egyszerűen átszalad rajtam, ugyanis ő, már csak egy szellem!

Szegény néni! A frászt hozom rá, ahogy elkezdek ordítani, forogva körbe-körbe, markolva a semmit, mert veszettül kapkodok azután, akiről tudom, hogy itt van, s mégsem érhetem el többé!

Nem vagyok ott a temetésén. Ideglázzal fekszem otthon, de, ha tudnék, akkor sem mennék el a szertartásra, mert én biztos vagyok benne, hogy Dórim sincs ott!

Nincs, mert az angyalokat nem zárhatják koporsóba, s ő, Nagy Dóri, a kék szemeivel, az aranyszőke hajával, a fehér ruhájával – egy angyal volt!

Egy Angyal, aki egyszer majd ismét újjászületik, de biztos,

hogy nem ide, hanem egy ennél csakis jobb s szebb világba, mert ez a hely, ahol kilencévesen meg lehet halni, ez – a legostobább az összes létező világ között!

Simonicsné Tóth Krisztina: Beszélek a fejemmel

Verőfényes délelőtt volt. Mikor kiléptem a Bazilika kapuján, fejemre ült egy gólya. Félreálltam, hogy ne zavarjam a ki-jövőket. Letettem a kalapom, elé a táblácskát: „Adakozzatok a szegény árváknak!” – aztán hozzáfogtam a zenéléshez. Egyszerű dallamokat tudtam csak, kis gyerekdalokat, viszont azt a lyukás fogaimon furulyáztam el.

Ekkor megszólalt a vekker. Hamar lenyomtam, de lassan tisztult csak szemem előtt a kép: ez a szobám, itt az ókula az éjjeliszekrényen, alatta a könyv. Felültem, lábaimmal megke-restem az ágy lábához mindig gondosan egymás mellé készí-tett papucsomat, s odatántorogtam a mosdótálhoz. Bajuszkö-töm, hálósipkám egymásra fektetve, félbehajtva a kisasztalra tettem, a fogasról leakasztottam a házikabátomat, belebújtam, gombolni kezdtem. A kezem gépiesen végezte a megszokott mozdulatokat, de az agyam nem erre figyelt. Mi volt ez? – kérdeztem magamtól. Mi ez a zagyvaság?! Persze, Önök csak rálegyintenek, hogy álom, nem kell vele törődni. A lélekelem-zősebbek meg mindjárt álmoskönyvhöz nyúlának megfejteni a szimbólumokat. De Önök nem ismernek engem. Én, kérem, az életem minden területén a rend híve vagyok. Nálam nincs „csak” álom, és nincs helye elvont ostobaságoknak. Én, kérem, nem álmodok semmit, vagy csak a valóságban is elkép-zelhető dolgokat. Utána kell néznem ennek az izének. Beszél-nem kell a fejemmel még most a legelején.

Én, kérem, jól ismerem az ilyen kis lázadások veszélyét, 20 éve tartok alkalmazottakat. Először csak apró kihágások, ha-tárpróbálgatás, és ha nincs szigorú fellépés, akkor, ugye, lehet továbbmenni. Ma még csak a tudatalatti lazít, holnap félrecsú-szik a nyakkendő, és mire észbe kapok, már ülök ingujjban,

borostásan, lábamat a díványra teszem, és szivarozok. Tudom, erre Önök megint csak azt mondják, na és, hiszen a legtöbben ezt csinálják! Mire én: éppen ez az! Ezt akarom elkerülni. Én nem vagyok *egy* ezek közül! Én talán már anyám méhéből kibújva se kezdtem rögtön ordítani, csak miután gondosan felgombolyítottam magam után a köldökzsinórt. Értik már? Nem hagyhatom, hogy elharapóddzék a dolog! Tehát toll, tinta, papíros. Szedjük sorba.

Tárgy: álom.

1. pont: bazilika
2. pont: gólyamadár
3. pont: koldulás
4. pont: furulyázás odvas fogakon

No, így leírva se lett tisztább, nem látok semmi összefüggést. Bontsuk akkor csak ki egyesével.

1. pont: bazilika. Ezzel nincs semmi baj. Vasár- és ünnepnapokon mindig ott ülünk a nejemmel, utána ebéd az Aranyborjúbán: gyöngytyúk leves, borjúbecsinált, hozzá uborka, deszszertnek krémes. Minden vasárnap, a gyomornak is kell a rend.

2. pont: gólyamadár. Most ugyebár tél van, nem láthattam még véletlenül se. Akkor valami hasonló? Mi hasonlít egy gólyához? Talán repülőgép. Vagy a hangjához... Igen, talán az ágy nyikoroghatott alattam, mire álmomban ez ugrott be. Ezt elfogadom.

3. pont: koldus kalappal. Ezzel mit kezdjek? Nicsak, megkordult a gyomrom! Én éhes vagyok, a koldus is éhezik, hát ezért. Jól van, nem lesz itt semmi baj.

4. pont: odvas fogak. Még ma utánanézetek a Dabronczaynál. A naptáram szerint munka után öttől hétig szabad vagyok. Aztán Opera. Biztosan valami jótekonysági hangverseny. De hiszen ez csodás! Gondolom, hogy épp az árva gyerekek javára. Így ébren már nem emlékszem, de az agyam mindent elraktá-

roz! Most kicsit összezagyválta a dolgokat, de hát, ugye, még-se olyan nagy baj, ha az ember alaposan utánajár.

Közben nézzük csak, hogy állunk az idővel? Hat óra tizenket-tő, három perc múlva asztalon a reggeli. Mi van még? Furulya. Majd veszek a gyerekeknek egyet, hogy ez is rendben legyen! Így, és most irány a szalon! Köszönöm, hogy velem tartottak! Látják, nappali világosságnál, frissen elemezve a zűrzavart, ugye, mindent helyre lehet még hozni?

Csak azt nem értem, hogy került madárpiszok az este kipucol-ta idekészített lakkcipőmre?!

Szabolcsi Erzsébet: Kezedben alszik...

Kezedben alszik még napom,

kezemben őrzöm illatod.

Holnapról álmodik szobám,

s bekopognak a tegnapok.

Ködöt termett reggel a tél,

zúzmarát szült a pillanat.

Húzd magadra álmolep,

örülj, hogy ennyi megmaradt.

Szabó Edit Irma: Álomba ringató

Szerencse-eső koppan a fákon.

Kedvesed ágya nélküled reccsen,

Látomás-vágyad pólya-melegben.

Esőcsepp-csengő altatót dúdol.

Álmod vezessen gyöngyléptű mélybe.

Törékeny tested vigasz-kötélék,

Résnyire szűkülő, kék ölelés.

Remény-szalagot köss kedvesedre.

Balzsam-méz álom szemedben alvad.
Táru előtted míves jövőkép,
Meztelen ében csalóka érték.
Csupasz csillagok szám-mágiája.

Ringat éjjeli pávaszem-palást.
Álmodban csálnak délibáb-lények,
Rajzolnak köréd fény-évgyűrűket.
Talizmán-ékkő misztikus varázst.

Kreatív sejtés létet tapasztal.
Ébred az égnek nyíló bíbora,
Nytitnikék-dallam, szellő-ciróka.
Hencegő fényben trilláz a hajnal.

Szabó Edit Irma: Ébredés-fantázia

Ha arra gondolok,
milyen lehet melletted ébredni,
ha lágyan cirógat az első napsugár,
ha álmosan feléd fordulok,
s kócosan párnádba fúrom a fejem,
néha elábrándozom.
Kibomlott hajam szétterül a válladon,
csiklandozva ébreszt,
de nem, hisz csak álmodom.
Tekinteted játéka új reményt ébreszt,
felhúzott szemöldökkel jelzel,
ha rád nézek.
Miközben nyakamra forró csókot lehelsz,
ítéletet mond ránk a fehér mennyezet.
Szép lenne karjaidban pihenni,
ha eltévedt fény játszik az arcodon,
téged a négy égtájnak foglak megköszönni,
de nem, hisz csak álmodom.

Szabó Gitta: Látomás

Éjfél után, álmomban,
Különös álmot láttam.
Fényruhában, hangtalan,
Jött felém egy kék angyal.

A Tejút milliányi csillaga,
Mosolygó arcát világította,
S egy eltévedt, kósza hullócsillag
Keringett körülötte nagy vígan.

Szívem az örömtől nagyot dobban,
Álmos szemeim kinyíltak nyomban,
Hisz a lassan közelgő angyalban
Felrémlött kedvesem szelíd arca.

Útra keltem az éjszakában,
Selyem ingem libbent utánam,
Csillagmezőn vígan szaladtam,
Hold udvarán is átfutottam.

Boldogságom határtalan,
Akár e bűvös éjszaka,
Mely átölel és elringat,
Ha volna kedvesem karja.

Szabó Gitta: A képzelet pilleszárnyán

Reszkető gondolat száll
A félve ébredő vágy
Törékeny pilleszárnyán.
Körbe lebegi a szívetet,
A ligetet,
A körúti tereket.

A felszálló páracseppekben keresi
Az átélt, megélt
S elmúlt percekét.

Szabó Kila Margit: Változó álom

Félhomályban lecsukódik
a szempillám.
Varázslatos képeket lát
Az álmodás.
Gyönyörű szigeten
Boldog találkozás.
Mesebeli kertben
A víg játszadozás.

Gyöngykoszorú a fejemen
A koronám.
A szerelmes óra, a perc,
A találkozás.
Boldog, szép pillanatok
A paradicsomban.
Gondtalan élet, szeretet,
Az álomban.

Ha megint, újból, lecsukódik
A szempillám,
Nem lesz boldog pillanat
Az álmodás.
Szörnyű kínok törnek meg
A szép látomást.
Kínzó, csaló fájdalom lesz
A találkozás.

Változó álom, mégis oly
Gyönyörű varázs.
Az agyunk titkos játéka
A szép látomás.

Varázslatos kép vagy, Te
Csodálatos álom!
Jöttöd minden éjjel én
Epekedve várom.

Szabó Kila Margit: Álmod kergető látomás

Fürdik a holdvilág
Az éj tengerében.
Ragyogó csillagok
Tündökölnék az égen.
A Nap másik földrészen
Ontja a melegét.
Cirógatja lágyan
a lombok zöld levelét.
A harmat édes cseppje
A szomjas virágra száll.
Méz-nektárral öntözi
Meg pompás virágát.

És én alszom mélyen,
Álom ringat csendben.
Láthatatlan képzelet
Uralja testemet.

Repül az éj tengerén
A boldog pillanat.
Gyönyörű álomsziget
A végső állomás.
Megérkezik az álmod
Kergető látomás.
Boldog élet a légben,
Az öröm, táncot lejt.
A sírás és a könny
Lepkeszárnyon tovament.

Eltűnik az álom,
Az álmot kergető,
Gyönyörű látomás.
Megjön az ébredéssel
Az igazi valóság.

Szabóné Horváth Anna: Álom...

Régi, szép emlékek, örök álmok!
Valóra már ti sohasem váltok.
Egy feledhetetlen idő-utazás,
A csintalan gyerekkorba zuhanás...

Amely kép visszatérő álomként dereng,
Szemed előtt homályos ködfátyol leng,
De szíved legmélyén érzed a varázst:
Bizsergető, el nem múló biztatást.

S szeretnéd átélni újra és újra...
Hisz' néked játszik a pillanat húrja,
Táncol a lelked, ez itt a te zenéd,
Ha megtehetnéd, most újrakezdenéd...

Behunyod álomra éhes két szemed,
S mohón szárnyal túlfutott képzeleted,
Maradnál az égi dimenziókban,
Játszanál a felhőparti homokban...

De hirtelen elillan a pillanat:
Unokád kopogtatja a válladat,
Öledbe simul, ahogy te tetted rég,
Csak most alattad – az öreg hintaszék...

Szabóné Horváth Anna: Álomból-álomba

Pillám zárul
Álom tárul
Szabad vágyak
Reám várnak

Holdfény táltos
Velem szálldos
Béklyók nélkül
Lelkem repül

Vágyak szárnyán
Felhők hátán
Dobban szívem
Rejtett kincsem

Minden séta
Újabb tája
Emlék nekem
Repülj velem!

Gyémánt réten
Mesés éden...
Manó-tündér
Táncra felkér

Aztán egyszer
Csörren vekker
Földre érek
Újra félek...

Atom sárkány
Főnök ármány
Éhes gyomor
Fagyos nyomor...

Messze mentem
Rabja lettem
Télből nyárba
Álom-várba

Szabóné Horváth Anna: Álom-mese

– Anya, mi az, hogy álom? – kérdezte az ötéves Zsoltika az édesanyjától.

– Hol hallottad, kisfiam?

– Hát, a nagyapa mesélte apunak, hogy álmában kisfiú volt, és a barátaival játszott.

– Értem. Tudod, mindenkinek vannak álmai. Az álom is sokféle, mint mi, emberek. Ha valaki valamit nem kap meg vagy nem tud megcsinálni, vagy egyszerűen nincs mit enni, neki az az álma, hogy a vágya teljesüljön. Sokan nagy nyერeménýről álmodoznak.

– Azt hiszem, értem! A bicikli, amit szeretnék, az az én álmom?

– Igen, de az egy olyan álom, amit a születésnapodra teljesíteni tudunk. Aztán vannak olyan éji álmok, mint a nagyapáé. Ezek az álmok alvás közben megjelenő képek, filmek, melyeket reggelre sokan elfelejtenek. Ezek az álmok – akaratunktól függetlenül – lehetnek jó vagy rossz álmok. A jókra szívesebben emlékszik az ember, mint a rosszra. Nagyapa is örült, hogy gyermekként láthatta magát, hisz ez a valóságban már nem lehetséges.

– Akkor nekem sok-sok álmom van, mert szeretnék néha felnőtt lenni, s egy klassz sportautót vagy repülőt vezetni... És meggyógyítani azokat a beteg gyerekeket, akiket mutattak a tévében...

– Igen, ezek valódi álmok, melyek – sajnos – lehet, hogy örökké álmok maradnak...

– És akkor a tündérmesék, amelyeket elalvás előtt olvastok nekem? Azok is csak álmok?

Fejét vakargatva leül az asszony.

– Úgy is mondhatjuk. Nagy képzelőerővel bíró emberek szép álmai.

A kis Zsolti csillogó szemekkel nézi édesanyját, ahogy magyaráz, és tovább kérdez.

– Ha Ede papa leírja az álmát, akkor az is egy szép mese lesz?

– Hát, talán időutazással és egy kicsit kiszínezve – lehetne...

– Amikor mosolyog a hold, és beköszönnek a csillagok szobám ablakán esténként, behunyom a szemem, és azt képzelem, hogy ott sétálok fényes aranyruhájuk, mellett és integetek nekik, akkor álmodok?

– Bizonyos értelemben – igen. – válaszolja kissé elgondolkodva az anya, remélve, hogy kisfia már kimerítő választ kapott, de ő, tovább kíváncsiskodik:

– Ha egy olyan hétfejű sárkányom lenne, amelyik elégetné a földön az összes szemetet, és egy jó tündérem, aki más bolygóra vinné fegyvereket és a boszikat, és olyan terület asztalkám, mely végigérné a világot...

– Aranyos vagy. Ha nagyobb leszel, majd megírod. És ez – egy igazi álom-mese lesz...

Szabóné Horváth Anna: Ébredések

Mikor a méla est lezárja szemem,
S az álomvilág kapui kitárulnak,
Már várnak napsütötte, tarka tájak,
Öreg varázspálcám magamhoz veszem,

Fénysugárként tárom éig két kezem...
Békés lelkem, mint szabad madárszárnyak,
A messzi végtelenbe suhannának...
De kakasszóra, ágyamat meglelem.

Fagyos, gondokkal teli világomba,
Mely kómába kényszerítve álmodhat,
Míg a tél foga amputálja csontját,

Ezüstsárnyú pillangókkal borítva
Csillog merev testükön a gondolat:
Kapnak-e még tavaszi levélruhát?

Szabóné Horváth Anna: Emlékezetes nap

Egyik reggel a világ dolgairól sokat álmodozó Rebeka furcsálani kezdte a világot, melyben ébredt. Emlékeiből más derengett. Hirtelen azt sem tudta eldönteni, hogy tavasz vagy nyár van-e. A fákon szép, új levelek, s a kertekben, bokrokon mint-ha a tavaszi és nyári virágok együtt nyíltak volna. Azt gondolta, talán beteg, de semmi egyéb erre utaló tünete nem volt... Megcsípte magát, hogy minden rendben van-e. Úgy tűnt. Összeszedte magát, és elindult a munkába. Örömmel látta, hogy a megszokott utcai koldus nem a járdán ül, hanem a reggelizőben falatozik.

– Jó reggelt! – köszönt mosolyogva Rebekára.

– Önnek is, és jó étvágyat!

– Köszönöm, kedves! – bókolt vissza a férfi, aki most nem a megszokott kopott ruhában volt, és nem tűnt ápolatlannak...

Rebeka a buszmegállóba sietett, ahol már néhány munkába siető várakozott. Egy-két ismerős is akadt, akikkel a megszokott módon üdvözölték egymást. Egy asszony eldobta az üres cigis dobozát, melyet egy diák felvett, és visszaadta.

– Néni, ezt el tetszett veszíteni! –

Rebeka megrázta magát, és alig hitt a szemének. De amikor Elek az utolsó pillanatban szaladt a megálló felé, ahogy szokott, megint lehiggadt.

A munkahelyen mindenki kedvesen, illedelmesen fogadta.

– Jó reggelt mindenkinek! Szia, Ildikó! – köszönt kolléganőjének, aki a szomszédos íróasztalnál ült, s közben lepakolta a holmiját.

– Szia, Bekka! – (mert, így becézték) köszönt vissza.

Munkája már várta az asztalon...

Ildi, a kolléganő a rádiót hallgatta halkan, ahogy az megszo-
kott volt. Éppen a híreket mondták, amikor Bekka leült, és fi-
gyelmesen hallgatta. A végén odaszólt Ildinek:

– Ne haragudj! Ugye ma április 17-e van?

– Igen, az! Egész nap!

– Neked nem furcsa, hogy a hírekben kizárólag csupa jót
mondtak? Olcsóbb lett a gyógyszer, békeszerződést írtak alá,
munkahelyeket biztosítottak, élelmet osztottak...

– Nem. Manapság ez már nem ritkaság. – felelte az kissé unot-
tan, és közben tette a dolgát. Aztán a futárfiú jött a postával...

– Rebeka! Önnek is egy levél. – nyújtotta a meglepődött
nőnek.

– Köszönöm!

– Jó vastag, nem nyitja ki?

– De, persze, hogy kinyitom! – hebegte vissza, de nem tudta,
mire vélje a dolgot.

– Egy könyv! – állapították meg hangosan az iroda dolgozói,
akik árgus szemekkel figyelték a meglepett Bekkát, amint iz-
gatottan nyitotta szét a kísérőlevelet:

Tisztelt Pályázó!

*Örömmel értesítjük, hogy a Magyar Írók Társasága az Ön
egyik benyújtott pályaművét érdemesnek találta arra, hogy az
idei költészetnap antológiában megjelentesse.*

Fogadja szeretettel a mellékelten küldött tiszteletpéldányt...

Eddig jutott, mert könnyek szöktek a szemébe, és nem látott
tovább olvasni, de a lényeget már tudta.

– Valami rossz hírt hoztam? – kérdezte a fiú sajnálkozva.

– Nem, nagyon is jó hírt hoztál. Benne vagyok ebben a könyv-
ben! – válaszolta sírva-mosolyogva. A többiek tapssal gratu-
láltak. Ekkor lépett be az irodavezető, aki szintén odament, és
kezet rázott Bekkával.

Valami nem stimmel. Rázogatta a fejét és törölgette a szemét a mámorban úszó nő. Zoltán úr, aki mindig olyan utálatos volt hozzám, nem letol, hogy nem dolgozunk, hanem gratulál. Furcsa érzéseim voltak egész nap, szaladt át fejen a gondolat. Pedig minden olyan szép és természetes... És ekkor – megcsörrent a vekker...

Szemere Judit: Valóság

Álmodtam sok virágos kertet, rétet,
Álmodtam egy szebb, boldogabb éltet,
Álmodtam örömteli szíveket,
Álmodtam édes örömkönnyekeket.
Álmodtam egy új világot, éltet,
Hol minden szív meglátja a szépet.
Elhittem, hogy gyönyörű a világ,
Elhittem, hogy engem semmi sem bánt.
Elhittem azt, hogy mindig kék az ég,
S hogy ez az azúrkék szépség megvéd.
De rájöttem, hogy hiába álmodunk.
Hiába az, ha szebbre, jobbra vágyunk.

Hiszen boldog lehetnék, ha nem vágnék,
Vágyaim nélkül én is tisztán látnék.
Nem látnám a képzelt, álmodott jövőt,
Nem látnám mindenhol csakis, csakis őt.
Őt, kit szívem minden része kíván,
Végre boldog lennék, ha őt nem láthatnám.
Örömmel, boldogságnak nagy ára van,
Ennek ára előreláthatatlan.
Feledned kell szíved legnagyobb vágyát,
Temetned álmaid színes világát,
Mindig el kell fogadnod a tényeket,
Mire talán kevés már az életed.

Szivárvány: Édes álom

Legördülő nyálcsepp,
Mosolyra húzódó kis száj.
Pihe-puha, halk szuszogás.
Meg-megrezdülő kis karok és
lábacskák.
Szunnyadó szeretetsomag.
Sosem tapasztalt bűnök,
Ráncatlan orcák.
A szemhéjak mögött ibolyakék,
ártatlan szemek.
Álmok gyönyörű talaján jár a csöpp gyermek.

Tatjana Anyegina: Lázálom

Utolérve a lomhán
cammogó medvét nevetve tovább szállunk,
a nap végén megpihenünk egy fán,
terebélyes ágain csókolózva, álmunk
száll velünk a csillogó egekbe
utolérhetetlen szárnyakon,
szállunk a Hold fényébe – messze,
kézen fogva, integetünk a vonaton
ülő, ablakon kibámuló,
fáradt idegeneknek, kiknek
az a kegyetlen óramutató
csak a hiányt mondja meg,
megállunk a telihold előtt, látom,
zuhog az eső Afrikában, de nem baj.

* * *

Csókolj, ahogy a puha szellő
csókolja a fenyőket halk nyári éjszakán,
ölelj, ha a csillogó hold feljő,
s azt mondja fénye, megkíván.
Állunk a szélben, szemem
a szemedbe fúródik, hagyjuk.
Hagyjuk, hogy a világ sodorjon,
kilépünk belőle mégis.
Ne bánd a kort – a tölgyfa
is öreg már, kérge repedezett,
s az életem minden eltöltött napja
egy-egy apró, új üzenet.

Tatjana Anyegina: Melyik az álmabb álom?

tequilát ittam és rájöttem, hogy távoli álomvilágban élek, ami
ugyan szép, csak kissé magányosan élek benne, mert minden-
től fényévekre található, és bár nem tudom, hogy kerültem
oda, mit keresek ott és hogyan kell visszatérni, valahogy úgy
éreztem, hogy nem maradhatok ott
valamit elkezdtem megérteni, mikor körbenéztem, a fiú elvág-
ta a kezét és összevérezte a követ, a mosdót, több vödör víz
sem volt elég feltakarítani a vért, véres lett minden, piros lett
minden, a nadrágom, a cipőtálpak, a víz a vödörben, a felmo-
só, a székek, és férfiak kerülgettek égő szemekkel, nem értem,
mit láthattak, mert fáradt voltam és rettenetesen, ordítóan ma-
gányos, és el akartam menni, vissza, ahol mindig voltam és
ahol fáj mindenki, akit szerettem, akire vágytam, aki hiány-
zott, és közben ezek a férfiak udvaroltak és olyan nevetséges
volt az összes, mert egyik sem léphetett volna be az álomvilág
határának határára sem
nem értettem, miért vagyok ott, mit keresek ott, mint préda,
nekik, ezeknek, az egyik széplelkű volt és nő, a másik puha és
szürke, a harmadik vad és vágy villogott a szemeiben, a vá-
gyott negyedik bamba és óvatos, az ötödik olyan régen volt,

hogy csak félve emlékeztem arra, mennyire szerettem – milyen hangjuk volt, kérdezte az, aki közben hiányzott is kicsit, és akinek éppen a hangja volt, amitől féltem, mert szakadékként meredt – hát az egyiknek magas és nőies, a másinak tompa, a harmadiknak italtól remegtető, a negyediknek szívet melengető, a többinek ricsajos és fekete, az utolsónak meghitt és otthonos, évekkal ezelőtről visszatérő nosztalgia

bár eggyel beszéltem volna, a határaitam nem tudtam átlépni, félelmemben az ellenkezőjét csináltam, mint amit szerettem volna, sejtése sem lehetett tépelődésemről, meggyötörve, magamat szidva indultam haza, ő a másik irányba, pedig egyfele lakunk

Tóth Katalin: Itt most jó, ott nem mindig

Mindenki jól érezte magát. Olyan... nagyon viccesnek tartotta azt, hogy görögdinnyével labdázna a kék csempéjű, zöld vizű medencében. Nem is értettem, mi ez a nagy jókedv, én ott sem tudtam úszni, és itt sem tudok. Görcsösen kapaszkodtam a három méter mély medence szélébe, a vidámkodóktól távolabb. Ő nem volt ott, pedig úszni is tud, és még a pancsit is bírja. Többféleképpen is nyomott voltam: a víztől rettegek itt, ott rettegettem. Egyedül voltam, ha süllyedni kezdtem volna, senki sem ment meg. Nem volt ott...

Aztán utaztam az időben, mindig tudni akartam, milyen, de borzasztó volt. Ő nem ismert meg, visszafelé mentem, nem sokat, csak négy évet. Éppen elég volt, akkor még nem ismertük egymást. Hidegen elfordította az arcát, amikor vidáman melléhuppantam a harmadosztályú söröző kerthelyiségében. Éreztem, hamarosan kevesebb leszek, mint ami vagyok, ha nem ölelhetem meg. Nem tehettem, nem ismert engem, csak én őt, elcsépeltem amerikai forgatókönyv... Aztán elmúlt, felébredtem. Pótoltam, ami ott lehetetlen volt, itt viszont természetes. Több lettem annál, mint ami valaha is voltam.

Később magamra maradtam a fenyvesben, a hegy tetején, amit annyira meg akartam mászni, nem is tudom, hogy miért. Átmásztam egy henger alakú bozótoson, inkább kúsztam, mint másztam. Aztán a meredek út a fenyvesben nem olyan volt, mint itt. Itt sütött a nap, ott minden ezüstsínű volt a hidegtől, és tudtam, hogy a félelmemtől. De mentem, senki sem akart velem jönni, már az út elején elfutottak – egy szó nélkül. Én csak mentem a hatalmas, sűrű, ezüstderes erdőben, amit a félelmem tett igazán hatalmassá, sötétté és ezüstderessé. Talán Őt kerestem. Ott nem volt, itt mindig megvan nekem.

Máskor egy hangot halottam egy hatalmas oszlopos csarnokban: énekelt. A férfiak nem álmodnak hangokkal, zenével, csak a nők. A férfiak szerencsések, nem kínozzák őket a kérdések: hol van? ki az? Itt jó ezt hallgatni, hiába vagyok megint egyedül, megnyugtat ez a zene, de mi lesz velem ott? Fel fogok ébredni, és nem hallom többé, semmi esélyem, hogy ott is megtalálom. Aztán egészen elfelejtettem, hogy mi volt ott, mert már itt voltam a szimplában. Aztán eszembe jutott itt, hogy mi történt ott, és tudtam, hogy az Ő hangját hallottam.

Ő már ott van. Hason fekszik, az összes párnát a feje alá karolja, egyenletes szuszogása betölti a pici teret, ahol ő ott van, én meg itt, de mégis együtt.

Ő szereti a reggeli nevetésemet. Én azt szeretem, ha nézzük a tévét, és a hasamon pihenteti a fejét, miközben feszülten figyeli a világ dolgait. Ő, ha ott van, mindig elhagyom, legalább hestente egyszer megtörténik (ott). Aztán görcsösen ölel magához itt. Ezért nem fogom soha elhagyni (itt).

Tóth Mária: Egy lány

Sötét éjszaka volt. A várost köd borította. S a hold nem volt nagyobb, mint egy pislákoló gyertya lángja. A házak hideg,

nedves falai semmitmondóan meredtek előre. Hűvös szellő ölelte át a várost. Csend volt.

A lakótelep házai között süvített a szél, vitte magával a havat, hordta a járdákon, majd gyors kanyarulattal halommá formálta. Az utcán nem sétált senki, a csendet csak néhány kóbor macska törte meg, amint a konténerekbe ugrálva némi ennivaló után kutattak. Ha belegondolunk, kinek is lett volna kedve ebben az ítéletidőben kint tartózkodni? A némaság nyomasztó magánya rátelepedett az utcára. A fénytelen éjjelen csak egy árnyék villant fel két háztömb között.

Összekuporodva, reszketve ült egy lépcsőház bejáratánál. Pokrócát egészen a nyakáig húzta, bízva abban, hogy átmelegíti gyenge testét. Egy lány volt. Egy lány, akiről senki sem tud semmit. Nincs neve, nincs háza, nincs élete. A következő deres napon senki sem fogja tudni, hogy itt járt, hogy élt; nyoma sem marad: mint egy lábnyom a tenger hullámaiban, úgy fog eltűnni ő is a szürke végtelenben.

Pedig talán szép lenne – és kedves. Búza haja kócosan libben át a vállán, smaragd szemei kérőn és kérdőn tekintenek a távolba. Arca maszatos, ajka száraz, szemeiben a félelem tükröződik, teste reszket. Zsebei üresek, szeme ködös, de szíve és lelke meleg, s bár nincs igazi élete, vágyai és álmai túlszárnyalnak sokak ábrándjain. Mert álmai – mindenkinek vannak. Feltekint a magas házra, melynek sötét ablakai mellett néhány fénypont is kigyulladt. Bent emberek élnek, családok, s mind boldog és vidám. Könnyes tekintete hallgatagon fürkészi a kivilágított ablakokat, a bent élő embereket. A zord idő egyre erősödő szelet, s az még hűvösebbet hozott. A lány összereszt, bebugyolálta magát, szemeit lassan becsukta. Csontjáig hatolt a hideg, remegett, majd sóhajtott egyet...

A hölgy puha selyemruhában lépett a nappali bolyhos szőnyegére. Lenhaja lágyan kibontva a vállára simult, melyet kecses kacsójával gondosan megigazított. Lágyan lehuppant a simogató kanapéra, s a kisasztalról elvette kedvenc könyvét. Romantikus álmodozás – ez volt a címe. Egy vaskos könyv, mely

a szerelemről dalolt s a boldogságról, ami egy párt érhet. Egy órán keresztül olvasgatta a kötetet, mikor egy hang szólalt meg az étkezőből.

– A vacsora tálalva!

Kedves hang volt, egy idős asszonyé. A hölgy lassan felállt, és elindult az ebédlő felé. Az emeleti lépcsőről egy férfi és egy nő lépkedett lefelé. Szemük szeretetet sugárzott egymás iránt, kézen fogva sétáltak lefelé. Mikor megpillantották a hölgyet, mindkettő szája mosolyra húzódott, szemük csillogott, életük értelmét látták benne. A lépcső alján átölelték, szorosan, mint-ha egy ölelésbe kellene sűríteni évtizedek őrijítő szeretetét. Nem szóltak semmit, a szemek többet mondtak ezer szónál. Már hárman vonultak az étkezőbe, hogy ott elfogyasszák vacsorájukat. Az asztal bőségesen tálalva volt, az aranyos, idős hölgy asztalhoz szólította őket, és kimerte a tányérokba a forró levest. Húsleves volt az első fogás, tüzesen, hogy a testüket átmelegítse e fagyos téli estén. A főétel pulyka volt – ropogósra sütvé – szalmakrumplival, mellé ízletes saláta. Vacsora közben beszélgetni kezdtek, elmesélték egymásnak napjuk perceit, tetteit, érzéseit. Gondosan figyeltek egymásra, mosolyogtak, kedves szavakkal illették egymást – tisztelve, szeretve a másikat. Desszertnek gyümölcstorta szeleteket hozott be a néni, hozzá zamatos bort, kávé és almalevet: ki, mit kér – szájíze szerint. Bár a vacsorát befejezték, még legalább egy órát társalogtak, mielőtt a hölgy felállt, és emeleti szobájába vonult. Baldachinos ágya hívogatta, kérlelte, hogy helyezze rá aprócska, gyenge testét. A kandallóban pattogott a tűz, ontotta magából a meleget. A pamlagon szürke cica nyújtózkodott. A hölgy pedig bebújt a hívogató paplan és párna közé, érezte, amint egész napos fáradtsága elmúlik, teste megpihen, s egy hosszú sóhajítás után végtelen álomba merült...

S ott feküdt, a rideg, havas betonon, betakarva pokrócával, egy olyan álomban, melyből már nem ébred fel. A szél csak fűjt, fűjt: hordta a havat. Lassan belepett mindent, a szürke város hófehér lett, mintha bárányfelhőkre építették volna. Már min-

den fény kialudt, végleg elcsendesedett a világ. A lakótelep világa, a város világa, egy ország világa.

A pokrócot hóhalom temette el. Hajnalban elindult az élet, a nyugalmat a munkások zaja zavarta meg. A lányról nem tudott senki semmit. Sosem vették észre. Nem is fogják soha. Csak egy lány volt a sok közül, kinek nincsen neve, háza, élete, de mindig volt egy vágya, egy – élete végéig tartó – álma.

Tóth Tímea: Lopakodó árnyak

Este volt már, fent ragyogtak a csillagok az égen, a hold kerek képe bámulta a földet. Az utcák már csendesek voltak, a tücskök ciripelése hallatszott, szúnyogok raja rőtta táncát körkörösén. Lámpák fénye alatt egy lány és egy fiú sétált, halk szavaiat elnyomta a fájdalom. Két árny követte őket. Lehorgasztott fejjel mentek két követőjük után. Az utca végén megállt a lány, és könnyes szemmel ránézett a fiúra. A fiú egy erőltetett mosollyal ránézett, és rekedtes hangján így szólt:

– Sajnálom! De jobb lesz ez így mindenkinek! Annyi idő eltelt, és nem tudtuk a dolgainkat rendbe hozni! Sok idő telt el azóta, remélem, megértesz engem is!

– Ha arra gondoltál, hogy haragszom rád – felelte a lány –, hát nem haragszom! Őszinte voltál, és ezt köszönöm! Kívánom, légy boldog vele!

– Igyekszem! Meglátjuk, mi lesz belőle! De azt hiszem, megért az idő arra, hogy mindketten új életet kezdjünk – mondta a fiú.

Többet nem szóltak egymáshoz, némán álltak az utcán, és szorították egymás kezét. Megölelték utoljára egymást, majd a lány elengedte a fiút, letörölte könnyeit, és elindult a házuk felé. Az árny búcsúzóul ránézett társára, akivel évekig sétáltak egymás mellett, majd lehorgasztott fejjel ment követője után. Nem értett semmit, ő csak egy árnyék, de mégis magányos lesz! Egy árnyék, aki magányos, nevetséges – gondolta magában. De mit tud ő tenni ebben a helyzetben? Semmit: a követője feladta, és most inkább egyedül ballag. A kapu elé érve látta

a lány elé siető két macskát. Mindkettő fehér-tarka macska volt. Testvérpár, kiket mindenhova követtek az árnyékaik. Követője szerette őket, sokat foglalkozott velük, nem úgy, mint övele, aki tényleg soha nem hagyta magára. És most ő is milyen árván érzi magát. Azt hiszi, hogy ez a két macska vigaszt nyújthat neki? Árnyék megvetően nézett a két macska kiske-kusza vonalaira. Minek érzik ezek magukat? Buta állatokat követnek, primitívek, cikáznak folyton, csavargó életet élnek. Ráadásul az egyik még alig nőtt ki a földből, de olyan okosnak akar látszani. A lány megindult befele, állatai utána mentek. A kisebbik hirtelen megtorpant, megállt a bejárati ajtó előtt. Félt bemenni. Árnyék jót nevetett magában, milyen gyáva, fél bemenni, hát kint is fog maradni. De nem így történt. A lány kiment ismételtén, és becsalogatta a kisebbik macskát is. Leült egy székre, maga elé merengve, két cicája mellé telepedve, s azok hízelegni kezdtek neki. Halk dorombolás vette kezdetét, finom kis nyelvükkel nyalogatták gazdájuk kezét. Árnyék megvetően nézett rájuk, vonalai a látványtól meggörnyedtek. A nagyobbik macska árnyéka nevetve szólt rá:

– Mi történt veled, hogy így meg kellett görnyedned? – kérdezte.

– Téged az mit érdekel? Nem látod, mi folyik itt? A követőm ma este egyedül maradt, és azt hiszi, hogy két buta macska tudja enyhíteni a szomorúságát! Haszonélettű állatok ezek, csak az étel fontos nekik, és képesek ezért megalázni magukat! Holott én egész életében követtem őt, és észre se vesz engem!

– felelte dühösen Árnyék.

– Te ezt így látod? Én másként látom ezt a helyzetet – válaszolta a nagyobbik macska árnyéka.

– Azt hiszed te valaki vagy? Lenézel minket? Te kinek tartod magad?

– Igenis, én tartom magam valakinek! Én egy igazi árnyék vagyok veletek ellentétben, magas az észjárásom, egyenesen járok, mégsem vesznek észre – felelte Árnyék.

– Hát az nem csoda – így a kisebbik macska árnyéka.

Árnyék dühödten nézett kisebb társaira: mit képzelnek ezek magukról? Mit tudnak ezek bármiről is?

– Na, ide figyelj, te okos, hát jobb, ha te tőlünk tanulsz egy-két dolgot– kiabált rá a nagyobbik macska árnyéka.

– Te azt hiszed, hogy a mi követőink, mivel macskák, nem okosak, és mi is primitívek vagyunk? Hát tanulhatnál tőlük sokat! Az igazi szeretet az, amikor szavak nélkül is megérted a másikat! Te csak mész, nem keresed követőd pillantását, mögötte ballagsz peckesen, fenn hordva a fejed. Mi veled ellentétben megbecsüljük a helyünket, ahova küldtek minket. Nem követőink mögött ballagunk, hanem mellette, és sok érdekes kalandban van részünk.

– Milyen kalandban lenne részetek... nektek? – kérdezte Árnyék.

– Hát neked arról fogalmad sincs – vette át a szót a kisebbik macska követője.

– Igaz én csak néhány hónapja követem őt, de rengeteg élményben volt már részem. Éjjeli csavargások, udvarlás, vadászat, éjjeli fantomok elől bujkálni, és megtanulni, mi az igazi hűség.

– És mikor tanultad meg, te kis semmirevaló macska-árnyék?

– Hidd el, volt ideje megtanulni még a te követőd mellett is! – így a másik. Ezek a macskák szavak nélkül is ki tudják fejezni hálájukat a gazdájuk iránt. Tudják, mikor mit kell tenniük! Érezték, hogy ő ma szomorúan fog hazaérkezni: a macskák mindent megéreznek. És a sok figyelmet most hálálják meg, hogy tudja meg: vele éreznek. Veled ellentétben, aki folyton csak önmagaddal foglalkozol. Figyelted már őt alvás közben? Napközben, mikor dolgozni jár? Tudod a gondolatait?

– Honnan tudnám? Nem vagyok a belső gondolata! – nézett rájuk dühösen Árnyék.

– Akkor nem is vagy hozzá való követő – felelte a nagyobbik macska árnyéka.

– Meg kellene tanulnod: hiúságból nem lehet megélni! A szeretetet sokféleképpen ki lehet mutatni, és ha ezt megtanulod, jó követő leszel. Meg kell tanulnod, mi az alázat.

– Alázat? Nekem? Veletek? Soha! – felelte dühösen Árnyék.

– Nemcsak velünk szemben – suttogta a nagyobbik macska árnyéka –, de mindenkivel szemben és akkor elégedett leszel küldetéseddel, de addig egész követő utadon keserű leszel.

A lány arcán mosoly jelent meg, cicái dorombolva figyelték mindent mozdulatát. Érezték, hogy a lány aludni készül, felágaskodtak, majd az ajtóhoz kéretőztek.

– Ez volt a nagy lelki segítségnyújtás? – nevetett Árnyék.

– Nem ennyi volt! Meglátod, reggel mi fog történni! És ha megértetted, amit mondtam neked, akkor reggel másképpen fogsz ébredni! – felelte a nagyobbik macska árnyéka.

– Próbáld megfejtetni követőd érzéseit, ne a magad hiúságával foglalkozz, és meglátod, hogy fogsz reggel ébredni!

– Dühösen fogok ébredni az biztos! Két buta macska árnyéka próbál engem oktatni! Azt hiszik, pár órát itt doromboltak a követőik, és máris segítettek bármiben neki! – dörögte Árnyék.

– Meglátod, a két macska reggel is fogja őrizni gazdája álmát!

– nevetett a kisebbik macska árnyéka.

– Arra kíváncsi leszek, hogy’ fogja a két macska őrizni az álmát! De ha nekem lesz igazam, akkor elismeritek, mennyire nem látjátok a napi dolgokat az életben! Őrizzétek macskáitokat, nehogy megszökjenek előletek! – ezzel a lány után lépkedve aludni tért.

Aludni próbált, ahogy ez egy árnyékhoz illő. De sehogy nem jött álom a szemére. Meg akarta fejteni azt a titkot, amit a két primitív árnyék mondott neki, boldogabb követői életet akart magának. Igaz, soha nem érdekelte követője élete, el volt magában, és soha nem sétált mellette, mindig mögötte ballagott délcegen. Leült a lány ágya mellé, és figyelte az arcát. Milyen kedves arc, soha nem látta, és észrevette a mosolyt a szemén. Biztos valami szépről álmodik, legalább az álma nyugodt le-

het. Hajnalodott, a nap lassan égi pályájára készült fellépni. Árnyék oldalt dőlve igyekezett aludni, mikor az ablakot kövel megdobták. Mi lehet ez? – gondolta magában. Nem hagyják pihenni, megzavarják, saját gondolatait sem tudja helyretenni. Még egyszer megdobták az ablakot kövel, felugrott hirtelen, és életében először magára hagyta az alvó lányt. Kinézett az ablakon, fél öt körül járhatott, a nap még nem tűnt fel a horizonton. Szisszenést hallott, és lenézett a földre. A két fehér-tarka macska a lány ablaka előtt feküdt, egymás mellett dorombolva.

– Látod erről beszéltem neked! – mondta neki a nagyobbik macska árnyéka.

– Miután kiengedtek minket, nem bóklásztunk egész éjjel, ahogy szoktunk, hanem őriztük az ablakot, mert ők tudták: akit szeretnek, szomorú. Meg kell tanulnod neked is egy fontos dolgot: hűség és kitartás szavak nélkül is megértik egymást. Ha ezt megérted, jó követő válik belőled.

Árnyék hűledezve nézett a két macska árnyékára. Mosoly szökött arcára, és meglátta a felkelő napot az égbolton. Visszaintett nekik, majd visszament követője mellé. Igen, most már tudja, mit kell tennie, hiszen a lány szavak nélkül is fogja érteni őt! Ezentúl megpróbál máshogy viselkedni, és mellette fog ballagni nem mögötte, érezze, hogy ő mindig vele tart. Amint a gondolatait helyükre rakta, az utca kutyái felébredtek, és heves vonyításba kezdtek, ami felverte az utca csendjét. A lány nyújtózkodott egyet felébredve a zajra, mosoly szökött az arcára, és első pillantása az árnyékára vetődött, „aki” széles mosollyal fogadta követője új életét.

Varga Borbála: Alsunk

nővérek alsunk egymásba csavartan
kutyák nyalják karunk

KÉPZELETÜNK SZÁRNYÁN...

---

ha Selimovic takarítónője lennék
ezt is megírnám

kicsit veszélyesebben
szedném az irhám

Vasas Marianna: Csellengő emlékek

Csellengő emlékek keringőt járnak
Derengő múlt kódere szállnak
Hamvadó éj álmára várnak
Mélabús cseppek táncára vágynak

Távoli zokogás holdfényébe vesznek
Éjkorong visszhangjai
mik ében csepp-emlékek

Kongó kavargás a verem
Könnyező varázs a sejtelem

Vasas Marianna: Időtlen álmok

Hold könnyezik az éj szeméből
Ágak fellegekbe vájnak
Csillag jó elő fátyolos verméből

Hantjára esőcseppek ridegen szállnak
Elhunyt évek dalát körülfonják
Mulandó vágyaikkal a fák

Világok könnye fakult
Emlékek fájdalma a jelenbe szivárog
Felsóhajt halkán a múlt
Hervadnak időtlen álmok

Váraljai Anna: Hagyjanak aludni

Kérem, ne haragudjanak, mentegetőzött a színész a színpadon, őszintén szégyellem magam, ilyen még sosem történt, magas, szögletes homlokáról patakokban fojt a víz, ugyan, értsék már meg a zavaromat, vékony, fehér inge nedvesen tapadt testéhez, de ön, hölgyem, ott az első sorban, miközben karját felém lendítette, úgy állt ott a reflektor fényében, mint egy túlexponált fénykép, fenségesen szép. Elfelejtettem a szöveget. A szöveget, melyet minden este, tíz év óta rutinosan darálok itt maguknak. Ez a darab a szerelemről szól, de eddig sosem éreztem, és most már tudom, hogy nem is igazi szerelmi dráma, mert ha az lenne, most magától törne fel belőlem a monológ. Érzelmi analfabéta a szerző. Nem csodálkoznék rajta, ha többé nem váltanának jegyet egyetlen előadásomra sem. Mindenestre erre most nagy ívben teszek. Miközben berohant a kulisszák mögé, még futtában hátraszólt, kérem, ha megtisztelne, fáradjon az öltözőmbe, és kezével már az Anyegin-jelmez övét igyekezett kioldani. Feneke élvezte az öltöző asztal kellemes hűvösségét. Nagyon is átéreztem, amit Tatjana talán sohasem, sírni tudtam volna örömben, tébolyultan söpörtem le karommal az egész sminkpalettát, valamint keféket, borotvákat és kölnisüvegeket a műmárvány lapról. Az üvegek koccanására riadtam fel.

Most abban az állapotban van a testem, hogy ha akarom, még visszaalhatok. Már eljutott a tudatomig, hogy feneke lúdbőrzését csak a földön heverő takaró okozza, de még irányíthatom magam, még gyenge vagyok, még visszatérhetek az öltöző púderillatába. Most úgy fordulunk a színésszel, hogy lássam magam a tükörben. Ez nem is én vagyok. Gyűlölöm, ha kiderül, hogy nem is én vagyok. Miért szórakozik velem még a saját agyam is? Arra a nyomorult, öntudatlan pár órára igazán átlendülhetne már azon, hogy te hülye liba, ilyesmi veled úgyszemint történhet meg. Még álmomban is csak más testébe bújva élhetem át a legkíváncsabb dolgokat. Szóval, agy, igenis, megtörténhet. Végre egyszer magamat akarom megpillantani

abban a tükörben, nem pedig egy kreol bőrű Kleopátrát. Sze-mét alak vagy te, agy. Mert hát mit is tehetnék én éjszaka, a te kezeden van az irányítás. Rendben, legyen. Folytassuk Kleo-pátrával. Kell nekem az a színész. Csak azt nem tudom, mit keresek a gyerekszobában. Az öltözőt akarom. Kleopátra ül a gyerekszobában.

Anya, ne haragudj, én nem akartam ellógni a hittant, csak tu-dod, most volt a majális, és a többiek nem hittanosok, anya, most miért sírsz, ne sírj anyucikám, jó leszek, megígérem. Per-sze, hogy hiszek, igen, a hiszekegy minden szavát, a Jézuska csak miattam, én tudom. De hideg a kezed, csak apának ne mondd el, még fáj a tegnapi, elmegyek a papbácsihoz és meg-gyónom, hogy engedetlen voltam, aztán tizmiatyánk, tizüdvözlég, köszönöm, hogy jó vagy.

Nem kell zsebkendő, kit érdekel, ha folyik. A plafon színeiből ítélve még hat óra sincsen. Hülyén néz ki ez a plafon, ráférne egy tisztasági festés. Ha felkapcsolnám a lámpát, talán nem félnék ennyire. Tudom, pár percen belül fény árasztja majd el a szobát, felkel a nap, és a madarak veszett ricsajozásba kez-denek. De az a pár perc zsibbadt agyammak még több óra. Ha most lehunyom a szemem, és hosszúnak tűnő álom veszi kez-detét, az valójában csak néhány másodperc. Szenvedélyes sze-relmeim csak pillanatokig tartanak, pár másodperc alatt könny termelődik könnyesatornáimban, és amikor újra kinyitom majd a szemem, még mindig sötét lesz, és akkor újra félni fogok.

A páva a tenyeremből eszik, úristen, akkora, mint én, ha kitár-ja farktollait. Félek a szépségétől. Megölhetne ezekkel a kar-mokkal, de olyan szelíden néz. Ez a páva szeretné, ha a hátára ülnék. Az állatkertben csak a pávát nézem, vajon hová repülne velem? Nem, Béci bácsi, még szeretném kicsit nézni a pávát. Azok ott a majmok, kicsikém, Afrikában élnek, páva minden parasztudvarban van, azért Béci bátyádnak kár volt itt befizet-nie a drága jegyet, na, nézd csak, megismered az oroszánt? Bárcsak felzabálná Béci bácsit az oroszán, a ketrec körül ál-lók megtapsolnák, és én végre nyugodtan visszamehetnék a

pávámhoz, meghúznám magam fényes héjú tojásai között, és ott pihennék begye melegében.

A görög férfi testmelege szinte megfojt, ahogy rám nehezedik, úgy szuszog a fekete selyemtakaró alatt, mint egy párás testű, hatalmas ló, szúrós szagával úgy szorít össze, mint a puha anyaméh, olyan jó itt, csak aludni, és szuszogni a göröggel a fekete takaró alatt. Testének minden izma elernyed a álom súlya alatt, a haja meleg gyapjú. Görög narancsligetekben szüretel napközben, az illatos ládák cipélése megedzette izmait, bőrét feketére marta a déli napfény. Este vidáman veti le magáról narancs illatú ruháit, halat sütöttem neki sok fokhagymával, a gyerekeink, dundi kis fekete hajú krétaiak, már mélyen alszanak, az én férjem megeszi a halat, hűvös bort iszik utána, majd fokhagyma illatú ajkait az enyéimre tapasztja, és mellém gömbölyödik, a fekete selyemtakarónk alá. Nemsokára szülök majd neki még egy gyereket, fiú lesz, boldog és nagytestű, mint az apja. Az ágy mellett fénykép, nem én vagyok rajta, a férfi mellett egy asszony áll, fekete, nyúlánk testű görög szobor. Agy, most már meg kellene halnod, könnyörtelen vagy. Tudatom maradék erejével kirángatom magam az álomból.

Sokáig alhattam, már behozták a gyógyszereimet, fehér, kopottas tálcán itt vár a kórházi reggeli is. Lassan belecsurgatom teámba a mézet, megint eszembe jutnak a görög tájak, sajgó fájdalmat érzek tagjaimbán. Hozzanak már valamit, ez így nem jó, akkor már inkább a sötétség. Az ügyeletes könnyörületes arccal nyújt felém egy tablettát, arca szép, mint egy madonnának, nemsokára minden jobb lesz, hálásan köszönöm a szert, csak még a függőnyt húzzák egy kicsit összebb, köszönöm, köszönöm.

Ülök egy tükör előtt, ölemben a páva. Puha, meleg tollait simogatom, farktollait most nem tárja szét kihívóan, lehajtott fejjel kuporog karomban. Én pedig csak ülök a földön mozdulatlanul, lábak nélkül. Nem Kleopátra, nem görög szobor. A tükörben magamat látom. Hagyjanak aludni.

Vincze Erika: Úgy érzem...

Most úgy érzem hogy tükrözöl
És én vagyok a tükörképed
A végtelen a töredéke
A ránk fagyott pillanatnak

Most úgy látom hogy az arcod
Vonásaival engem másol
Ráncaidat faragja fából
Különben mulandó lenne

Tüzem pislákol szemedben
Bennem a te fájdalommal dalol
Együtt émelygünk a holnaptól
Mert új esélyt ad a végnek

Álmaimban álmod látom
Hónapok mosolya ficáncol
Az ész szüntelen visszaszámol
Lassan megtalálja álmát

Kezeimre csöndesség hull
Elmaradnak bűgó szavai
Csak némaságát hallani
Legbelül nekem nagyon fáj

Nem fodrozódnak hullámok
Mozdulatlan nyugvó víztükör
Képét tisztán látni, tündökölni
Kábán a megszokott szempár

Vincze Erika: Lázálom

Homályt szőtt körém a csend,
Elnémultam súlya alatt.
Fények festik a teret:
Szemembe vésik táncukat.
Miféle iszonyat ez?

Démonok futkároznak
Körbe-körbe a falon,
Zord ütemre mozognak
Megállni! Végre csendet!
– Csak a szívem zakatol.
Már megint megijesztett. –

Hol a világ? – keresek
Szüntelen kapaszkodót.
Hol a kezed? Éreztem,
Hogy az előbb még itt volt.
Miért hagytál mégis el?

Hiszen az arcod itt van.
Lángolsz! Csak ne égj még el!
Minden percem elhamvadt,
S végül senki sem ölel.

Arcom milyen idegen.
Hát ez lettem volna én?
Bűnét máig fizetem,
Nyomát ráírta a fény;
Be is telt már, úgy nézem,
Nem bántom hát tovább.

Látom, hogy megértett, és
Tudom, nem haragszik rám.

VörösBegy: Cím nélkül

Legféltebb álmaim azok
A lelke mélyén rejlő lábnyomok,
Melyeket Isten maga után hagyott...

VörösBegy: Ébredés és elalvás

Reggel, ha pilláim szélesre tárom,
Rám köszönt az ébredés csalóka sugára,
S halványan megremeg a világ csend-harmóniája.

Este, ha szemem mélyen bezárom,
S elköszön a szürkület utolsó árnyéka,
Fáradtan megpihen a szívek bűgő morajlása.

Nappal bennem mindez
Zúgó orkánná fajul,
S éjjel, álmomban,
Szelíd dallá finomul.

Hófehér szemfedőim lassan
Most is behúnyom,
S bár agyam,
Mint forró tűzkatlan,
Kattogja még a világ nesztét,
Gondolatom lakatlan,
Nem érzi már bús terhét.

S talán ha holnap szemhéjam
Felpattanhat újra,
Mint rózsabimbó a tavasz
Szerelmes csókjára,
S a vén ősz homlokát
Felettünk még nem ráncolja,

A lanyha szellő érintése
S a nyújtózó fák szép meséje
Súgva elringat,

S a holnap ölen
Tán új tünemény,
a kék ég-tenger igazgyöngye:
ragyogó hajnal virrad.

Zsatkovics Edit: Álmomban kerestél

Kerestél engem, kis százszorszépet:
óriásfenyő tobozát találtad.
Láttál indiáncsónakosként
Styx vén folyóján,
építettél mahagóniból nekem óvhelyet
huszonegyedik századi falansztervárosban.

Én
hópelyhekkal borított réten fekete ruhában
fájdalomzöld, erezet nélküli leveleket szedegettem,

mindenütt jártam, ahol te nem,
gyere gyorsan, keressél meg!

Zsatkovics Edit: Lurkóálmainhoz

Pogány papírhajókon
gályarab voltam én,
felcibált bőrömön
üres árcédulák fityegtek,
kiterített lelkem
vásárra vittem,
könyörgésem diplomáját

KÉPZELETÜNK SZÁRNYÁN...

---

kiraktam prédának,
behajtott dézsmának
vérszerződést kötve
vágyaim zsidóarszával,
rikácsoló piaci kofával.

húztak csontig bilincselve,
gyalázatszekér után kötve,
verték, hisz mertem mondani:
engem nem tanítottak hazudni.

vászonra kivetítve,
glóriával szemlesütve
hagyom lehullani
lurkóálmaim pogány papírhajóit
hideglelés ujjaimról

###

Ebben az antológiában a Barátok Verslista által kiírt ÁLOM c. nyílt pályázat anyagából található válogatást. Azokat az ÁLOM témájú írásokat, amelyeket a tizenkét fős szakmai zsűri a leginkább értékelt. A pályázat teljes anyaga megtekinthető a Poéta Irodalmi Portálon, a <http://kolteszetnapja2009.poeta.hu> címen.

A Barátok Verslista rendszeresen ír ki nyílt pályázatokat. Ezeket a <http://www.poeta.hu> oldalon találhatják meg. E portálra bárki feltöltheti irodalmi témájú honlapját is ingyen.

Ha valaki szeretné írásait egy önálló folyóiratszámban megjelentetni, kérem nézze meg a <http://feketen-feheren.poeta.hu> oldalt is. Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat várja a jelentkezőket! Jelentkezési cím: folyoirat@poeta.hu.

A Barátok Verslista (<http://verslista.hu>) várja a jelentkezéseket! A verslista@verslista.hu címre írt kérelemmel csatlakozhatsz hozzánk!

Tartalomjegyzék

ÍRÁSAINK	3
Böröczki Mihály: Cigányok Fenékpusztán	4
Adorján Balázs: Álom az örökkévalóságba	5
Adorján Balázs: Álmaimban	7
Artemiszia: Álom/sorompó	7
B. Bodolai Anna: Álmatlanul	8
B. Bodolai Anna: Néha álmomban!	9
Babanics Írisz: Bécsi éjszaka	10
Babanics Írisz: Lázálom	12
Bajnóczi Piroska: Álomforrás	14
Balázs László: Amnézia	15
Balázs László: Álom	16
Bank Amanda Henrietta: Hulló levelek	16
Bodó Csiba Gizella: ÁLOMVÁGTA	17
Bodó Csiba Gizella: Lélekharang	17
Bodócs Flóra: A hattyú halála	18
Bodócs Flóra: Máshol	27
Boga Bálint: Álmomban a sorsom	35
Bognár Barnabás: Pilátusa	36
Bokor Andrea: Álom	37
Bor Erika: Álom	41
Bornemisza Attila: Álom vagy valóság	43
Bornemisza Attila: Álom a hetedik szobáról	44
Bősze Éva: Álmomban	45
Budai István: Átváltozás	46
Budai István: Álmot láttam	46
Bujáki Márton: Egy költőfogalom bevezetése az „álom” és „képzelet” jelentéstartományok segítségével	47

CHE – Szalay Adriana: A másikért.....	54
Deák Péter: Kegyvágy.....	67
Deák Péter: A feledés folyója	68
Deák Péter: Mámor.....	68
Deák Péter: Rossz álmom	69
Dukits Dalma: Körforgás	70
Elek Katalin: Kincskeresők.....	71
Farkas Diána Ágnes: Álom-töredékek	73
Farkas Diána Ágnes: Rossz álmom.....	74
Fazekas Margit (Szomorúfűz): Álmodott emlékvilág	74
Fazekas Margit (Szomorúfűz): Álmaim súlya alatt... ..	75
Fazekas Margit (Szomorúfűz): Itt vagy velem	76
Fazekas Margit (Szomorúfűz): Ezüstbe öltözött	76
Gál Előd: Krisztina	77
Gál Előd: Moulin Rouge-i blues.....	79
Gere Irén: Álmodom.....	82
Gere Irén: Eljön az álmom	83
Gere Irén: Álmom	83
Golán Angéla Gabriella: Álom.....	84
Golán Angéla Gabriella: Álmatlanul.....	84
Hagyó Zoltán: Temessétek álmaimat	85
Haranghy Géza: Álmodom.....	85
Haranghy Géza: Barna pilleszárnyán	86
Haranghy Géza: Álom, ha hívja szívét.....	87
Hefler Katalin: Tudat alatt.....	87
Harcos Katalin: Holdfényben.....	88
Harcos Katalin: Mélykék álmom	88
Harcos Katalin: Túl a küszöbön	89
Harcos Katalin: Túl mindenben.....	89

Horváthné Nagy Zsanett: Csodaszép álom	90
Ihász-Kovács Éva: Álmodom azt, ami Lét.....	90
Ihász-Kovács Éva: Liszt: Rapszódia.....	92
Jakubecz László: Álom	93
Jószay Magdolna: Alszik a kedves.....	94
Jószay Magdolna: Szívedbe álmodom magam	94
Jószay Magdolna: Itt ülök csendben	95
Kenyeres Mária: Álom.....	95
Kerekesné Varga Veronika: Megszűnt a szédülés	96
Kirsch Angéla: Mi az álom?	98
Kirsch Angéla: Az álomhoz.....	99
Kirsch Angéla: Látomás	99
Kondra Katalin: Álmok.....	100
Kondra Katalin: Álmodni jó... ..	102
Kondra Katalin: Álomszárnyakon	102
Koskóczy Mária: Mit keres a ló a padláson?.....	103
Krausz István: Álomváró	107
Krausz István: Álomvilág.....	108
Kühne Katalin: Az út vége	109
Lakatos László: Faluról, városról, emberekről	111
Lobmayer Tamás: Álmomban	112
Márton Zsolt: Álmodó félelem	113
Márton Zsolt: Álmodó sors	120
Mercsek Tímea: Álmok.....	121
Molnár József Bálint: A Marsról álmodtam.....	121
Molnár József Bálint: Álmaim kéiben.....	122
Nagy Katalin: Reggeli ébredés	123
Nagy Katalin: Ő csak álom lehet.....	124
Nagy Katalin: Egy vasárnap délután.....	124

Nagy Mihály: Görög istenek.....	127
Németh János: Felriadtam, kék ég volt... ..	129
Pál Gabriella: A te napod	130
Pál Gabriella: A csend hegyen	131
Pankovics Gergő: Tanmese a későn kelőknek	132
Petneházy Kiss Bence: Álmodom újra Magyarhonban téli rorátén.....	136
Pluczer Edina: Álom nyáron	137
Pluczer Edina: Álmok ormán.....	137
Potozky László: Egy REM-fázis mozaikja	138
Potozky László: Friss kenyér.....	141
R. Vitál Mária: Álom helyett.....	148
Schiszler Zsolt Bálint: Álom	149
Szara Moretti: Dóríka megálmodta... ..	150
Simonicsné Tóth Krisztina: Beszélek a fejemmel.....	167
Szabolcsi Erzsébet: Kezedben alszik... ..	169
Szabó Edit Irma: Álomba ringató	169
Szabó Edit Irma: Ébredés-fantázia	170
Szabó Gitta: Látomás.....	171
Szabó Gitta: A képzelet pillészárnyán.....	171
Szabó Kila Margit: Változó álom.....	172
Szabó Kila Margit: Álmot kergető látomás	173
Szabóné Horváth Anna: Álom... ..	174
Szabóné Horváth Anna: Álomból-álomba	175
Szabóné Horváth Anna: Álom-mese.....	176
Szabóné Horváth Anna: Ébredések.....	177
Szabóné Horváth Anna: Emlékezetes nap	178
Szemere Judit: Valóság.....	180
Szivárvány: Édes álom.....	181

Tatjana Anyegina: Lázálom	181
Tatjana Anyegina: Melyik az álmabb álom?	182
Tóth Katalin: Itt most jó, ott nem mindig	183
Tóth Mária: Egy lány	184
Tóth Tímea: Lopakodó árnyak	187
Varga Borbála: Alszunk	191
Vasas Marianna: Csellengő emlékek	192
Vasas Marianna: Időtlen álmok	192
Váraljai Anna: Hagyjanak aludni	193
Vincze Erika: Úgy érzem... ..	196
Vincze Erika: Lázálom	197
VörösBegy: Cím nélkül	198
VörösBegy: Ébredés és elalvás	198
Zsatkovics Edit: Álmomban kerestél	199
Zsatkovics Edit: Lurkóálmaimhoz	199
TARTALOMJEGYZÉK	201

**A Barátok Verslista kiadványai
kedvezményes – önköltségi – áron megrendelhetők
a megrendeles@verslista.hu e-mailcímen!**

Irodalom Feketén–Fehéren – irodalmi folyóirat köszöntő és ajánló az új irodalmi laphoz

Köszöntelek, kedves Olvasó, aki kezébe veszed az „Irodalom Feketén–Fehéren” címmel jegyzett új irodalmi lap 2009/01.-es és 2009/02.-es számát! (Internetes változat: <http://feketen-feheren.poeta.hu>)

A lapot a Barátok Verslista – fáradhatatlan – alapítója, vezetője, Baranyai Attila „képzelte el”, s indította útjára azzal az elgondolással, hogy még egy lehetőséget teremtsen a megjelenésre mindazok számára, akik nem rendelkeznek könyvnyi terjedelmű írással, akik szeretnék nyomtatásban látni eredetileg íróasztalfióknak szánt munkáikat, vagy nincs lehetőségük önálló kötet megjelentetésére.

S bár mindent megtett, hogy érveit elküldje a szélrózsa minden irányába, talán a mai gazdasági helyzet miatt, talán bizonytalanságból, talán félve az „ítélettől” az utolsó pillanatig nem volt jelentkező, hogy önállóan megtöltsen a folyóiratot, így a lapengedély s az indítással járó minden munka már-már veszendőbe ment.

S ezt a befektetett munkát sajnálva arra gondoltam, hogy annyi pletykalap, reklámújságnak nevezett szenny tölti meg a világot, hogy miért épp az ne kapjon lehetőséget, ami esetleg ennél jóval többet ad sok embernek, esetleg örömet szerez egy kis csapatnak, egy családnak, az egyénnek.

„Építs egy házat, ültess egy fát, nevelj egy gyermeket, írd egy könyvet, s nem éltél hiába.” - szól a görög bölcsesség.

Az Irodalom Feketén–Fehéren nem könyv, hanem egy negyvenoldalas folyóirat, amely azonban az először megjelenő szerzőnek igazi könyvélményt jelenthet. Az anyagi ráfordítást is visszakapja olyan formában, hogy ajándékozhatja ünnepekre, kedvességéből, viszonzásképpen mások kedvességéért. S akkor már megérte.

Ahogy a lap szinte egyetlen nap alatt összeállt, már meg is érkezett az első két jelentkező, így valószínűleg a következő számok is meg fognak születni.

A megjelenésről az alapító-főszerkesztő minden fontos információt elmond, én e sorokkal csak „jó utat”, „hosszú életet” kívánok ennek a lapnak, úgy is, mint első bemutatkozója, s úgy is, mint jövőbeni olvasója.

Találkozzunk e lapban egymással minél többen, a szerzők és az olvasók oldaláról is!

A folyóirat iránti érdeklődéseket a folyoirat@poeta.hu címen várjuk!

Hasznos időtöltést kívánok: Bodó Csiba Gizella szerkesztő

A Barátok Verslista levelezőlistának bemutatása

„A barátság klasszikus kapcsolat, s a mai ember a klasszikus kapcsolathoz kicsiny.” (Hamvas Béla) – Nem vitatkozni akarunk az idézet szülőatyjával, csupán kitjesíteni, tovább szőni e gondolatot a XXI. század embere számára. Napjainkra teljesen természetessé vált az információ könnyed áramlása a világhálón keresztül, így a kapcsolattartás már nem lehet kibúvó az egymást megismerés alól. Hiába élünk távol a másiktól, ha érdeklődésünk egyfelé mutat, nincs az a földrész, amely elválaszthatna minket, s ezáltal, egyfajta barátság ki ne alakulna közöttünk. Mindenkinék szüksége van valamilyen közösségre, ahol saját boldogságát megtalálja, s ehhez kíván segítséget nyújtani kis csapatunk, a **2000-ben alapított Barátok Verslista** is.

Hogy hogyan? Mondhatnám: klasszikusan, egyszerűen, a magunk kicsiny, szerény „eszközeivel”, mindenekelőtt a nyitottsággal. Szeretettel várunk ugyanis mindenkit, aki hozzánk hasonlóan affinitást érez a művészetek iránt, mint pl. az irodalom. Bízunk benne, hogy egy otthont tudunk ezáltal kialakítani a virtuális tér eme bizzar világában. Ehhez sokféleképp igyekszünk hozzájárulni. Létrehoztunk magunkról egy saját honlapot (<http://www.verslista.hu>), mely állandóan frissülő oldalaival gyönyörködteti el az arra járókat. Ízelítőnek rögtön elolvashatók és megtekinthetők a Barátok írásai, (versek, prózák), alkotásai (grafikák, fotók), tájékoztatást kaphat az Olvasó a művészetek sokszínűségéről, (pl. zenei blokk, művészetek blokk), rendelhet könyveinkből, vagy információt szerezhet további hasznos linkjeink által. S hogy miért is jó a Barátok tagja lenni? Mert nemcsak a gép mögött ülve ismerjük egymást, hanem egyre sűrűbben találkozunk az ország különböző helyein, s a tagok között őszinte barátságok, szerelmek is kialakultak. Mert az internet csak egy lehetőség, hogy megtaláljuk egymást, s kapcsolatot tudjunk tartani azokkal, kiktől nagy távolság választ el, mikor nincs arra lehetőség, hogy mindennap összefussunk az utcán, beüljünk egy kávéra, és így osszuk meg egymással gondolatainkat. Embernek maradni, nyitottnak a világ felé, egymás felé – talán ez az egyik jellemezője a Barátok vers- és irodalomkedvelők levelezési listájának, s reményeink szerint ez tükröződik a levelezőlista honlapján is. Tagjaink olyan humán érdeklődésű személyek, akik verseket, novellákat írnak a Listára, legyen saját vagy idézett alkotás. Mint afféle lelkes amatőrök vehetünk részt itt a különféle irodalmi, fotó- vagy grafikapályázatokon, egyéb műveltségi feladványokban, agytornáztató játékok inspirálhatnak, lehetőséget adva számunkra a kibontakozásra. Az emberi kapcsolatok személyes voltát mi sem kívánjuk megkerülni, ezért mindenkinék lehetősége van a találkozóinkon való megjelenésre, mely az ország különböző helyeit érinti. Ezenkívül részesei vagyunk a saját magunk által létrehozott antológiáinknak, folyóiratainknak (a Képzeld el... c. folyóirat honlapja: <http://kepzelde.hu>), hangos CD-inknek... Évi 3500 forintos tagdíjunk fejében a fentebb említett lehetőségek között, értékes emberek értékes műveinek kavalkádjában bolyonghat a hozzánk ellátogató. A levelezőlistára a **subscribe@verslista.hu** címen lehet feliratkozni.